

EXTRA:
KRISE-
ARBEJDET

John Thue Tobiasen: 'Om
frontpolitik, ...' (II)
s. 66
'Rød Jul' (rig)
s. 35

Referat fra FF-seminar d.
22.-23./11. s. 36
Carsten Schmidt om fagkri-
tikkonceptionen mv. s. 48
'De fagkritiske rapporter'
af Torben Pilegård Jensen
s. 56

INDHOLD:
Indledning ved FBG. s. 1
Oversigt over frontrelevan-
te aktiviteter. s. 4
Fagfronten for Dansk: Vin-
terens krisearbejde. s. 25

registrering i hoved og røv

BEGREBS-
ADGANGS-
SINNING

disciplinering

RIT

6
1.12.75

FAGKRITISK
★
FRONTBLAD

1.

INDLEDNING VED FRONTBLADGRUPPEN.

Der kommer i denne indledning flere meddelelser samt en redaktionel kommentar til indholdet i dette nummer af fagkritisk frontblad.

Det kan næppe benægtes eller have undsluppet nogens opmærksomhed, at aktiviteterne både har været og er i stærk udvikling på universitetet, rundt omkring på fagene - i frontgrupperingerne. Det er indlysende, at der er behov for information og kommunikation in mellem de forskellige involverede i disse aktiviteter. Det er sådan, at den såkaldte "1.dec.-situation" (eller det totale assistentundervisningsstop på humaniora) har lagt op til samt følges op af mange aktiviteter både generelt på fagene som indenfor fronten. Som bekendt har fagfronterne som FF igennem længere tid forsøgt at stable et kriseprojekt på benene, hvis aktivitetsomfang i lang tid ikke har været set. December-måned (og foråret) bliver en måned med mange arrangementer - og det er selvfølgelig ikke kun på universitetet.

Som førnævnt er der et behov for kommunikation og information, og det har man via AU søgt indløst ved at nedsætte en indiskergruppe, der har haft som opgave at indsamle oplysninger om alle igangværende frontrelevante aktiviteter. Oversigten over disse aktiviteter (tværfag, fagfrontgrupper, undergrupper og aktivgrupper i det hele taget, studenterrådet) skal forstås som en slags værktøj, hvis praktiske anvendelse i de nuværende sammenhænge er af stor vigtighed, hvis det skal være muligt at sikre den optimale kommunikation.

Hver aktivitet eller aktivitetsområde er forsynet med kontaktadresse og telefonnummer, således at kritik og formidling af idéer, forslag, samarbejde etc., kan ske uden de største besværligheder. Oversigten er her for at den skal bruges!

Oversigten skulle indeholde størstedelen af de frontrelevante aktiviteter, men hvis det er sådan, at nogle er opmærksomme på yderligere detaljer eller frontrelevante aktiviteter som har tilknytningspunkter til krisearbejdet eller på anden måde har berøringsflader, så bedes de tage kontakt til AU-sekretærene, Katrinebjergvej 65, tlf. 168885, i deres kontortid mandag og fredag 13 - 17.

2.

Med hensyn til Thues oplæg har vi fulgt føljeton-stilen op. Det sidste afsnit af oplægget, forsøg på en vurdering af Frontens centrale arbejde (undergrupper osv) og forsøg på at opstille en løsningsmodel for problemerne i FF, - kommer i Frontblad nr. 7. Grunden til opsplitningen er i al sin enkelthed denne: vi mener at oplægget iforhold til sin relevans og sit indhold i det hele taget fylder for meget. Af tidsmæssige grunde har hverken vi eller Thue kunnet lave en forkortet udgave, som tog højde for dette. Derfor blev løsningen: føljeton og hvad deraf følger af ulemper i form af diskontinuerlig læsning, forældthed osv. Vi må generelt fastholde, at der skal være meget specielle omstændigheder, hvis oplæg på et omfang af 20 sider eller derover kommer med uforkortet (tænk på trykkerne, redaktionsgruppen, læsere, Fagtryk osv.). Her i Frontbladet er det spørgsmålet om at formulere sig kort og præcist.

Med hensyn til forsiden i sidste nummer kan vi oplyse, at forvirringen om bonærke/emblem er stor i øjeblikket. Ingen syntes egentlig, at nogen af de to forslag var særlig gode, så de blev opgivet igen. Vi har brugt den ætatiserede tekst af "Fagkritisk Front" med stjernen istedet for A'et. Børmarkedskussionen er ikke afklaret. FF bruger irdtil videre teksten på løbesedler, plakater, osv.

Generelt kan vi sige at agit-prop arbejdet op til og i december såvel som fremover har aktualiseret behovet for en slagkraftig æstetik og FFB kan oplyse, at Agit-propgruppen er modtagelig overfor ideer, udkast osv.

Frontblad gruppen med sin hyppige gang på Kathrinebjergvej har observeret, at den 1. ste halvdel af MFG's beretning stadigvæk findes i forholdsvis stort oplag ("papkasser"). Det kan da ikke passe at alle frontmedlemmer har fået det.

Altså kom op og hent det, så vi ikke går og falder over kasserne.

Vi har ikke ment det nødvendigt at kommentere indlægget fra fagfronten på Dansk og hvad angåt yderligere aktiviteter som forgår på Nordisk vil det være hensigtsmæssigt at orientere sig i oversigten over aktiviteter.

3.

Oplægget om fagkritikkonception m.v. stammer fra seminaret d. 22. november 75 holdt mundtligt af C.S. Det kommer i trykt form. Oplægget om "De fagkritiske rapporter" kommer fra novembernummeret af "Stud.Med", hvis formål er at bringe materiale fra de forskellige fagkritiske grupper indenfor sundhedssektoren. Det udgives af Danske Lægestuderendes Landsråd.

Som okompletterende hinanden har vi fundet disse to oplæg relevante i den igangvarende debat om fagkritikkonceptionen indenfor Fagkritisk Front.

På grund af den af omstændighederne skabte hyppige udgivelse af Fagkritisk Frontblad for tiden, skal vi klart gøre opmærksom på tidsgrænsen for indlæg til næste Frontblad:

DEADLINE FOR
FFB 7:
mandag d. 8.12

4.

Igangværende frontrelevante aktiviteter.

Dette er en oversigt over nuværende aktiviteter, som vi har forsøgt at dække så godt det nu kunne lade sig gøre. Det er klart, der er nogle, som er svipset (vi har ikke fået fat på dem), men vi mener de vigtigste er samlet her (tværfag, fagfrontaktiviteter, undergrupper, rådet). Jvf. iøvrigt Frontbladgruppens indledning.

5.

Agit-prop.-gruppen.

Mobiliseringsplan:

Følgende er et forslag som FF og Studenterrådets styrelse har udarbejdet. Det skal fremme indholdsudfyldningen og styrke organiseringen af de aktiviteter som den politiske situation lægger op til.

I. Indtil 1.dec.

Et agitatorisk opspil ved Studenterrådet, fagrådet/udvalg, fronter og andre organisationer gennem løbesedler, plakater og ved studentemøder område for område: Hum, Samf, Med, Nat, osv fagudvalgs møder, holdmøder, skolelingsmøder - orienteret mod følgende væsentligst interesseorienterede punkter:

1. bevillingssituationen
2. styrelsesloven / RUC-situationen (så I den venner)
3. registrering (AUC - fællesbekendtgørelsen)
4. arbejdsløshedsproblematikken (områdespecifikt) - adgangsbegrænsningen (fagspecifikt / sektoralit)
5. SU - kollegiesituationen

Agitationen må samtidig henvises til aktivitetsmuligheder/ - nødvendigheder i December.

I perioden udvikles osse kontakter mellem universiteter, centre, mellemuddannelser, pædagoger, fagforeninger, socialistiske arbejdsgrupper. Der kommer en kort tekst/folder fra Fagtryk om anvendelige tekster/materialer, som vil blive udsendt til alle uddannelsesinstitutioner i landet, ligesom DSF og de andre lokale uddannelsesinstitutioner må udarbejde lignende.

II. Ca. 1.dec:

Der arrangeres et (nogle) optaksmøder. F.ex. møder med socialdemokratiske (borgerlige)økonomer, "uddannelsesspecialister". Emneforslag: "Arbejdsløshed & Krise", "Strukturforandringer i uddannelsessektoren".

III. 1. til 10 dec:

Denne periode vil være præget af de decentrale aktiviteter på fag og hold. Med baggrund i dels hvad der allerede er udsprøjt af løbesedler, bulletiner o.l. dels i hvad der kommer i denne periode af samme slags plus de tekster og materialsamlinger, der kommer diskuteres dels de ovenfor nævnte punkters konsekvenser dels politik overfor disse indgreb, herunder osse opstilling af krav til studiemens indhold og opstilling af aktionsforslag.

Det er i denne fase vigtigt at sammenkæde indgreb i uddannelsessektoren med indgreb i andre sektorer (ex pæd.sok., arbejdsmarkedet), ligesom der

må oparbejdes en forståelse for det fagkritiske arbejdes politiske udviklingsmuligheder. Af nyt materiale kommer i denne periode tekster fra Fagtryk der diskuterer krisens nødsituation i uddannelsessektoren, social- og pædagogsektoren og på arbejdspladserne. Desuden udsender Fagtryk tekster, der formidler erfaringer fra studenterpoltiske kampe i andre lande (Tyskland) og diskuterer den såkaldte mellemagsproblematik, dvs. bl.a. studenternes samfundsmæssige placering og de rammer denne placering sætter for den socialistiske studentepolitik.

IV.9.dec.:

Hovedparolen bliver for DUS-demonstrationen: Nej til adgangsbeholdning - Nej til arbejdsløshed. (se papir om "Aktioner mod adgangsbeholdning...") - under afsnittet "De igangværende frontrelevante aktiviteter". Der er endnu uafklaret på hvilken måde vi kan indgå (idet parolen/perspektivet for demonstrationen er blevet problematiseret).

V.14.dec.:

Møde mellem alle frontorganiseringer og andre fagkritisk arbejdende grupper på Københavns Universitet, AUC, RUC, Odense, Århus osv. - erfaringsudveksling, udviklingsgenstande af forskellige steder (fagkritisk/fagpolitisk). Etablering af permanente kontakter.

VI.15.16.17.dec.:

Der holdes i Århus en tre-dages manifestation med møder, diskussioner, gruppe-møder, socialistiske kulturaktiviteter, fester m.m.m. Manifestationen har flere betydninger: mobilisering, agitation udadtil, styrkelse indadtil, sammenfatning af de decentrale diskussioner, præsentation af aktionsforslag etc.

De tre dage får hvert sit hovedemne:

- 15.-den sociale-/pædagogiske sektor (med repræsentanter derfra)
- 16.-uddannelsessektoren
- 17.-arbejdsmarkedet (med repræsentanter derfra)

Oprindeligt var der planlagt særskilte dage til opsamling og organisering af decentrale aktiviteter, en organisering med henblik på aktiviteter, projekter, studiegrupper, aktioner m.m. i foråret. Tre-dagesmanifestationen er rykket nærmere jul og vi kan ikke regne med at kunne holde folk samlet efter d.17. Opsamling og organisering må foregå langs ad i beg. af december og umiddelbart før d.14.

Agit-propgruppen ligger vandret i luften. Mere om realiseringen, organiseringen af arbejdet senere.

IVERFAGENE.

DI Vareestetik intro.

Man ska ha fællesmøde mellem de to hold onsdag 26.11.75 om flg. forslag: 1) En empirisk undersøgelse af, hvordan den aktuelle krise slår igennem i vareestetik-fronttrædelserne. Dvs. en brancheanalyse, f.eks. indenfor tekstil-branchen. 2) En oplægning af genstandsområdet over mod politikens æstetisering. Her arbejde med to felter: a) Historisk viden om forsøg på æstetisering af politik, eks. nazisternes vellykkede og kommunisternes manglende forsøg i 30-erne i Tyskland. b) Forsøg på at gøre denne viden anvendelig i aktuelle agit-prop-sammenhænge, dvs. konkret indgåen i decentrale og centrale agitprop-aktiviteter i forbindelse med mobiliseringerne. 3) Udarbejdelse af pædagogisk materiale om vareestetik til anvendelse f.eks. på EFG, gymnasier o.l.

CC. Møller
Prodesgade 11
2260 Årby
tlf 14 65 63

II. Uddannelsesøkonomi og færdidaktik.

Tværfaget har været meget rettet mod aktuelle frontdiskussioner hele tiden, bla. omkring 'det gule oplæg' og WMFG-beretningen. Man har også diskuteret tilknytning til krisearbejdet, evt. som en beskæftigelse med mellemagsproblematikker f.eks. konkretiseret i forhold til pædagogstrejken. Men en præcisere indholdsudfyldning er ikke udarbejdet.

Hans O. Schou
Nævgårdsvej 33a
2240 Risskov
tlf. 17 32 40

Jl. Intro. til massekommunikation.

Man diskuterer projektet: Krisefremstillinger i medier som ugepresse, fagforeningspresse, -blade og evt. radio/TV. Der lægges nærmere slagplan på møde tirsdag d. 2.12.75.

J2. Massekommunikations og offentlighedsstrukturen i DK.

Fæstholder projektet udviklingen i den danske arbejderoffentlighed 1900-1945. En delprojektbeskrivelse vil blive forelagt Fronten til diskussion og evaluering den 16/12 (?).

Per Jørgen
Hyringvej 5, st, tv.
5240 Risikøvej

O. Produktion og bevidsthed.

Laver som bekendt krisekompendiet.

Jhr. Hjort
Ny Munksgade 60
8000 Århus N
tlf. 12 75 72

T. Psykoanalytiske teorier om socialisering.

Der er flest psykologer på holdet. Man arbejder med et fascisme-projekt, som analyse ud fra det indledende teoretiske arbejde.

Forholdet mellem DKP og Reichs stillingtagen i Tyskland. Ellers diskuterer man, hvilke gruppesammenhænge man kunne koble sig på i foråret - man arbejder andre steder med fascisme.

Ulrich Foged
Mylersvej 8
8200 Århus N
tlf. 10 22 77

Z.2. Arbejderkultur/proletarisk kultur.

Har siden september arbejdet med strejkeanalyse som overordnet emne. Projektet har taget konkret udgangspunkt i Sabro ØB strejken, og udvider problemfeltet herfra til den nuværende krise, strejkerens specielle karakter under krisen og i forhold til den skarpede klassekamp. - Knytter i nær fremtid an til samarbejde med tværfag O.

Maja Foged
Heibergsvej 47
8230 Åbyhøj
tlf. 15 37 06

Z.3. Klassestrukturen i DK efter 1920.

Forsøger på endefinering af tværfaget, idet man overvejer hvorledes 20-30'ere krisen i DK kan blive til genstand for det videre arbejde.

Asger Jørgen
Heibergsvej 47
8230 Åbyhøj
tlf. 15 37 06

D2. Værestetik videregående.

Der er irøjen umiddelbare tilknytningsråd, men man kan f.eks. opstille et projekt til en eventuel vinterskole o.l. En beskrivelse af det igangværende projekt vil blive forelagt Fronten til evaluering og prioritering. Iøvrigt indgår tværfagets (7-9) deltagere i mobiliserings- og agitationsarbejde. I færd med at skrive undervisningskompendium. Formodes færdigt engang i januar.

Ol. Kølter
Profesgade 11
8200 Viby
tlf. 14 65 08

Beta. Socialisation og massekommunikation.

Man diskuterer onsdag d. 26.11.75 at beskæftige sig med krisens nedslag i de statslige socialisations-agenturer (pædagog sektoren). Dette arbejde må koordineres med andre.

Karin B. Andersen
Dr. Margrethesvej 57
8200 Århus N
tlf. 10 16 18

S W2. Folkeskoleprojekt.

Her sidder en gruppe på 15, universitetsstud. og folkeskolelærere, som arbejder på en lærerrapport, der primært er beregnet for folkeskolelærere, der lige er kommet ud i undervisningssituation. Rapporten skulle indløse 3 ting. a) forsøg på at forklare den umiddelbare undervisningssituation, læreren kommer i, b) disk. af funktion og muligheder for alternativ undervisning i folkeskolen, c) organiseringsmuligheder for lærerne. Det er samtidig en introduktionstilgang for nydannede lærergrupper. Man har tilknytningspunkt og samarbejde med Unge Pædagoger.

Lej Andersen
Falsbergsvej 47
8200 Århus C
tlf. 19 15 50

S 1. Folkeskoleprojekt.

Består af seminarister og universitetsstuderende og beskæftiger sig med den nye folkeskolelov og faghæfterne (indholdsbestemmelserne af fagene). Man diskuterer endvidere økonomiske og politiske situation - krisen.

Leo Andersen
Falstergade 49
8000 Århus C
tlf. 19 15 50

ENKELTFAGENE.Musik.

Decembararbejdet er startet op ved en organisering af diskussioner omkring dets nødvendighed, udformning, indhold, perspektiver (og så forår) i 8 basisgrupper. Der er stor mædedeltagelse. Arbejdet er endnu kun i sin begyndelse og kan derfor ikke refereres indholds-mæssigt.

Ellen Enggård
Sørensensgade 15, 5 th
8000 Århus C

Fransk.

På fransk holdes torsdag d. 27.11. et årgangsmøde med alle studerende som forsøg på at mobilisere for at kunne inkludere følgende fire-dagesprogram: mandag d.1.dec. kl.13: KRISEN. (Deltagelse fra RUC, KU, Nordisk). Oplæg fra uddannelsesøkonomigruppen: statens uddannelsespolitik (økonomiske og politiske indgreb). Konkrete nedslag: RUC, U.A., styrelsesloven, adgangsbegrænsning, registrering, S.U., forskningsindgreb, faglige landsudvalg. - FRØNTENS KRISEPROJEKT. (NOR-BISK). EKSTERN FAGKRITIK. Torsdag d.2.dec.kl.13: STATUS OVER FAGETS SITUATION. Laseret på trykte oplæg (fra fagbeskrivelsesgruppen) kanalisere via INSTITUTTAVISEN: 1) Målsætning for instituttets fag.

2) Videnskabelighed(er). 3) Gunstomsområde. Discipliner - Tværfaglighed. 4) Metodik - Pædagogik. 5) Erhvervsfunktion. Tværfaglighed i gymnasiet. EFG-uddannelsen. Erhæds-skolen. Forskningsråd. Fransklærerfor- enings politik. Onsdag d.3.dec.kl.13: Planlægning af decembers og forårets aktiviteter. Afklaring af situationen: STRATEGI. (Ud-

gangspunkt: Sammenbrud af 2/3 af "normal" undervisning=OMSTRUKTURERING). FORSLAG: (3 - 4 - (5)) temaer opstilles til diskussion på ÅRANGSMØ- DER torsdag d. 27. november for 1. årgang - 2. årgang - 2. del.

ARBEJDSFORMER: kan vi gruppere lærere og studenter omkring "emner", der forholder sig til de overordnede temaer? (problemorienteret pro- jektarbejde). Torsdag d.4.dec.kl.13: evaluering og udarbejdelse af handlingsplan.

Arbejdsgruppen.

Per A. Brandt
Skæring Redevej.94
8250 Bjs.
tlf. 22 14 52

Spansk.

- Fra spansk deltager man i diskussionsdagene på fransk, men kun man- og tirs. - Tre grupper på 1. år arbejder med den spanske arbejder- bevægelse i perioden 1870 til 1931, og har planlagt at fortsætte i foråret med perioden 1931 og op til idag. Første projektresultater forventes i slutningen af januar. Derefter ny projektfase frem til maj. - Tre grupper på 2. del arbejder med omarbejdelse af arbejdet med den tidlige sprogperiode til fx.: overgangen feudalisme-kapitalisme, konstitueringen af en borgerlig litteratur. Evaluering i januar.

- For propedeuterne er det et problem, at de skal bestå eksamen til sommer for at kunne begynde det egentlige studie, og to fagkritikere tager derfor hver sit hold og leverer en undervisning efter alter- nativt materiale, fx.: "De undertrykte pædagogik" (på spansk. - forstås) og nogle alfabetiseringsprogrammer. Altså en sammenkædning af faglig indlæring og læsning af politisk relevant materiale. - End- delig indgår nogle personer i 'Portugalarbejdet'.

Leonor Lou
Grøntlyngvej 165B
8200 Århus C
tlf. 160744

Historie.

Flere hold har/påtænker at onlægge arbejdet, og her skal kun nævnes et par stykker, der mere eller mindre har indholdsudfyldt "krisear- bejdet":

Statsteori: (2 hold). Der er nedsat 5 grupper omkring følgende emner:
a) boligsektor, b) socialsektor, c) arbejdsmarkedet, d) uddannelsessektor, e) infrastruktur.

Desuden har man fået kontakt med Arkitektskolen og 'Foreningen for børnekamp', - og påtænkt at kontakte med front, Jyske Børne Sen., kommunen og SID etc. Er iøvrigt åbne for samarbejde med andre grupper men vil ellers køre som en uafhængig gruppe. Der forsøges at få projekteret godkendt som kollektiv examensopgave.

'Kvindearbejde efter 45': (2 hold) Nedsat flere grupper, der i første årsemester vil se nærmere på krisens virkninger overfor a) socialsektor, b) egnsudviklingen, c) rengøringsbranchen, d) HK, e) evt. mere - altsammen i relation til øvelsens formål: 'Kvindearbejde'.

Marxistisk økonomi: vil i den kommende uges tid diskutere hvordan man skal få et projekt op at stå.

Desuden vil der fra fagkritik histories side komme et udspil, hvor man, når undervisningen bryder sammen den 5.12., vil starte nogle debatdage omkring krisen indenfor de borgerlige videnskaber, - indenfor den statslige sektor, Student - færdiguddannet, allianceproblemer, etc. Desuden har fagudvalget taget initiativ til nedsettelse af grupper omkring 1) indsamling af papirer til en belysning af den statslige udd. pol., - nedskæringer overfor uni. i almindelighed og humaniora i særdeleshed, 2) beskæftigelses- og arbejdsløshedssituationen.

Tina Brønholm
F. Øresundsgade 9
8000 Århus C
(Statsteori)
tlf. 15 02 81
(Kvindearbejde)

Etnografi.

Fronten er igang med et overordnet projekt om Imperialisme. Man vil tage kontakt til historikerne og politologerne. - Der er planlagt to medlemsmøder om statens uddannelsespolitik. Det første mand. d. 1.12.75.

Margrete Århus
Køllektion 48
8000 Århus C
tlf. 15 00 92

Idehistorie.

4 grupper er nedsat som arbejder med kritik af undervisningen med den forestilling, at undervisningen allerede er brudt sammen. Man vil forsøge at opstille nogle alternative krav til undervisningen. Der er studentermøde på idehistorie, hvor man vil forsøge på at gøre situationen op nu hvor der ikke længere er bevillinger. Grupperne forsøger endvidere på planlægning af møde med gymnasieelever og HF'ere i forbindelse med initiativerne omk. 9.dec. (Rådets initiativer). Der vil blive gjort initiativer til kontakt med andre fag på humaniora.

Fagudvalget idehistorie
136711 lok. Car. S. 173818.

Kunsthistorie.

D. 2.dec. holdes åbningsmøde i fronten, hvor alle "socialistiske" studenter er indbudt. - Nogle folk fra formningsskole arbejder med formningsundervisningen i gymnasiet.

Maja Fæhn
Reibergsvej 47
8000 Århus C
tlf. 15 37 06

Psykologi.

Intet krisearbejde i frontregi, men noget institutarbejde i forbindelse med arbejdsløshed. Støtter selvfølgelig nordisk i forbindelse med 1. dec. situationen, men det er i realiteten kun en moralsk støtte.

Sigrit Lummers
Sjællandsgade 201
8000 Århus C

Jura.

Det primære område for fagkritik-jura er kritikken af den borgerlige retsvidenskab og kritikken af den borgerlige ret. Af grupper er der nedsat følgende: Familieret gruppen arbejder med familiens samfundsmæssige funktioner under kapitalismen. Projektet skulle munde ud i et skolingspapir indeholdende en analyse og kritik af det familieretlige pensum på 1. årsprøve. Arbejdsmiljø i forlængelse af Rapport om arbejdsretten arbejdes der med arbejdsbeskyttelse og arbejdsmiljø. Gruppen har ana-

lyseret forslag til lov om arbejdsmiljø og læst tekster om stats-teori. Gruppen koncentrerer sig om at producere nogle artikler til et retvidenskabeligt tidsskrift. Socialret projektet er lige startet og er ved at akkumulere viden om soceallovgivningskomplekset. Krise projektet skulle gerne komme op at stå i december/januar. Gruppen skal beskæftige sig med krisens gennemslag i retssystemet koncentreret om de indgrib der direkte rammer arbejderklassen. Rets teori gruppen har bearbejdet tekster omkring den materialistiske retsteori.

Endvidere er der en introduktionskreds til F-J. En skoler fra F-j kører 2 grupper hvor der læses kurasjeudgivelsen, Birger Linde etc. Deltagerne er ikke medlem af F-j og behøver således ikke at tilslutte sig F-j's program.

John Bjerre
Sjællandsgade 34, st
8000 Århus C
191020

Medicin.

1. Skolingsarbejdet er MF's mest omfattende arbejdsfelt. Der kører 4 introduktionshold (et forprøvehold, et kvindehold, 2 "sædvanlige" introduktionshold), et førsteindshold samt et kombineret førstebinds/projekthold (profylaksegruppen, se nedenfor). Introduktionsskolingen består af to faser: en ideologikritisk/so-cialiserende fase og en kritisk/introducerende fase. Den isf tager sigte mod gennem diskussioner at påvise mediciners klassekarakter samtidig med at nødvendigheden af at overskride ideologikritikken motiveres. Endelig søges en soci alisering til MF gennem diskussioner af MF's igangværende fagkritiske projekter i forbindelse med diskussionsaftener med de fagkritiske grupper.

Skolingen koordineres og ledes af en skolingsgruppe, som består af skolingslederne.

2. Sak-gruppen består af tre MF-medlemmer og tre Sak-folk. Arbejder med en kritik af IO's arbejdsmiljøpolitik mhp udgivelse af en pjece til feb. I forbindelse hermed arbejder en undergruppe med kritik af den borgerlige sundhedsøkonomi.

3. Arbejdsløshedsgruppen arbejder med krisens og arbejdsløshedens sygdomsmanifestationer og en kritik af den borgerlige medicins sygdoms-teorier.

4. Profylaksegruppen er en kombineret skolings/projektgruppe, der be-arbejder oprioriteringen af profylaksen (den forebyggende medicin) set i forhold til 60'ernes højkonjunktur og den nuværende krisens nød-venigheder og aktuelle politiske tendenser. Har kritiseret "de tre miljørapporter" og er i gang med kritik af arbejdsmiljølovgivningen. Til projektet er knyttet en skolingsleder fra FF.

5. Agitationsarbejde omkring valgene til de styrende organer. Medicin-fronten opstiller på en "socialistisk medicinerliste" i opposition til medicinerrådslisten (domineret af DKP-KFML-Socialdemokratisk-borgerlig-alliance).

Følgende PROBLEMKOMPLEKSER ER UAFKLAREDE i øjeblikket:

Ud over det til stadighed eksisterende problem mht fagkritisk arbejde under et veldisciplineret borgerligt studium skal følgende trækkes frem:

1. Kampen mod statsmagtens overgreb, interesse- og privilegiekamps-problematik. MF har ikke taget offensive initiativer i forhold til den på medicin særdeles aktuelle problematik. Kampen er domineret af DKP'er-nes og KFML'ernes politik. I tilknytning til valgkampen er en begyndende kritik af DKP/KFML-politikken ved at komme op at stå. Hvordan positiviseres kritikken?

2. Kriseprojektet er ike blevet diskuteret. Af ovenstående fremgår det at der må være muligheder for en knytning hertil. Sandsynligvis først til feb. pga. dec./jan. fagkritiskblokerende eksamensdisciplinering.

For tiden søges fastlagt en aktivitetsrække, som skal sikre dette.

Med kammeratlig hilsen

MF'AU.

Kristian Rokkedal
Wilsonvej 15
8250 Villy
tlf. 11 02 81

Mat/Fys.

arbejdsområder p.t.: 1) skoling a) intro. til kritpoløk, b) studenterbe-væjelsens historie, c) arbejderbevægelsens historie og aktuelle situation.

OM AKTIONER IMOD ADGANGSBEGRENSNING VED FÆLLESRÅDET.

En aktionskomite bestående af noglelegymnasier/HF-kurser fra Århus, nogle mellemuddannelser og SR/ÅU (observatørstatus) har besluttet at afholde en aktionsdag den 9. december.

Selv om Fælledrådet af erfaring kender sådanne DKP-agtige manifestationers ringe værdi, foreslår man at SR/ÅU alligevel deltager i arrangementet, men vel og mærke på en sådan måde, at manifestationslinjen erstattes af en langsigtet kamp mod adgangsbegrænsning med et socialistisk perspektiv.

Aktionskomiteen foreslår en demonstration den 9. december - efter skoletid. Den skal ifl. planerne bevæge sig fra Rådhuspladsen til Stakladen eller fra Klostervej til Rådhuspladsen. Og så skulle der være en taler ved starten - en repræsentant fra Gym/HF. Ved endemålet skulle der være fire talere: to for de uddannelsessøgende, en fra fagbevægelsen og en fra faglig ungdom. Der skulle være teater og musik, og det blev foreslået at lave en sang. Fællesrådet foreslår, at Studenterrådet udvider denne aktionsdag til en "universitetsinvasion". Ideen er den, at vi i samarbejde med gymnasieelever og HF-kursister i Århusområdet skal udvirke en undervisningsboykot til fordel for diskussioner på universitetet med rådsmedlemmer og interesserede frontfolk. Diskussionerne skal så vidt muligt foregå som gruppedebat, idet de enkelte fags repræsentanter sætter sig sammen med de HF/gym., som vil påbegynde det pågældende universitetsstudium. - Man kunne som forslag til disse diskussioner nævne: hvilke forventninger og krav har H/g i forhold til deres valg af studium - hvorfor et universitetsstudium? - Hvordan relaterer HF/gymnasieuddannelserne sig til universitetsuddannelserne? - Hvilke aktioner kan vi realistisk satse på i kampen mod adgangsbegrænsning? Herunder må et væsentligt problem være at modsætte sig undervisningsministeriets erhvervsprognoser/skræk-kampagner på HF/gymnasier. Man kunne i den forbindelse arrangere møder og andre informationskampagner. Med udgangspunkt i universitetsinvasionen den 9. kan der således etableres kontakter til uddannelsesinstitutionerne med henblik på slagkraftige modtræk til adgangsbegrænsningen.

Uden at foregive at vores forslag hertil er særligt konkrete, har vi diskuteret flg. muligheder:

At vi trods adgangsbegrænsning de facto optager de adgangsbegrænsede og ad den vej på en gang øver pression imod statsmakten og starter poli-

tiske aktiviteter i forhold til og med de nye studerende. Financieringsform - socialhjælp. At vi opfordrer de adgangsbegrænsede, der i stedet er søgt ind på mellemuddannelser eller har fundet erhvervsarbejde i Århusområdet til at deltage i politiske diskussioner/kravformuleringer i forhold til universitetsuddannelserne, og at vi derudfra sætter en gensidig skoling igang.

Herudfra kan vi generelt etablere kontakter til arbejdspladserne med henblik på etablering af arbejderuddannelseskurser.

Ved at iværksætte diskussioner af fagpolitisk karakter på universitetet den 9. mener vi at kunne give kampen mod adgangsbegrænsning et videre politisk perspektiv, som manifestationer åla "ned til Rådhuspladsen" ikke rummer. Som paroler til universitetsinvasionen/aktionsdagen foreslår vi:

Fjern adgangsbegrænsning - ellers fjerner vi den selv.

Bekamp den politiske disciplinering i uddannelsessystemet og på arbejdspladserne.

Nej til adgangsbegrænsning.

Imod den politiske disciplinering - bekamp adgangsbegrænsning.

PORTUGALARBEJDET.

Forslag til politisk platform for Fagkritisk Fronts Portugalarbejde.

Hensigten med at oprette Portugal-grupper under Fagkritisk Front er lokalt at oplyse om og søtte kampen for socialisme i Portugal.

Berettigelsen i en lokal universitetsorganisering af et Portugalarbejde ligger i de politiseringsmuligheder et sådant arbejde kunne have over for fagene (visse fag har mulighed for umiddelbart at inddrage Portugal-problematikken i forbindelse med studierne) og i fagfronterne, idet studiet af udviklingen i Portugal indeholder rige bevidstgørende og politiske afklaringer for såvel revolutionære socialister som progressive, borgerlige elementer. Ikke mindst kan vi som studenter/akademikere have stort udbytte af at studere de former, hvorunder vores portugisiske kammerater fagligt og politisk er gået ind i kampen for socialismen. På baggrund af og samtidig med dette arbejde kan en central Frontgruppe forestå et solidaritetsarbejde af praktisk, uadøvndt karakter. Dette

arbejde kan spænde fra det rent informative (indsamlng af informantioner, oversættelse, møde- og foredragsrækker, planche-udstillinger, film, o.lign.) til mere direkte støtte og agitation (pengeindsamlng, støtteerklæringer (specielt formidlet gennem kontakt med hjemlige fagforeninger), m.v.).

Gruppen skal tage initiativ til koordination af decentrale, faglige grupper arbejde eller til igangsættelse af et sådant arbejde. Herudover vil den kunne tjene som indslusning af enkeltpersoner, der ikke gennem en fagfront har mulighed for at deltage i arbejdet.

Politisk har gruppen på indeværende tidspunkt ikke afgjort hvilke bestemte aktiviteter i Portugal den vil støtte, men den afviser en socialistisk demokratisk (pluralistisk demokratisk) eller centralistisk udvikling, dvs. den støtter de socialistiske kræfter, der arbejder for det portugisiske

folks egen overtagelse af produktion og planlægning.

Portugal-gruppen under Fagkritisk Front skal ikke forstås som alternativ til eksisterende eller kommende initiativer fra primærorganiseringer og vil således heller ikke stille sig hindrende for en landsomfattende organisering af Portugalarbejdet og Portugalstøtten.

Ole Eistrup & Boj Bro.

Gerd Lütken
 Projektorvej 11
 8250 Viby
 Tlf. 146900

ØD-grupper.

I november etablerede socialistiske arbejderklub to studiekredse omkring de forskellige forslag til økonomisk demokrati. Interessen er gennem analysen og kritikken af de ideologiske, krisestyrende, korporative etc' tiltag overfor ØD. Studiekredsene arbejder således tæt sammen med ØD-teatergruppen. Enkelte frontfolk er tilknyttet studiekredsene og hos dem kan man hente materiale og forslag til et arbejde omkring ØD.

Frontfolk i ØD-grupper: Poul Erik Tindbæk (Nordisk), Lisbeth Pedersen (Handelsnøjskolen), Inge Ballegaard (Rødet).

SOCIAL-PÆDAGOGISKE UDDANNELSESSEKTOR:

- På Socialpædagogisk Børnehaveseminarium stiles der mod et stort møde mellem fagkritisk arbejdende, folk fra skolingsholdene, folk fra projektergrupper og skolere - et problemformuleringsmøde. Emner: fagkritik/uddannelsens indhold; skoling/uddannelsens indhold - begge emner diskuteres ud fra en forståelse af uddannelsens og de studerendes samfundsmæssige placering og muligheder. Arbejdsledersituationen: forsøg på etablering af kontinuitet i det åbegyndte fællesarbejde mellem uddannelsesøgende, færdiguddannede og arbejdsløse.
- En kvindegruppe på skolen er samtidigt aktiv på problemer af samme karakter - sætter også sit arbejde i forhold til krisen/krisearbejdet.
- En af projektgrupperne har skrevet speciale over elementære problemer i forhold til pædagogernes samfundsmæssige placering, forhold, muligheder for at begynde et arbejde frem mod en mulig socialistisk pædagogisk praksis. Er kommet på Fagtryk.
- Et FuA-blad kommer i denne uge (omk. d. 3-4.12.) hvor en række interviews med pædagoger, der var med i strejken i efteråret bliver gengivet, kommenteret og hele arbejdet evalueret, hvor der skulle komme nogle uddannelsespolitiske oplæg fra henholdsvis DKP og KFML og muligvis også fra de sociale sektorale skolingssammenhænge.
- På Jydisk Fritidshjemsseminarium har den ene skolinggruppe sat DKP på dagsordenen. Som et led i de politiske afklaringsprocesser vil de over de næste par gange behandle DKP's teoretiske grundlag og politiske praksis.
- Et herved forbundet afklaringsarbejde er igang omkring deltagelsen i/anvendelsen af PL (Pædagogstuderendes Landsorganisation).

SOCIALSEKTORALT:

- På Den sociale Højskole arbejder en gruppe bestående af klasserepræsentanter, folk fra De Studerendes Råd og fagkritikgruppen med problemer omkring adgangsbeholdningen. Da der ikke synes at blive tale om indskrænkninger (udover allerede eksisterende adgangsbeholdning) nu til foråret, er gruppens arbejde blevet drejet til mere at behandle de politiske perspektiver ved uddannelsen, muligheder for politisk/socialistisk arbejde med uddan. som grundlag.
- Der er på skolen en arbejdsledersgruppe.

Kontaktadresser:

Jens Sørensen
 Ankersgade 9
 8000 Århus C
 12 24 95

Per-Bjørn Grove
 Møllevangsgade 67
 8210 Århus V
 10 25 64 el. 16 88 85

23.
Fagfronten for Dansk- igangværende aktiviteter

Ang. Krisearbejdet kan vi henvise til oplæg fra krisegruppen på Nordisk her i bladet.
Medlemsmøderne i november har primært omhandlet frontens krisearbejde arbejde. Som en integral del af dette har vi indledningsvis været inde på diskussionerne om fagkritikkonceptionen, mellem-lagsproblematikken og interessekampen.
For en videreførelse af dette holder vi medlemsmøde d. 9. dec. med temaet-mellemlagsproblematikken.-Der blev allerede i aug. nedsat en "mellemlagsgruppe", og de udarbejder nu textmateriale og oplæg til mødet.

Introduktionsrække- "Studenterbewægelsen og Fagkritikkens udvikling"

Det første møde blev afholdt d. 5. nov. Der var mundtlige oplæg om Fagkritisk Front, som den fungerer i dag, internt og eksternt, oplæg om studenterbewægelsen siden 68 og om udviklingen på Nordisk siden 68. Ind imellem film, musik, øl og bagefter fest. Der var ikke overvældende fremmøde, hvilket vistnok først og fremmest skyldes for dårlig opreklamering, skønt ihærdige forsøg.-Mødet blev fulgt op af en "tilmeldingskampagne".-Der blev lavet agit-prop på alle 1. årshold, og opsat en bod, hvor man kunne købe Fagtryk 26, det textlige grundlag for det efterfølgende arbejde.

Efter nogle startvanskeligheder (færdiggørelsen af Fagtryk 26 trak ud) er der nu 7 hold i gang.-Møderækken kører over fire aftener med gruppearbejde (med fire temaer-intern fagkritik, extern fagkritik, studentpolitik, skoling) og afsluttes med plenum og fest, hvor man udveksler erfaringer, diskuterer, drikker pilsner osv.

Møderækken skal følges op af den såkaldte forskoling-Kapital, krise, stat. På grund af forsinkelserne af intrømøderækken kommer skoling ikke til at starte før slutningen af dec., hvilket vil sige at man først går rigtigt i gang til februar. Grundskoling i kritikken af den politiske økonomi trækker tilsvarende ud. (se endvidere Frontblad 4, hvor Bulletin nr. 1 Fagfront for Dansk er optrykt)

Øvrige fungerende grupper: agit-propagr., færdiggørelse, speciale-
gr.

Agit-prop: sønger for løbesedler, plakater, bulletiner osv. Grup-

24.
pen har lavet planche om forårets aktion, hvor baggrunden for og perspektiverne i aktionen er forsøgt belyst gennem publikationer, billeder, løbesedler, resolutioner osv.

Gruppen har indtil nu lavet fire bulletiner-oplysning om igangværende aktiviteter i fronten osv. Der vil snart blive lavet en introduktionspjece.

Grupperne om de færdiggørelse og specialeproblematikken er endnu på etableringsplanet. Mere om deres arbejdsopgaver en anden gang (dette fylder allerede mere end den ene side det måtte)

NYE ARBEJDS-PAPIRER FRA FRONTENS FAGTRYK.

- FT-22 FOLKESKOLENS UDVIKLING. En analyse af folkeskolen snævert og af betingelserne for pædagogiske strategier i bredere forstand. 390 s - 33 kr. Leo Andersen og Katrin Hjort.
- FT-23 DKP OG KAPITALISMEN. Michael Witte - kritik af KP. 175 s - 18 kr.
- FT-24 KVINDEGRUPPE-TEKSTER. Trykkes i starten af december.
- FT-25 BEVIDSTHEDS-SOCIOLOGI. Fra arbejdsgruppe på nordisk, A.U. sidst i december.
- FT-26 KILDER TIL FAGKRITIKKENS HISTORIE. Samlet af fagfronten for dansk. 2 bind dækkende perioden 69-73 (I) og 73-75 (II). Bind II er færdigt (200 s - 20 kr), bind I kommer 10.dec.
- FT-27 KAPITALENS KRISE - ARBEJDERKLASSENS KAMP. Antologi om krisenedslag på arbejdskraft-markedet. Samlet af gruppen omkring 'produktionsprocessens betydning for bevidsthedsdannelsen'. Kommer 8.dec. 400 s.
- FT-28 FORUDSÆTNINGER FOR EN SOCIAL-PÆDAGOGISK STRATEGI. En skolingsgruppe på socialpædagog-området har i specialeform problematiseret deres erhvervsstrategiske situation. Færdig 2.dec.
- FT-29 PÆDAGOGSTREJKEN '75 - EN INTERVIEW-UNDERSØGELSE. Formidling af erfaringer fra en mellemlags-aktion. Færdig den 2. december.
- FT-30 SANGHEFTE. (se næste side).
- FT-33 ANTOLOGI OM SOCIALISTISCHE BÜRO. En arbejdsgruppe under FF's Arbejdsudvalg har samlet en formidling af organisationsteoretiske erfaringer.

TEKSTERNE KAN SKAFFES I ÅRHUS BOGCAFE, ANDRE BOGCAFEER, PÅ STUDENTERRÅDET OG I BOG-BODER PÅ DIT FAG, STØRRE MÆNGDER TIL SKOLINGSHOLD O. LIGN, KAN SENDES FRA FRONTEN OG BESTILLES ALTSÅ VED HENVENDELSE TIL
FAGTRYK FRA FAGKRITISK FRONT
POSTBOX 1120, 8200 N
TLF 168885

OMKRING 4. DECEMBER BLIVER DER DISTRIBUTUERET

AGITPROP-FOLDERE FRA FAGTRYK PÅ ALLE FAG
MED EN KORT PLACERING AF DET AKTUELLE ARBEJDE.

HVIS DE MANGLER PÅ DIT HOLD ELLER FAG, KAN
DU GIVE ET PRAJ TIL FRONTENS KONTOR PÅ
KATRINEBJERGVEJ 65 - TLF 16 88 85 .

KONTAKT OS, HVIS DU FALDER OVER MATERIALER,
DER KAN BRUGES I DET AKTUELLE ARBEJDE:

PRIVATISERINGERNE I FAGKRITIKKEN SKAL OVERSKRIDES.

FRONTENS FAGTRYK-GRUPPE

DECEMBER - SANGE

I forbindelse med december-arbejdet skal vi have samlet et lille sanghæfte i en fart.

Det skal ikke være særlig stort, men et alle render rundt med til de forskellige sociale aktiviteter, der også er en del af december-funktionerne. Det er demonstrationer, fester o.lign.

Vi skal gerne have medtaget de store kendte plus de, der er mundrette og aktuelle. Den type, som f.eks. RUC ROCK i foråret var et eksempel på.

Det haster!

KENDER DU TIL PRODUKTION AF AKTUELLE SANGE, ELLER HAR DU SELV FORSLAG - ELLER KENDER NOGLE, DER KAN HAVE DET - SÅ KONTAKT DEN GRUPPE, DER ARBEJDER MED DET (se nedenfor) ELLER LÆG BESKED PÅ FRONTENS KONTOR.

Ansvarlige for sanghæftet er:

brita schultz erling lundgren
laurvigsgade 10 vestervang 37, 2
8200 århus n 8000 c
102016 13.175

peter busk steen sonne
sjøllandsgade 119.B, I snogebæksvej 98
8000 C 8210 V
135332 159004

frontens fagtryk-gruppe

Det følgende skal ses som frontens udspil overfor studenterne på Nordisk. Det har således dannet og vil danne grundlag for en række diskussioner blandt studenterne, idet det er udkommet i Fagudvalgets bulletin nr.3, der lå færdig d. 25/11 og var udgangs punkt for diskussionerne på stormødet d.26/11, hvortil alle Nordisk-studerende var indkaldt.

På mødet diskuterede man frontens krisearbejdsforslag og de politiske perspektiver i dette, herunder også de praktiske problemer, såsom examen,SU,de faste læreres undervisning osv.En lang række eksisterende hold har allerede diskuteret mulighederne for og perspektiverne i "aktion krisearbejde" og der er gennemgående opbakning bag forslaget, uden at man af mødet kan konkludere noget egentligt endnu.-I den kommende uge skal der diskuteres videre på holdene og vi holder nyt stormøde d.3/12.--Der blev nedsat en aktionskomité som skal sikre koordinering og planlægning af aktiviteterne og sikre den indholdsmæssige og politiske kontinuitet imellem de forskellige arbejdsområder aktuelt og på længere sigt.I aktionskomitéen indgår det nuværende Fagudvalg (repræsentanter fra alle årgange og hold) samt folk fra mødet d. 26.

Dette oplæg er blot ét resultat af krisegruppens arbejde.Til et medlemsmøde d.14/11 var der udarbejdet et papir, hvor en lang række andre områder til intern afklaring i fronten indgik: diskussionen om fagkritikkonceptionen, mellem-lagediskussionen,interessekamp etc. Dette oplæg vil blive gennemarbejdet og udkommer i et senere nummer af frontbladet.

SITUATIONEN den 1. DECEMBER.

Den første december bryder undervisningen sammen på humaniora. Undervisningsassistentbevillingen er på det tidspunkt brugt op, og adskillige fags undervisning er fundamentalt afhængig af assistenter. Det gælder osse på Nordisk, - og specielt på 1.-delen, hvor studieordningen ikke længere k.d. opretholdes efter 1. december. Sammenbruddet i assistentundervisningen betyder et sammenbrud af studieordningen, - et sammenbrud som på ingen måde kan modificeres eller camoufleres selvom enkelte faste lærere skulle opret-holde undervisningstilbud. Sådanne tilbud skal boykottes og afvises som tilsløringsmanøvrer og splittelsesforsøg.

Årsagen til undervisningssammenbruddet er ikke at finde i den øjeblik-

kelige og desperate økonomiske situation på humaniora, men er etableret langt tidligere; - i sidste instans er de politiske præmisser, som vi eksisterer på i øjeblikket blevet opstillet i den statslige uddannelsespolitik for flere år tilbage. Det vil vi sige mere om senere. Om den mere umiddelbare universitetsinterne baggrund kan vi fortælle at den har eksisteret siden den sidste fordeling af assistentmidlerne i august i Konsistoriums budget- og forretningsudvalg. Den del af universitetets assistentkonto, som humaniora fik tildelt var helt utilstrækkelig til at opretholde det undervisningstilbud, som på det tidspunkt allerede var planlagt, som var fagligt begrundet, - som var det absolut nødvendige minimum (pr. uge) for at fagene kunne gennemføre deres studieordnings krav, - og som iøvrigt var stærkt beskåret i forhold til undervisningstilbuddet året før.

Den latterligt lille bevilling vi fik tildelt skulle, efter Konsistoriums mening, strække til 23 ugers undervisning - den skulle altså være frem til det ny finansår, som begynder 1. april. Eftersom det kun kunne lade sig gøre ved at amputere humanioraundervisningen radikalt - ved at likvidere tværfag, fælles-humanistisk videnskabs teori og indenfor enkeltfagene seminarer og i det hele taget ikke-elementær undervisning - besluttede det humanistiske Fakultetsråd at bruge hele bevillingen i efterårssemestret, over 12 uger. På den måde kunne man opretholde den minimalt nødvendige undervisning, - og man havde vel også det håb at der på denne måde kunne lægges pres på de bevilgende myndigheder. Et håb der nu synes to

I den her situation er det vigtigt at vi som studenter gør os klart hvad det er for en universitær og statslig politik vi er blevet objekter for, - det er vigtigt at vi sammen analyserer og vurderer situationen. På så nøjagtig og korrekt en måde, at vi ikke holder liv i illusioner om en socialdemokratisk uddannelsespolitik, der ikke er så slem som de borgerliges, som kunne ske at blive meget værre hvis vi ikke indordner os, osv. Vi skal sige nej til den selvdisiplinering, som ministerium og styrende organer lægger op til. Vi må, som kammeraterne på FUC, fastholde vore analyser og vores politik, osse selvom det i første omgang betyder forsøg på ny overgreb.

Konkret må vi fastholde vort krav om assistentundervisning, ligesom vi må fastholde, at undervisningsudvalget nr. ure ikke må mindskes. Vi må sige nej til pacificeringsforsøg, som f. eks. går ud på at tilbyde os 11, 12, 13 eller 14 uger undervisning. Og vi må fastholde kravene ud fra en politisk forståelse af situationen, - ikke ud fra en eller anden abstrakt studenterinteresse i undervisning som sådan.

Når vi pointerer at analyserne af situationen er vigtige må vi samtidig understrege, at analyser ikke er nok. Vi skal ikke blot nå frem til at kunne se os selv som objekter for en bestemt uddannelsespolitik. - Vi skal omsætte vores analyser i politisk handling, - vi må gøre os til kollektivt, politisk handlende subjekt i den situation, som opstår efter 1. december. En situation som rækker langt ind i forårssemestret.

VI SKAL IKKE VÆRE PASSIVE OG RESIGNEREDE OG SIGE AT VI VIDSTE DET VILLE GÅ PÅ DEN MÅDE. Vi skal være aktive og forlange vores politiske krav sat igenem.

VI SKAL IKKE GÅ HJEM, vi skal blive her og vise at vi kan arbejde og arbejde sammen, at vi kan udvikle og praktisere en politik i fællesskab.

ERFARINGER FRA FORÅRETS AKTIONER.

I foråret havde vi en situation, der kan sammenlignes med den nuværende. Undervisningsministeren kom med en nu Undervisningsassistentbekendtgørelse, der forbyder studerende at fungere som undervisningsassistenter. Bekendtgørelsen var koblet sammen med en radikal nedskæring af bevillingerne til undervisningsassistance.

Ministeriets udspil var ikke blot og bart et spareprogram eller udtryk for at presset fra højrefløjnen i Folketinget var blevet intensiveret. Bekendtgørelsen er led i en omfattende og længe planlagt omlægning af de højere uddannelsers undervisnings- og forskningsaktiviteter. Bl.a. skal stillingsstrukturen ved universiteterne laves om: arbejdspresset på de faste lærere skal forøges, og de hidtidige studenterundervisere skal erstattes af Heltidsansatte Undervisningsassistenter, - som skal være undervisningssergeanter på et "rationaliseret" universitet. Et meget vigtigt led i denne statslige uddannelsespolitik er den politiske disciplinering af universiteterne, specielt udskilningen af socialtistiske og marxistiske elementer.

Aktionerne i foråret var et led i kampen mod de nævnte almene tendenser i uddannelsespolitikken. Men samtidig var aktionerne rettet direkte mod bekendtgørelsen for den betød et konkret fagligt og politisk indgreb i vores studie-situation, - en masse progressive og socialistiske folk i lærerstrøben ville blive smidt ud og muligheden for at inddrage ældre studerende som lærere ville falde bort. Forholdsreglerne fra ministeriets side ville éntydigt vanskeliggøre fastholdelsen af et socialistisk perspektiv for undervisningen fremover.

I foråret var der en massiv studentermobilisering mod bekendtgørelsen. DEN-
GANG GIK VI IKKE HJEM - LISSOM VI IKKE GØR DET NU!

Men det er vigtigt at drage erfaringer fra foråret. Vi vil nævne tre ting her:

For det første: hvis vi skal tage aktionen op som en kollektiv læreproces, så erfarede vi at vi ikke fik bekendtgørelsen af bordet. Det sagde os noget om studenternes sanfundsnessige placering og kammmuligheder i forhold til den statslige uddannelsespolitik; om nødvendigheden af til stadighed at diskutere, hvordan vi konkret kan kæmpe mod statsmagtens overgreb under en krise.

For det andet: aktionen bevirkede en omfattende intern radikalisering og socialistisk stabilisering. Dette skete primært gennem diskussioner af fagets indhold og funktion. Også de politiske og sociale aktiviteter og følelsen af fællesskab medvirkede til radikaliseringsprocessen.

For det tredje: aktionen havde en vigtig funktion som udadrettet aktion overfor andre fag og universiteter/lærestalter..

STATSLIG UDDANNELSESPOLITIK UNDER KRISE.

Den bekendtgørelse, som undervisningsministeren udsendte i foråret, og som var udgangspunkt for vores aktioner, kom - og kommer - ikke til at stå alene. Efterhånden som krisen breder sig i samfundet strammes den ideologiske og politiske kamp; og grebet om universiteterne.

De omfattende statslige indgreb overfor uddannelsesområdet - og ikke kun overfor universiteterne - har deres uindledbare baggrund i den aktuelle krise.

Indrebene er på samme tid økonomiske og politisk undertrykkende.

Undervisningssammenbruddet den 1/12 (og til foråret) har sit grundlag i den statslige sparepolitik overfor universiteterne. Skulle der undervises i forsvarligt omfang, så måtte de bevilgede midler bruges på 12 uger. Men samtidig er sammenbruddet på humaniora planlagt af det humanistiske Fakultetsråd for at gøre opmærksom på en håbløs bevillingssvæsig situation, der gør enhver langsigtet uddannelsespolitisk planlægning meningsløs. Men bortfaldet af vores undervisning har samtidig klare indholdsmæssige og dermed politiske konsekvenser: studieordningen falder faktisk bort og hermed gøres det arbejde som vi udfører meningsløst.

Undervisningssammenbruddet hænger sammen med de øvrige overgreb, som vi kan se frem til i den kommende tid:

- Registrering og adgangsbegrænsning,
- styrelseslovsændring, forringelse af studenternes indflydelse,
- centraldirigering af studieindhold, studieindhold, studieplaner og kvalifikationsbestemmelser,

- forringelse af studenternes sociale, boligmæssige, økonomiske levevilkår. Disse indgreb er dobbelte i deres baggrund og virkninger:

- dels er de begrundet i de sparebestræbelser, som krisen skaber grobund for indenfor det statslige budget; det slår igenmen som økonomiske og strukturelle ændringer, såkaldt "rationalisering",
- dels er de begrundet i den eksisterende styrke indenfor højrefløjens politiske partier som sammen med socialdemokraterne formidler en borgerlig og kapitalbegræftende politik overfor uddannelserne; det slår igenmen som undertrykkelse af bestemte studieindhold og som politisk disciplinering generelt.

Indgrebene er således udtryk for socialdemokratiets politiske krise, venstrefløjens relative svaghed og småborgerskabets politiske fremgang og ideologiske undertrykkelse.

Og indgrebene må ses i sammenhæng med den øvrige politiske undertrykkelse (indenfor staten), som vi allerede kender til:

- indgrebene overfor Aalborg Universitets Center (censursagen og den ny fællesbekendtgørelse),
- indgrebene overfor Roskilde Universitets Center (sidst den direkte statsadministration af centret),
- indgrebene overfor den sociale sektor og afskedigelserne af pædagogerne,
- forsøgene på politisk disciplinering af folkeskolelærerne (Baunsbæk Jensen & Co.),
- angrebene på venstreorienterede indenfor Danmarks Radio,
- og meget mere.

I krisen har småborgerskabet rustet sig til et felttog, som skal kvæle de sidste rester af studenteproprøret, - forlyder det fra centrumdemokraternes årsmøde i Aalborg.

ERHVERVSMULIGHEDER - GYMNASIELÆSER, ERHVERVSTEREOKRANT, ELLER ARBEJDSLØS

Under forårets aktioner rejste vi flere gange spørgsmålet om vores "erhvervsfunktion" - hvorfor læser vi egentlig det her fag og hvad skal vi bruge det til? Den diskussion må vi tage op igen. Det er kun få af os - måske 10-15 % - som kan gå ind i det traditionelle område - Gymnasier, HF, seminarier. Men hvad med resten?

I undervisningsministeriet - og især i det nyoprettede faglige landsrådsvalg for Humaniora - arbejder man for tiden på højtryk med at kortlægge "tradition-

nelle arbejdsfunktioner" for humanister i erhvervslivet. Og hvilke nye muligheder der kan tænkes ?

- fx. danskfolk som virksomhedsinterne kommunikationsexpenter eller som leverandører af undervisningsmateriale til forlagenes kassetteindustri. eller

- franskfolk som kulturelle handelsrejsende i EF.

Nye arbejdsmuligheder vil sikkert osse dukke op i forbindelse med de korte mellemteknikeruddannelser, som vil blive oprettet indenfor de næste 5-10 år.

Eller vil det gå som i Sverige, hvor arbejdsløse akademikere i stort tal lader sig omskole til industriarbejdere for i løbet af kort tid at avancere til ledelsesposter (værkførere, funktionærer) og dér trænger de oprindeligt beskæftigede med lavere uddannelsesniveau længere ned i hierarkiet ?

Eller vil vi simpelthen blive arbejdsløse på understøttelse - som nu hvor vi vi SU-lån selv finansierer vores understøttelse, for senere at gå på socialen ?

Alle disse "muligheder" må vi i de kommende diskussioner forholde os til konkret politisk, så vi kan definere vores krisearbejde osse i forhold til vores erhvervsmuligheder.

Fagfronten for dansk mener her - uden at have færdiglavede løsninger på rate - at vores arbejde må gå i retning at tænke erhvervsfunktionen bredere end gymnasiekandidaternes muligheder og organisering i erhvervet. Dvs. at vi skal erhverve os nogle teoretiske og praktiske kvalifikationer, så vi kan uddanne os til folkeskole, EFG, HF, gymnasium (- evt i forbindelse med efteruddannelseskurser) på arbejdspladser, i beboerforeninger, primærorganisationer osv.

DEN DANSKE KRISES SAMFUNDSMÆSSIGE GENNEVÆLSLAG.

For det videre arbejde er det således vigtigt at vi arbejder, tænker og handler i forhold til de muligheder og begrænsninger, som KRISEN sætter - for krisen er både et led i den internationale kapitalismes krise, og en specielt dybtgående politisk-økonomisk krise for den danske kapitalisme.

Igennem tresserne lykkedes det ikke at rense den danske kapitalisme for små og urentable virksomheder og dermed bringe den op til international standard. Småkapitalisterne er i stedet til en vis grad blevet beskyttet gennem trykke hjemmemarkedsordninger - og kapitalistisk ikke-rationelle og parasitære foretagender har osse overlevet - fidusforretninger, jord- og bolligspekulanter, 0-millionærernes skattecirkus osv. Endelig har lønarbej-

derklassen haft reallønsfremskud, bl.a. gennem en forholdsvis liberal socialdemokratisk politik, som har fastholdt automatisk dyrtidsregulering, udbygninger og forbedringer af socialvæsenet osv. Denne udvikling har imidlertid osse betydet et voldsomt forøget pres på lønarbejderne, og effektiviteten er igennem 50'ernes og 60'ernes rationaliseringskampagner blevet sat kraftigt i vejret.

Disse forsøg på at få den danske kapitalisme op på internationalt niveau gennem eksempelvis afskrivningsregler, ATP-fonden, udbygget exportstøtte og nu sidst ØD-forslaget med centrale investeringsfunds, er foreløbig slået fejl. Og nu under krisen oplever vi, at de truede fraktioner og grupper har samlet sig til et reaktionært og hetzende modangreb på reformerne og lønarbejderklassens reallønsniveau (- vi kan nævne nedskæringerne på pædagogområdet, biblioteksafgiftskampagnen, Baunsbakhøtzen, angrebene på arbejdernes kollektive modstand omkring Info og Bekkelund, overenskomstindgrebet, kampen mod dyrtidsportionerne og den automatiske dyrtidsregulering, slagtingen af uddannelsesreformerne.) En af rambukkene for disse tendenser er det specielle danske færøen - Glistrup-partiet, osm villigt støttet af Centralskrækraterne, de kristelige, Venstre og Konservativt, har lagt politisk pres på Socialdemokratiet - der hurtigt har erstattet de folkelige demokratiske lyserøde brillen med teknokraternes stålinfattede. Man har sammen påberåbt sig planlægning, ordnede forhold og styring i forsøget på at redde kapitalen ud af krisen.

Dette brede økonomiske angreb - parret med kampen mod de arbejdssky røbe og de skævvøjede kinesere - føres på forskellig måde og under forskellige former i hele samfundet, og lønarbejderne begynder i stigende omfang at forsvare sig mod denne politik. Vi har i den sidste tid set stigende kampaktivitet såvel indenfor den produktive som indenfor den statslige sektor - der har været strejker indenfor metalområdet, pædagogerne og postbudene har strejket, og selv indenfor HK- området er man begyndt at kæmpe (hulleddarernes aktion).

Ihvis vi konkret skal kunne vurdere vore handlemuligheder i denne situation kræver det, at vi overskriver den snævre uddannelseshorisont og inddrager mere omfattende erfaringer fra de forskellige kæmpe. Det kræver atter at vi forholder os til den danske krise, at vi finder ud af, hvordan den udtrykker den danske kapitalismes konkrete nødsætninger og vanskeligheder.

HVAD SKAL VI GØRE NU?

Vi ved, at de problemer som vi står i - og som vi på den ene eller den anden måde SKAL have løst - hænger sammen med den generelle økonomiske og politiske krise i samfundet. Vi ved, at den depression vi er udsat for rammer mange andre grupper end os - og vi ved, at disse grupper har forsøgt at kæmpe imod depressionen på mange forskellige måder. Derfor må vi ikke isolere vores kamp - vi skal relatere den til kampen mod det kapitalistiske samfund. På den anden side er vores situation som studenter specielt: vi har en bestemt placering i samfundet, som vi ikke må overse. Vi har ingen direkte kampmuligheder - som en strejke f.ex. er det. Vi må derfor forstå vores situation helt præcist.

At vi på nogen områder objektivt set er isoleret fra kampene i den øvrige del af samfundet, skal imidlertid ikke være ensbetydende med, at vi ikke gennem vores aktioner søger at overskride denne isolation. I den aktuelle situation skal vi gøre, hvad vi kan for at forhindre at undervisningsammenbruddet bliver et mere eller mindre permanent sammenbrud. Vi må finde og udnytte de muligheder, der åbnes i krisesituationen. Derfor må vi gøre to ting:

- 1) Vi må aktionere for at få vores krav igennem.
 - 2) Vi må skaffe os viden - og det vil i denne sammenhæng ikke sige isoleret teoretisk viden. Vi må skaffe os, opsamle og bearbejde erfaringerne fra vores egne aktioner og vores egen organisering. Og vi må opsamle og bearbejde erfaringer fra andre områder end vores eget begrænsede: fra de øvrige mellemlags kampe, fra arbejderklassens kampe. Vi må forstå vores egen situation og vores kamps muligheder i forhold til den generelle situation i samfundet i dagens Danmark.
- Vi må arbejde med krisen, som den manifesterer sig på alle niveauer i det kapitalistiske samfund.

Med andre ord: VI MÅ GENNEM PRAKTISK POLITISK ARBEJDE OG ERFARINGSBEARBEJDELSE SØGE AT UDVIKLE EN ANTI-KAPITALISTISK STUDENTERPOLITIK.

HVORDAN KAN ARBEJDET MED KRISEN ORGANISERES?

Arbejdet med krisen i Fagkritisk Front og i Fagfronten for Nordisk har taget sit udgangspunkt i de her skitserede problemstillinger. Og Fagudvalget for Nordisk har indkaldt til studentermøde d. 26-11.

På mødet skal vi diskutere, hvordan vi skal forholde os til undervisningsammenbruddet d. 1-12., vi skal diskutere hvordan vi skal aktionere og hvordan vi skal organisere os. Det er ting som skal i gang nu. Vi skal have nedsat en aktionskomite, have debatterne på holdene i gang og have den formidlet til plenum. 2.-delsholdene og tværfagene skal diskutere og stille forslag til hvordan de kan indgå i et fælles arbejde. 1.-delsholdene er godt på vej allerede - og det er vigtigt at deres diskussioner formidles, sådan at politiske initiativer kan uddå fra plenum, som må være det samlede forum for aktiviteterne.

Fagfrontens forslag indgår i denne sammenhæng: de er forslag som skal tages op, diskuteres og kritiseres. De er ikke et fixt og færdigt leveret kriseprojekt, men forslag til arbejdsområder. Forslagene dækker nogle felter, som vi mener er væsentlige for en afklaring af vores aktuelle problemer. Fagfrontens oplæg forsøger at påvise nogle muligheder for at vi kan overskride en isoleret studenterkamp for isolerede interesser.

Derfor: Forslagene er ikke tænkt som et selvstændigt projekt, men netop som forslag, som holdene kan tage med sig, som de kan diskutere og kritisere med henblik på den fælles afklaring af, hvad vi skal stille op med vores nuværende situation.

NOGLE KONKRETE FORSLAG TIL KRISEARBEJDE.

Disse konkrete forslag, som her lægges frem er resultater af de diskussioner der har været ført i Fagkritisk Front og i Fagfronten for Nordisk. Det er som sagt forslag og muligheder - ikke færdigudarbejdede projekter. Det fælles for dem er at de alle sammen - omend på forskellig måde - relaterer sig til krisen, og specielt den danske krise.

a. Arbejdskampe i Danmark.

Vi kunne f.ex. tage fat på de forskellige arbejdskampe, som vi har oplevet i det sidste års tid. Her kan nævnes: B&W, Bækkelund, Info, pædagogerne og postvæsenet. Vi kunne behandle derveds organisationsformer, medlemmernes behandling af arbejdskampene, statens og efterretningstjenestens rolle - problemerne omkring arbejdsuløshed og kamporganisationer.

b. Kulturkamp og arbejdskamp - omkring Sabroe ØB.

Arbejdet her kunne tage udgangspunkt i det meget omfattende materiale som er tilgængeligt om konflikten på Sabroe og teatersamarbejdet med studenter fra Århus Universitet.

I forbindelse med begge disse punkter er der allerede grupper i gang med at indsamle relevant materiale, som ville kunne inddrages når arbejdet går i gang.

c. Socialdemokratiets krise.

Vi anser socialdemokratiets krise for et helt afgørende politisk problemfelt for analysen af udviklingen i Danmark i 70'erne.

Vi kunne foreslå arbejde omkring:

- c.1 - ØB
- c.2 - socialdemokratiets politik overfor 'mellenslagene' - (funktionærer, akademikere m.fl.)
- c.3 - socialdemokratiets uddannelsespolitik.
- c.4 - socialdemokratiets placering i forhold til småborgerskab og populisme (ex. Franskridtspartiet).
- d. Arbejdsmarkedsproblemer - ungdomsarbejdsledelse, ungdomsuddannelse o.l. - arbejderuddannelse.

Tværfag 0 "Produktion og bevidsthedsdannelse" arbejder på en antologi med tekster til forståelse af den danske krise, herunder problemer som de opridsede. Denne antologi udkommer på Fagtryk i begyndelsen af december. Andre 2.delsfag og tværfag arbejder med lignende problemstillinger.

e. Krisens gennemslag i medierne - mediernes behandling af krisen.

Her kunne man se dels på hvordan de danske krisefænomener - populisme, hetz mod de venstreorienterede osv. slår igennem i vores statslige mediestruktur, i mediepoltikken. Konkret kunne man tage fat på strukturen i Danmarks Radio. Dels kunne man undersøge hvordan de offentlige medier og dagspressen dækker begivenheder som har relation til krisen. Her ville det være vigtigt at se på hvordan man dækker f.ex. arbejdskampe, og andre væsentlige hjemlige begivenheder.

Men det vil osse være vigtigt at se hvordan situationen i Portugal opfattes i de danske medier - hvilke fordele og løsmagtigheder og simpel uvidenhed der præger dækningen af dette for den internationale kapitalisme brændende problem. Et arbejde af denne karakter kunne på længere sigt være med til at kvalificere til at indgå i egentligt solidaritetsarbejde i forhold til Portugal, Argota, Spanien osv.

Vi har på nuværende tidspunkt kontakt med folk på spansk, som kan læse portugisisk.

Et tredje område i forhold til medieproblematikken kunne være at undersøge hvordan f.ex. dansk som et kommunikationsteknisk fag tænkes at indgå i en tværfagshøj. Her kunne vi prøve at opstille socialistiske krav til et mediearbejde, og tilsvarende kritisere det statslige demokratis opfattelser.

f. Den statslige uddannelsespolitik igennem de sidste 5 år.
Punktet her skal til dels ses sammen med pkt. c.3, men er ikke identisk med dette. Socialdemokratiet er givet underlagt nogle samfundsmæssige krav til uddannelserne. Hvad er det for nogle - og hvordan sætter den statslige uddannelsesplanlægning sig igennem i en krisesituation. Vil f.ex. H-planen blive effektueret i sin oprindelige form osv.

'RØD JUL'

"Frontens røde jul" er et "still going strong projekt".
Næste nummer af frontbladet vil rumme en tilmeldelsesblanket, en forløbsbeskrivelse m.m. MEN:

ideer, forslag, initiativer etc. ønskes.

Fortsat henvendelse til Per-Bjørn (10 25 64 eller 16 88 85)

REFERAT AF SEMINAR

D. 22-23 NOV.

INDHOLD:

Plenum I
 Grupperreferater (I + II + III + IV)
 Plenum II

Plenum I (før gruppearbejdet) : Dir. P-B Grove. Ref. Peer.E.Sørensen, P Jauert.

CC Møller redegjorde for sen. forb.-gruppens arbejde og refererede herunder til sen.-indkaldelsen i FFB 5, hvor seminarrets hovedemner er beskrevet.

Forb.-gruppen havde tænkt sig følgende arbejdsprocedure:

Lørdag: Plenum med mundligt oplæg ved Carsten Schmidt (1) til en diskussion af forholdet mellem fagkritikopfattelsen og udviklingen af den, krisearbejdet, de aktuelle politiske og analytiske felter af betydning for FF's arbejde, de institutionsbundne arbejdsmuligheder og - på et generelt niveau (jvf. søndagens arbejde) - interessekampens indhold og organisering.

Til gruppernes arbejde lørdag og søndag forelå der tematiseringsforslag, som gives her:

Til gruppearbejdet lørdag: (Der er ikke tale om diskussionsspørgsmål, men om en skitse til en proces, som vi mener gruppediskussionerne kan/skal gennemløbe).
 1. Med udgangspunkt i plenumoplægget køres en diskussion af det overordnede forhold mellem: fagkritikopfattelsen og udviklingen af den, krisearbejdet, de aktuelle politiske og analytiske felter af væsentlig betydning for FF's arbejde, de institutionsbundne arbejdsmuligheder og på et generelt niveau (jvf. søndagens arbejde) - interessekampens indhold og organisering.

2. På baggrund af de i denne diskussion markerede opfattelser skulle det være muligt at gå over i en diskussion af krisearbejdet mere konkret: Dels en stillingtagen til de igangværende og foreslåede aktiviteter/projekter (noget er omtalt i de udsendte sam-papirer, andre kommer evt. frem i sen.'s første plenum eller i grupperne). Dels - og om muligt - udvikling af yderligere forslag til en konkretisering af et krisearbejde som politisk arbejdsområde for FF på kortere eller længere sigt.

(1) Carstens oplæg, som problematiserer den hidtil førte fagkritik og betyrbet om den, samt forsøger at vise frem mod aktuelt nødvendige afløsningsheraf, er bragt andetsteds i FFB 6, men i gennemskrevet og altså yderligere behandlet form.

Det må være vigtigt at diskutere, hvorvidt krisearbejdet i praksis vil kunne fungere som katalysator for en "politisering af det fagkritiske arbejde". M.a.o.: hvorledes udvikler vi et konkret (- umiddelbart? -) forhold til marxistisk teorioparbejdning/-tiltagelse og socialistisk politisk praksis, som kan bidrage til at overvinde bestemte begrænsninger i FF's aktuelle praksis? Herunder kan man osse diskutere ud fra den stivbenede afledningsstrategi og de ret så akademiske total-realanalytiske intentioner, som har verseret.

Endvidere kan grupperne overveje at diskutere: (1) krisearbejdets muligheder (eller umuligheder) i forhold til de institutionaliserede studierammer, og (2) forholdet mellem krisearbejdet og FF's øvrige politiske arbejdsområder.

3. Diskussionen skal munde ud i: dels forsøg på præcisering af krisearbejdets status og muligheder (indenfor Fronten og i forhold til (halv) progressive studenter mere bredt), dels formulering af forslag som går konkret på en krisearbejdsstrategi for Fronten i perioden 1.dec.1975 - april/maj 1976. (Det sidste forudsætter selvfølgelig, at man ikke direkte forkaster krisearbejde som moment i Frontens videre politiske udvikling).

VIGTIGT: Derskal tages referat ad disse diskussioner, helst sådan at grupperne fremkommer med en sammenhængende formulering af deres politiske synspunkt(er). Referenterne skal skrive disse referater på stencil lørdag aften, så de kan trykkes søndag formiddag og indgå i seminararbejdet søndag.

Til gruppearbejdet søndag:

(Der er tale om en rent foreløbig formulering, som primært skal markere, hvad seminarforberedelsesgruppen har forestillet sig for søndagen. Det endelige program foreslår vi formuleret efter lørdagens arbejde, på den måde at referenterne og en evt. seminar-styretsgruppe mødes sidst lørdag eftermiddag og endeligt fastlægger, hvad der skal foregå søndag.)

Med udgangspunkt i søndagens plenumoplæg køres en diskussion ud fra den udsendte "mobiliserings(køre)plan".

1. Diskussion af perioden op til ca. 1. dec. - konkret. Et mere alment interessekampsperspektiv "trækkes ud" og gives en grundigere behandling. Spørgsmålet kunne skitseres sådan: Hvorledes må Fronten på længere sigt forholde sig til interessekampen, herunder mere specielt til studenternes (og lærernes?) interesseorganisationer? Og hvilken politik, hhv. hvilken praksis, har vi på de spørgsmål, som køreplanen indeholder (styrelseslov, økonomiske nedskæringer, registrering, osv.). (- De enkelte grupper kan selvfølgelig ikke nå at behandle alle spørgsmålene. Man må evt. vælge enkelte ud til nøjere diskussion).

2. Diskussion af perioden 1. - 15. dec. konkret.

Herudfra tages følgende mere almene politiske problemstillinger op: hvad er forholdet mellem på den ene side interessekamp (hvilke interesser, hvilke krav, hvilke kampformer) og på den anden side fagligt-indholdsmæssigt, fagkritisk og politisk (samfundsmæssig) perspektivering og orientering af kampen, - forstået som grundlag for en (langeresigtet) mobiliseringsstrategi?

3. Diskussion af perioden 15. - 17. dec. - konkret.

Dvs.: en diskussion af, hvad der må være Frontens politiske intentioner og program for forårets arbejde.

Denne diskussion kan blive (er) den vigtigste på seminaret. Den vil måske - i foreløbig form - kunne sammenfatte forholdet mellem krisearbejde/politisering af fagkritikken, politisk mobilisering blandt studenterne og interessekampsarbejdet i et/flere forslag til en praksis for Fronten. (Diskussionen kan også inddrage Frontens arbejde mellem 17. dec og 1. febr.)

Der skal også tages ordentlige referater af disse diskussioner/diskussionsresultater. De vil - sammen med lørdagsreferaterne - danne grundlag for formidling af seminarets arbejde til ikk- deltagende Frontmedlemmer.

Efter Calles oplæg blev det problematiseret om seminaret kunne indløse disse arbejdsopgaver, da kun lidt over halvdelen (ca. 30) af de tilmeldte var nådt frem - fx. savnede man repræsentater fra styrelsen og tværfag O. Begrundelsen for disses fravær måtte ligge i, at der lå en række presserende arbejdsopgaver, som skulle klares i løbet af week-enden.

På den anden side måtte det være vigtigt - ikke mindst for de fagfronter som ikke endnu var ret langt fremme med planlægning af krisearbejdet - at perspektiverne i dette arbejde blev diskuteret grundigt igennem på seminaret.

Da det imidlertid viste sig, at flere af de tilstedeværende ikke kunne deltage i hele seminaret p.g.a enkeltfrontsarbejde med kriseprojektet, enedes man om at droppe søndagen, og i stedet gøre flg. lørdag:

Efter C.S.'s oplæg, gruppediskussion på baggrund af dette og forberedelsesgruppens tematiseringsforslag. Grupperne skulle arbejde fra frokost og frem til 16.30, hvor der igen skulle være plenum. Grupperne skulle på forhånd udvælge enkelte punkter fra deres diskussion til fremlæggelse på plenum, mens resten af gruppearbejdets resultater skulle med i referatet til FFB.

Efter Carsters oplæg blev der på plenum trukket flg. punkter frem, som især måtte diskuteres i gruppernes arbejde:

- at fagfronterne er forskellige og har forskellige muligheder for at lave socialistisk arbejde.
 - at diskussionen af det institutionaliserede fagkritiske arbejdes muligheder måtte tages konkret op i relation til interessekampsproblematikken, hvor der snarest må udarbejdes forslag om programmer for december.
- Herefter gruppearbejde.

Referat fra kriseseminar grup. 1

Efter en kort diskussion omkring Carsters oplæg blev massekommunikationen taget som eksempel på en omlægning af xxxxx et led i den institutionaliserede fagkritik til krisearbejde.

Massekommunikationsprojektet vil gå over til at arbejde med bl. a. tre områder: 1. Pressens behandling af de aktuelle arbejdsopgaver.

2. Pressens behandling af Portugal 3. Pressens behandling af statens uddannelsespolitik.

Herefter fulgte en diskussion af den traditionelle teori om arbejdsloshedsstatus i den aktuelle diskussion. Vi tog eksempel i den aktuelle mellemlemlagspolitik, hvor vi mente at netop en bearbejdning af denne problematik måtte ta sit udgangspunkt i de delområder der aktuelt trænger sig på dvs. statens j.d. politiks konsekvenser for mellemlemlagskrisens nedslag i mellemlemlagsstaten som forringelse af reproduktionsvilkårene og den deraf følgende radikaliserings (højte- eller venstre), herudover arbejdsloshedsproblematikken og erhvervsfunktionsproblematikken.

Erhvervsproblematiken:

Hvordan kan man fungere socialistisk indenfor institutionerne ? En forudsætning for besvarelsen af dette spørgsmål er erfaringer omkring de muligheder og begrænsninger der er indenfor institutionerne. Det er karakteristisk for den nuværende sit. at vi ikke er i besiddelse af disse erfaringer. arbejdet i den kommende tid må være at søge kontakt med folk der er involveret i institutionerne og så søge af deres erfaringer. for at denne kontakt skal kunne etableres er det nødvendigt at vi, til gengæld for at kunne opsøge erfaringerne, skal kunne levere noget ex. efteruddannelseskurser.

Som eksempel på et projekt der kunne udvikles henimod efteruddannelseskurser blev navet "ratiserkommunen" (anmeldes i næste nr. af studentbladet), projektet inddrager alle enkeltområderne indenfor den nye sproglige gymnasielinie. dvs en gennemførelse af projektet kræver tæt samarbejde mellem de fleste af en klassens lærere. De socialistiske muligheder i et sådan projekt ligger altså ikke snævert overfor eleverne, men også gennem de arbejdsammenhænge mellem gymnasieleverne som projektet producerer.

Efter en kort snak omkring organisering af færdiguddannede, som vi så som en nødvendighed til sikring af den politiske kontinuitet foretog vi en rundspørge for at se hvor mange enkeltfronter der p. t. arbejder med erhvervsproblematiken.

musik: Arbejde med efteruddannelseskurser, konference med lærere i foråret.

ordisk: en smule erfaringer fra et regneseriekursus i 72. intentioner om arbejde intet p. t.

historie. Gymnasiegruppe næste nr. af Jyske historiker. møde med lærere fra Jylland til opfølgning.

tryk. Intet organiseret arbejde p. t. Jøde muligheder indover periodiske konferencer med færdiguddannede + praktikperioder i studiet.

herefter løs snak om krisearbejdet som jeg ikke gider referere.

Gruppe II.1. Diskussion af fagkritikkonceptionen.

1. Gruppen tog udgangspunkt i Carstens oplæg om fagkritikkonceptionen, hvor gruppen var enig med Carsten i, at udgangspunktet for det fagkritiske arbejde ikke længere kunne være afledningsstrategien, men at det måtte være de konkrete nødvendige arbejdsområder, som krisen og statens indgreb satte.

Gruppen mente, at der savnedes en politisk begrundelse for de 4 arbejdsfelter, Carsten havde stillet op, og ønskede en sådan bl.a. af hensyn til deres anvendelse i en rekrutteringssammenhæng.

2. Diskussion af den institutionaliserede fagkritik.

Udgangspunktet var, at institutionaliseret fagkritik ikke kunne forventes at forsvinde totalt og at en marxistisk teoridannelse ikke stopper, selvom det nu bliver sværere.

Men der behøvedes en tættere sammenknytning imellem fronten og den eksisterende institutionaliserede fagkritik. Således som det er i dag, er det de enkelte socialistiske lærere, der selv bestemmer deres undervisning, uden relation til Fronten. Der er derfor brug for en politisk evaluering af den eksisterende institutionaliserede fagkritik, og af, hvordan den fungerer overfor de studerende. For fremtiden må Fronten opstille en politisk prioritering overfor den institutionaliserede fagkritik. Det er specielt relevant med tværfag, hvor der sidste år var forsøg på en sådan politisk prioritering, men hvor det ikke blev til noget som følge af manglende respons i Fronten. Men i år er det nødvendigt at en sådan diskussion finder sted om det nye tværfagsprogram, der skal udarbejdes til januar.

I de fag, hvor der ikke findes institutionaliseret fagkritik, må fronterne opstille politisk begrundede krav til studierne; dette vil i sig selv være erfaringsgivende og være et rekrutteringsgrundlag. Sådanne krav afvisning vil være afslørende for, hvordan fagene fungerer. Ligeledes må fagkritikere gå ind på holdene og der kritisere den borgerlige videnskab.

3. Krisearbejdets status.

Det blev fremført, at frontens kriseprojekt var blevet en parole, som det var svært at forholde sig til overfor andre studerende, og således som det

er fremlagt af Carsten, er det ikke relevant at trække andre studerende ind, da det direkte er lagt op som et politik-udviklende arbejde for Fronten. Overfor de andre studerende kan der kun argumenteres for krisearbejdets relevans, hvis der fremlægges konkrete forslag. Der må stilles krav om, at det kritiske arbejde i foråret kan godkendes som studiearbejde (jvfr. statusteoriholdene på historie).

4. Endelig diskuterede gruppen de spontantunistiske elementer blandt de nye studerende og hvad fronten skulle kunne gøre overfor dem.

Gruppe III.

Det bliver vanskeligt at referere gruppearbejdet fra gruppe III, da det var som om vi på den ene side ikke rigtigt kom igang med at diskutere de punkter, vi vill, og på den anden side alligevel berørte en lang række felter, men gjorde det på en måde, så vi kun punktvis fik slået hul i den skal, der dækkede kerneproblemerne. Jeg vil kort resumerer de punkter vi diskuterede:

1.1. Kriseprojektet/arbejdet.

Det blev slået fast, at krisearbejdet ikke er en foretæelse, der er afkrævet og en 1.12.situation eller ej, men er noget, der er givet samfundsmæssigt i og med, at der rent faktisk eksisterer en krise. Endvidere blev det rejst som et problem, at krisearbejdet - projektet som det også kaldes - ligner et behov fra centralfronten til at ytre sig som front i den nuværende situation, hvor det kommer til at se ud som om, eller kan opfattes som om kriseprojektet er et eller andet projekt, en eller anden diskussion, man ønsker at række ned over hovedet på lokalfronterne m.v., og ikke er dels en samfundsmæssig bestemt nøjværlighed for Fronten p.t. og dels noget, der tager udgangspunkt i et arbejde ude i fagene. Det var gruppens opfattelse, at man skulle gøre noget mere ved at forklare krisearbejdet som gruppen foretrak at kalde det frem for "projekt" af ovenstående grunde.

Der blev advaret mod at se krisearbejdet som løsningen for alle problemer, og hvor arbejdet tilrettelægges ud fra de 2-4 stærke hun-fronter, hvor der f.x. visse steder var en masse problemer hos nye fronter, der ikke løstes ved at sige krisearbejde, - manglende teoretisk styrke m.v. Det blev her pointeret, at krisearbejdet ikke betød en ren aktionisme, men at det i allerhøjeste grad også var en teorioparbejdelse (også jvfr. Carstens oplæg), men at det er en politisk teorioparbejdelse, exemplificeret med den nye skolingsstrategi (Per Riis' oplæg i Frontblad nr. 3.). Dette punkt manifesterede yderligere behovet for

afmystificering af krisearbejdet bredt blandt fronterne.

2. Solidaritets- informationsarbejde omkring overgangssamfund.

Der var enighed om, at dette punkt i Carstens oplæg var vigtigt at prioriteret, og at det var et af de steder, hvor man virkelig kunne tale om et centralt frontarbejde. Det blev betonet, at det var nødvendigt i forbindelse med sådant solidaritetsarbejde at iværksætte et teorioparbejdningsarbejde omkring imperialismen m.v. på et generelt plan også, sådan at når de enkelte "sager" er slut, så har man noget man kan anvende til nye "sager", sådan at man ikke skal starte forfra hver gang.

3. Interessesekamp.

En diskussion om dette punkt blev ikke rigtig konkretiseret, blot blev det betonet, at fronten måtte arbejde med interessekampproblematik, og ikke fortsætte sin ret puritanske holdning til interessekampen, men gribe fat i den (der er under alle omstændigheder andre der gør det Komm's m.v.) og søge en politisering via interessekampen, der overskrider interessegrundlaget.

Gruppe IV.

Diskussionen tog udgangspunkt i et forsøg på at opriise situationen på de re-præsenterede enektæg i relation til krisearbejde/kriseprojektet generelt og i forhold til mobiliseringspraxisen - aktionsvilje.

Historie: Vurderer at mobiliseringsgrundlaget er godt, men har ikke noget konkret at lægge på bordet.

Psykologi: Intet krisearbejde i frontregi, men noget institutarbejde i forbindelse med arbejdsledshed. Støtter selvfølgelig Nordisk i forbindelse med 1.dec.situationen, men dette er i realitetet kun en morals støtte.

Status/samf.: Aktionsviljen er tilstede. Spørgsmålet er hvordan vi bruger situationen til at stable en mobilisering på benene. Thu laver et oplæg om retningslinjer i forbindelse med studentemobilisering.

1. Via SR afholde studentermøder for at afklare fagets situation.

2. Dis. i parlamentariske organer om statstillæg.

3. Instituttmøder med inddragelse af TAP og lærere.

4. Danne basisgrupper omkring alternative studieårer og forberede arbejdet til foråret.

5. Endvidere: nedrettelse af frontgrupper, dannelse af fællesfrontorgan, som arbejder tilknyttet FFAU.

Formulering af længeresigtet strategi i forhold til DSF og SR - lokale aktioner- evt. fælles udtrækning af en kriseteori-gruppe, som skal lave materiale og søge

3. sociale område SU kollokier etc.

4. konsumtion

Fælles for udd.sektor

SU, adg.begr., reg., RUC, koll., styrelseslovstiltag

17.12

Facilite situation

konkret

udd. sektor/stat/

Soc. krise

I forbindelse med de perspektiver der ligger i interessekampen er det generelt vigtigt at vi virker illusionsnedbrydende, idet vi jo reelt ikke har nogen modmagt i forhold til de statslige tiltag.

Peer E.: hovedargumentet mod adgangsbegrænsning er at det er synonymt med indholdsmæssig tilpasning. Taktisk går vi selvfølgelig ind, med hvilke paroler? Hvordan forholder vi os strategisk til tiltagene?

Leo lagde nogle perspektiveringer i forbindelse med registrering og adgangsbegrænsning, der gik udover de snævre universitære/udd.sektorale sammenhænge. Hist.: ikke kun fokusere på mellemlagene og universitetssammenhænge.

Leo: Vi må gå med i DUS demonstrationen d. 9.12, men kræve parolefrihed.

Plenum (efter gruppearbejde).

Plenumrådet startede med referater fra de fire grupper (se disse), derefter en 1/2 times diskussion på dette grundlag.

Leo: Konkretiseringen af krisearbejdet - interessekamp - konkrete paroler og handlingsanvisninger må ikke være illusionsskabende.

Adgangsbegrænsning. Taktisk forholde sig = nej, mens vi i den strategiske forholden sig må indtænke proletariseringsspektet.

Registrering. Dette implicerer også andre ting, der kan tages ind i diskussionen, Eks. Vesttyskland - politisk registrering m.v.

Styrelseslovsændring. Kortsigtet kan der laves mobiliseringsboom, men det politisk vigtige er at disse ting ikke er enestående for uddannelsessektoren.

Vi må gå med den 9.12 (dvs. landsaktions-/demonstrationsdag) (der nå dog være tendensfrihed) egne paroler.

Gilstrups betydning for smadring af liberaliteten sætter sig ikke kun igennem i relation til udd.sektoren, men i mange andre former på andre steder.

at koble til et større kriseprojekt i Fronten. Peer E. kritiserede oplægget for at være et rent organisatorisk løsningsforsøg baseret på forårets erfaringer. Nordisk: Nedsat krisegruppe for 3. uger siden. Diskuteret krisearbejdet generelt. Vil profilere debatterne - krisearbejdet er en politisk læreproces. Retninglinjer for projektforslag: 1) pædagogisk motiverende i studentemassen. 2) være eksemplariske i forhold til krigsgennemslagene.

Der arbejdes i øjeblikket med en indholdsudfyldning af projekterne. Endvidere diskuteres interessekampens status, idet perspektiverne i denne hindsindtil har været tabt.

Der er opstillet en køreplan.

Arbejdskampe og mellemagsproblematikk må argumenteres og inddrages.

Krisegruppen knytter an til de centrale aktiviteter sidst i december.

Disk.: Vi må undgå at "aktionsvilligheden" bliver drejet til DKP-politik. Peer E:

Krisearbejdet har en kulturrevolutionerende effekt og derigennem en politiserende. Der må udvikles en strategi for fagkritikken - bl.a. gennem opsamling af aktiviteterne på holdene og i div. grupper.

HHÅ.: Ingen mobilisering i forhold til 1.dec. i sig selv, men nok muligheder for krisearbejde i relation til ændre gennemslagsformer og statsstiltag i foråret.

Peer E.: Det overordnede i dec. er at udnytte aktionsvilligheden og SR kan ikke bruges i denne sammenhæng. Det er også vigtigt at se på DKP's bevægelsesmuligheder. Ret stor uenighed om SR's status i mobiliseringsarbejdet mellem statsk./samf. rep. og nordisk.

Dog enighed om at de objektive forskelle mellem nordisk og andre fag spec. i forhold til 1.dec. sætter specifikke muligheder og betingelser for krisearbejdet udforming og gennemførelse ved de enkelte fag.

Peer E opstillede en model, som reflekterede dette forhold

December

andre fag

Samfundet:krise

1. arb.økløshed (unøj)

2. udd.politikøkonomisering restrikt.

Hum.

1.12.

sammenbrud

politisk mobilisering

Carsten Schmidt problematiserede DKP-koblingen (jvfr. skænet i gruppe IV referatet) der går på at være imod adgangsbegrænsning som følge af ungdomsarbejdsløsheden. I realiteten går vi ind på samme taktik som DKP, hvis vi fører en interessekamp, der bygger på en sammenkædning af andres interesser med vores slet og ret.

Endvidere er kritikken af liberalitetens smadring tæt ved DKP paroler om kampen for demokratiet

Leo: Intentionen er at afsløre tiltagene og at vi undgår politiske frustrationer, dette nødvendiggør en adkvat indtænkning af præmisserne: kampvillighed og samtidig begrænsede muligheder.

CC.: Hvordan kæmpes der adækvat mod statslige tiltag? Det politiske grundlag må være en platform, der fx. ikke går med til tendensfrihed i relation til DUS-aktionen. Vi må opstille konkrete praktiske handlinger overfor tiltagene.

eks. overfor registrering: Studenterne kan nøgte at deltage i sådan en registreringsproces.

eks.: adgangsbegrænsning: Finde en form der alligevel muliggør deltagelse.

eks. styrelseslov: organisere sig på fagene og køre krav frem - her er det parlamentariske fuldstændig underordnet. Vores paroler - ikke abstrakt demokratiske - men konkret politiske for at sikre en udsondring af ønskede politiske elementer.

Per Stenberg: Forholde os til ungdomsarbejdsløsheden . Angive alternativer i form og indhold til 1.12 arrangementet. Tage ud på gymnasier og HF - uanset DUS' forholdet sig.

CC: Hvis der bliver undervisningssammenbrud på hum til foråret, så må vi agere politisk med udgangspunkt i spørgsmålet, om frontens mobiliseringsgrundlag. Det må fastholdes at vi problematiserer fagernes genstandsområde, metode etc. afbækker hvilke erhvervsfunktioner fagene kvalificerer til og hvordan situationen er i disse funktioner. Vi må agitere udenfor universitetssammenhænge + internationalt politisk arbejde + socialistiske kulturaktiviteter.

Hervedfra forholde os til d.9.12 og overskrive den parlamentsfixering aktion i sig selv lægger op til.

Thue: Aktiviteterne rundt omkring på fagene må også politiseres indover de parlamentariske organer. Følles retningslinjer for kampen må via DSP-folkene sonderes og i forbindelse med styrelseslovstiltaget evt. resultere i udtrækning. Kobling af styr. organer og fagernes indhold. Skabe koordineringsorgan for mobiliseringen.

CC: Det primære for øjeblikket er at opbygge et aktionsberedskab. Praktisk bemærkning: 17.12 er røget ud af køreplanen. Endvidere 12.-14.12 aktiviteterne

flyttes til 15. - 17.12 for at sikre plads.

En plenumløstager framførte kritik af deltagergebyrets størrelse, som følge af en del tilmeldtes udeblivelse.

Referenter: Per Jauert, Carsten Schmidt, Mette Risak, Per Stenberg Christensen
Erik Kloppenborg.

Oplæg til frontens seminar om krisearbejdet d. 21/11

Om fagkritikforståelsen

Hvordan indholdsbestemmes fagkritikbegrebet i dag ?

Hvordan sikrer vi videreudviklingen af fagkritikken ?

Spørgsmålet om fagkritikkens bestemmelse har ikke været gennemdiskuteret i fronten som helhed siden 1973.

Det betyder for mig at se, at vi i dag står med et begreb hvis bestemmelse er så subjektiv, at det nærmest er tomt. Fagkritik kan i dag optræde som undskyldning ikke som politisk parole.

Intentionen med dette oplæg er altså at sætte begrebet til diskussion i den kommende tid, for derigennem at få rekonstrueret frontens politiske potent.

Afledningsstrategien

Afledningsstrategien er den fagkritikforståelse, der skulle indløse den modsætning der var opstået mellem den interne og den eksterne fagkritik. Gennem fortsættelsen af det Marx'iske forekningsprojekt, ville vi på et tidspunkt nå frem til realanalysen og dermed inddragelsen af historien som kampen mellem klasserne. Dermed ville det på konkret begreb være muligt at beskæftige sig med forholdene i produktionsprocessen, og endelig ville så den falske modsætning mellem intern og extern være ophevet.

Kritikken af den politiske økonomi var altså den faste grund hvorpå al fagkritik hvilede og prioriteringen af genstandsforløbet var givet ud fra fremstillingen. Efter kapitalen kom staten osv. Godt nok var kritiks genstandsfelt ikke den semfundamentalske totalitet, men de kapitalexterne områder var på en eller anden måde berørt af den dominerende kapitalbevægelse, altså kunne man ligså godt ta udgangspunkt i kriteriet da man jo ellers ikke kunne sige ret meget.

Det store forskningsprojekt kunne ligså godt foregå indenfor universitetsinstitutionen som udenfor blot var det nødvendigt at sikre arbejdsrå og rekruttering. Altså parlamentarisk sikringsarbejde og grundskoling. Vi nåede cirka til staten før det gik galt vds før de e entlige problematiseringer sætte ind.

Problematiseringen af afledningsstrategien havde mindst to former for effektiv grundelse, begge i forbindelse med krisen. Statens uddannelsespolitik blev lagt radikalt om. I begyndelsen kunne politikken forklares kapitallogisk ssp-respons på ændring af kvalifikationsstrukturkrav. Kapitalen. Efter kort tid ex. undervisningsassistentbekendtgørelsen blev det tydeligt at politiske indgreb ikke kunne reduceres til økonomi. Den statslige udd. politik må bestemmes i sit komplekse felt af økonomi, politik og

ideologi, svinestreg og andet godt. Andet eksempel. Krisens nedslag på arbejdspladserne som politisk disciplinering og arbejdsløshed skæ blev i første fase bestemt som bekræftigelse på teorien - se profitraten er faldet. I anden omgang aktualiseredes vort begrebsapparats totale mangel på falsomhed overfor aktuelle forholdes forklaringsammenhænge. Hvad med indkomtpolitik ?

Men også subjektivt, frontinternt har der været en problematisering af den generelle strategi. Frontens historiske binding i extern fagkritik stillede tilbagevendende i diskussionerne arbejderklassen på dagsordenen. Frontens historiske engagement i studenterpolitikken stillede hele tiden interessekampen på dagsordenen.

Problemerne med afledningsstrategien kan altså samles omkring nogle punkter. 1. Den manglende politiske prioritering af genstandsområderne 2. Den tendentielle økonomisme og objektivisme i analyserne. 3. Fagkritikken som tendentielt demobilisering og henvisningen til den nødvendige omfattende totalforståelse (når du har læst 3. bd. så kan du lave noget).

Disse problemer omkring afledningen sammen med en masse andre som er blevet formuleret i andre sammenhænge er slået grundigt igennem i dette efterår. Symptomerne er forskellig, stagnation i tilgangen til kapitalløsning, aggressioner imod teoretisk arbejde, empiribegrævelse. Afledningsstrategien er ved at afgå ved døden uden at der er nogen der holder begrævelsesstolen. Jeg mener der sker ikke nogen kollektiv bearbejdning af problemerne henimod en strategi, der sætter en ny teoretisk og politisk potent fagkritikforståelse, som fastholder de elementer i afledningsstrategien som skæbneforudsigelse er nødvendige f. ex. den væsensforståelse som til stadighed peger på reformernes begrænsninger og sætter den revolutionære nødvendighed.

Mao: Det er klart at spørgsmålet om fagkritikken må stilles, men hvordan ! Jeg mener at vi må begynde fra den anden ende. Indlesningen af fagkritikken må følge af et arbejde med de politisk nødvendige arbejdsfelter.

Vi har en række arbejdsfelter, der ud fra en politisk vurdering må løses. Bestemte delområder indenfor totaliteten trænger sig på uafhængigt af vort begrebsapparats aktuelle udviklingsniveau. Det sætter selvfølgelig nye problemer, især fordi feire af de arbejdsfelter der politisk er påtrængende ligger indenfor området, der mod begrebsapparatet ligger i den kapitalexterne sektor. Godt nok med subsumtive interventioner og hele pivetojet men alligevel.

Altså vi har vendt botten/må vende bøten:

Udgangspunktet må være en politisk beskrivelse af de arbejdsområder der p.t. må prioriteres. Og herigennem - mod arbejdet med disse felter - må reformerlingen af fagkritikbegrebet foregå, herigennem må fagkritikkens udviklingsmuligheder påvises.

Reformuleringen af fagkritikbegrebet

Udover at man kan sige hvad der er frontens politiske opgave nemlig at opstille og udføre et vigtigt led i den socialistiske politik for mellemlaget, primært den del af mellemlaget der er engageret indenfor udd. sektoren, så er hovedspørgsmålet - hvordan opstille en politik.

Man kan se på hvordan det er gået indtil nu. Gennem en stadig efterrationalisering af de objektive nødvendigheder, som den samfundsmæssige væren har sat.

Ex. Vi har længe været i stand til i hovederne at udstikke politisk begrundede nødvendige arbejdsfelter for fronten. Men politik opstilles kun på grundlag af teori og erfaring og netop på grund af det sidste bliver vores politik efterrationalisering.

De aktuelle problemer omkring Interesseskamp/studentpolitik/fagkritik blev formuleret januar 1975 måske tidligere. De første forsøg på gennemført politikudvikling er først ved at komme igang nu. På grundlag af de nødvendigheder statsmagtens konkrete overgreb sætter.

andet ex. Erhvervsstrategiproblemerne var formuleret 1972. De er endnu ikke bredt formuleret i fronten. Arbejdsledeshedsituationen vil i foråret 76 indløse arbejde omkring denne problematik.

Jeg mener at vi må arbejde for punktvis at blive i stand til at foretage politikudvikling uafhængig af den umiddelbare samfundsmæssige determination. Dvs. punktvis at blive ~~politikkudviklende~~ politikudviklende på baggrund af en socialistisk strategi.

De politisk nødvendige arbejdsfelter p.t.:

1. Statens uddannelsespolitik - Studentpolitik/Interesseskamp
 2. Erhvervsproblematik/Arbejdsledeshedsproblematik
 3. Allianceproblemet
 - a. Til øvrige mellemlag
 - b. arbejderklassen
 4. International solidaritets- og informationsarbejde.
- Disse er ikke frontens eneste arbejdsfelter, men de p.t. mest vigtige for mig at se.

Statens uddannelsespolitik sætter langt hen rammer for frontens arbejde strammere betyder færre ressourcer for frontarbejdet, sætter rammer for institutionsstrategi osv. Aktuelt p. gr. a. omledninger må vi ha en nuanceret forståelse dvs. politikken i både dens økonomisk/politiske/ideologiske bestemthed. Denne forståelse danner oget af baggrunden for frontens Studentpolitik En erkendelse af de forskellige bestemtheder der ligger bag den statslige politik vil blokere for de nuværende mekanistiske argumenter

- a. la. udd. sektor er kapitalens forlængede arm ergo statens udd. pol er kapitalbekræftende, vi er imod kapitalen, vier imod sttens udd. politik.

51

Altså vi må udforme en studentpolitik der bygger på de optimale analyser af statens udd. politik. Vi må altså ha en studentpolitik der ikke indholder de sekteriske elementer som p.t. karakteriserer meget af politikken.

Erhvervsproblematikken Muligheden for soc. arb. i institutionerne må erfares, dvs. vi må ha konkretiseret, hvilke muligheder der egentlig findes for soc. praksis i forhold til 16-19 årige, men også i forhold til andre "kollegier" ansat indenfor institutionerne.

Arbejdsledesheden, sætter gr. de ændrede reproduktionsbetingelser for færdigudd. én eller anden form for radikalisering af mellemlag (højre- eller venstre).

Kun gennem den socialistiske bearbejdning bliver der en mulighed for at påvirke radikaliseringen til venstre. Erfaringerne omkring erhvervsarbejdsledshedsituationen vil danne grundlaget for vores politik. Politikken vil så igen sætte determinationer indover det fagkritiske arbejde.

Allianceproblemet Samarbejdet mellem mellemlag./universitetsstud. omkring projekter/skoling som det foregår pt. er et led i overskridelsen af den borgerlige isolation. Samarbejdet muliggør umiddelbar respons fra vore aftagergrupper. Det indholdsmæssige samarbejde sætter muligheder for holdbare alliancer i interessekampen. Og endelig gir den umiddelbare respons mulighed for anvendelsesorientering for en del af det fagkritiske arbejde.

Ang. alliancearbejdet med arbejderklassen vil jeg ikke omtale det i denne sammenhæng, det er behandlet før.

Internationalt solidaritets- og informationsarb. Udover de erfaringer omkring forsøg på overgang til socialismen som må bearbejdes til stadighed (aktuelt Portugal), i vores forbindelse især mellemlagserfaringer, så må det anti-imperialistiske arbejde være udgangspunkt for diverse imperialistiske projekter. Det internationale arbejde er stadig et vigtigt led i den socialistiske agitation og propaganda. Jeg mener, at arbejdet med disse 4 felter kan være arbejdet henimod indløsningen af vort spørgsmål: Hvad er fagkritikkens udviklingsperspektiv. Arbejdet vil hen ad vejen afsætte en række analyseområder, praksis-områder, krav til undervisnings- og skolingsmidler hvis indløsning vil producere en fælles forståelse omkring fagkritikbegrebet.

Dette arbejde er Frontens krisearbejde

Institutionsarbejdet Krisearbejdet som det her står argumenteret, som nødvendige arbejdsopgaver for fronten, kan ikke tænkes uafhængigt af institutionsarbejdet. Vi støder indfor institutionerne på andre former for politik:

- a. arbejdet for at etablere borgerlige kapital adkvæte kvalifikationer.
- b. arbejdet for at fastholde genstands-felter hvor omkring kvalifikationer er til stede i den bestående reaktionære lærerflok.
- c. socialisters arbejder for opprioritering af bestemte områder, nemlig der

hvor de selv har kvalifikationer.

Disse former for politik må vi i fronten forholde os til på grund af den determination de med nødvendighed sætter indover vores politikudvikling.

Eksempler på betydning for frontarbejdet: 1) Frontmedlemmer må i og med, at de indgår i institutionen som studenter tilegne sig kvalifikationer, der ikke er socialistisk adækvate og som derfor sætter begrænsninger på frontarbejdet.

2) Frontmedlemmer skal bekræfte disse kvalifikationer via eksamen m.v., hvilket sætter de konjunkturer i frontarbejdet, som er med til at smadre kontinuiteten. 3) Bestemte gangsformer fra institutioner trækkes med ind i fronten, ex autoritetsformene, de individualistiske arbejdsformer.

Indholdsmæssigt har institutionsarbejdet også betydning. Ex de genstands-områder, der har perifer politisk relevans, men som alligevel tiideles en høj prioritet p.gr.a. socialistiske underviseres egne interesser.

Jeg kan ikke her opstille løsningen på problemerne omkring institutionsarbejdet, blot pege på nødvendigheden af en bearbejdning af problemet. Det skal ske gennem en enkeltfrontlig evaluering af det institutionsarbejde, der er forstået som fagkritisk. Der må ske en politisk vurdering af institutionsarbejdet i relation til de arbejdsfelter fronten i øvrigt har givet prioritet.

Det betyder ikke, at vi som frontmedlemmer skal spille kommissærer overfor hinanden og give karakterer. Men det betyder, at vi gennem en diskussion af det institutionelle arbejde på linje med det øvrige arbejde kan etablere en forståelse af de politiske potentialer og begrænsninger, der ligger i institutionen. Det sted, der umiddelbart kan tages fat, er opstilling af et politisk argumenteret program for tværfag, der både forholder sig til indhold og kvalificeringsformer.

Frontens krisearbejde og de ikke-socialistiske studenter

Krisearbejdet er ikke kun en nødvendighed for frontmedlemmer. Elementer i krisearbejdet er nødvendige arbejdsfelter for alle studenter. Omkring interessekampen, omkring erhvervsproblematikken.

Vi må som frontmedlemmer i december indgå i diskussionerne på interessegrundlaget for med det udgangspunkt at agitere for socialistisk arbejde. (se her køreplanen)

Carsten

DE FAGKRITISKE RAPPORTER

DE FAGKRITISKE RAPPORTER OG ARBEJDSKRAFTENS NEDSLIDNING I DEN UIMDELLEBARE PRODUKTIONSPROCES.

I det følgende vil vi nærmere betragte fagkritikken, som denne er kommet til udtryk i de fagkritiske rapporter der er produceret i Danmark de senere år! Når det er nødvendigt at diskutere disse rapporters karakter beror det på ønsket om at få videreudviklet og præciseret den fagkritiske strategis faglige og politiske perspektiver på nuværende tidspunkt.

Hovedparten af de fagkritiske rapporters genstand har været karakteren af arbejdskraftens subsummering under kapitalen i den umiddelbare produktionsproces og de deraf affødte kampe i arbejderklassen. (De historiske forhold som betingede dette indhold vil vi senere komme ind på). Skal denne problematik behandles kvalificeret, drejer det sig om, hvilket vil fremgå af den efterfølgende kritik af de fagkritiske rapporter, at bestemme de former for arbejdskraftdestruktion i den umiddelbare produktionsproces, som resulterer af den kapitalistiske produktions historiske udvikling. Det må således foresøges, konkret at bestemme arbejdskraftens destruktion i produktionen som resultat af de af kapitalen udviklede profitproduktionsmetoder, dvs. disses stofflige og værdimæssige gennemslag. I forhold hertil må arbejderklassens historisk udviklede kamp imod denne destruktion indarbejdes. Endvidere må arbejdskraftens destruktion knyttes sammen med deis den statslige politik

overfor arbejdskraftens destruktion i produktionsprocessen (arbejderbeskyttelseslove, arbejdstilsyn m.v.) og deis den generelle statslige sikring af arbejdskraftens reproduktion (statslige socialydelser, sundhedsvæsen m.v.), forhold som de fagkritiske rapporter i hovedsagen har ladet ude af betragtning, hvilket i høj grad indsnævre deres værdi, idet forståelsen og perspektivering af arbejderklassens kamp nødvendigvis bestemmes af arbejdskraftens totale reproduktionsniveau og karakteren af denne. Først når reproduktionsproblemerne i den umiddelbare produktionsproces sættes i sammenhæng med andre reproduktionssvigt, som alle er udtryk for skærpelser i den kapitalistiske form for produktion, skabes der betingelser for at arbejderne kamp ikke finder sted med et indskrænket kampindhold. I og med modstanden mod kapitalens og den borgerlige stats reproduktionssvigtstrategier organiseres på alle områder, skabes der krav som tendentielt har ophævelsen af den kapitalistiske form for produktion som genstand. (jvf. Funkem. fl. s81, 82)

I den følgende behandling af de fagkritiske rapporter, vil vi tage følgende problemfelter op:

1. Rapporternes genstand og deres politiske baggrund.
2. Teoriens status og karakter i rapporterne.
3. Rapporternes politiske betydning for arbejderklassen, samt
4. Rapporternes begreb om forholdet mellem arbejderklassens kamp og opgøret med den borgerlige videnskabsfunktion kvalifikation.

I. RAPPORTERNES GENSTAND OG DERES POLITISKE BAGGRUND.

Når vi betragter de fagkritiske rapporters indhold, viser det sig for hovedpartens vedkommende, at være rettet mod arbejderens umiddelbare situation i arbejdsprocessen, dels egentlige arbejdsulykker, dels forhold som betinges af arbejdsmaterialets karakter (giftige stoffer, støj m. v.). Rapporterne har snævert analyseret disse umiddelbare konsekvenser af den kapitalistiske produktionsproces's udvikling og ændring, som disse resulterer af de stofflige ændringer i den faste og flydende kapital. Vi vil nu se på hvilken baggrund i akkumulations og klassebevægelsen disse rapporters indhold havde.

Op igennem tresserne har den danske kapital formået at etablere et forholdsvis kontinuerligt akkumulationsforløb, uden voldsomme udtryk for forløbets modsætningsfyldte karakter.

Dette forholdsvis gnidningsfrie forløb har været etableret gennem en stigning dels i arbejdsproduktiviteten, formidlet over bl. a. intensivering af arbejdet og dels i lønhøjden, formidlet af nye lønsystemer, en udvikling de etablerede fagforeninger har hjulpet frem gennem opbakning af de nye lønsystemer med dertil svarende krav om forøgelse af lønningerne. (bevarelse af løn-præstationsillusionen).

Den stadig forøgede intensivering af arbejdet, der som nævnt bl. a. er betinget og nødvendiggjort af ændringer i den faste kapital (nye maskiner, ændret teknologi) og ændringer i den konstante flydende kapital (hurtigtværende lime, kemificering m. v.) førte til spontane reaktioner i arbejderklassen på en række enkeltvirksomheder i forskellige brancher. Disse kampe blev betegnet "vilde strejker" fordi de ikke var eller blev initieret af den etablerede fagbevægelse (ulovlige ifølge overenskomsten), hvilket var betinget af fagbevægelsens politik, de rettede sig imod blot at sikre en løbende stigning i lønniveauet, samt sideløbende gennem arbejderpartierne, at sikre en udbygning af det sociale sikringsystem.

Det var således ikke umiddelbart muligt for fagbevægelsen, at kanalisere indholdet i disse kampe ind i dens politik, hvilket betød et vist opbrud ved den reformistiske politik (udtrykt ved den rene lønkamp), specielt efter 1969 som var toppunktet for de vilde strejker.

Det var ud fra disse skærpedelser i klassebevægelsen, at de fagkritiske rapporters sigte og indhold blev bestemt og de rettede sig ligesom kampen, mod det snævre problem: arbejderens fysiske og psykiske forhold i arbejdsprocessen i den enkelte virksomhed. Ingen af rapporterne har overskredet dette enkelkapitalplan, dermed er det altså ikke lykkedes at bestemme de dynamiske udviklingstendenser i den pågældende produktion, som disse muliggøres og nødvendiggøres af nye og ændrede produktionsmetoder (ændringer i den faste kapital, flydende kapital, nye lønsystemer). I hovedsagen opnår rapporterne derfor udelukkende en statisk iagttagelse af de og de fysiske færlige arbejdspladsforhold, som således kommer til at stå som abstrakte forhold, fordi de ikke formidles ind i en historisk forståelse af kapitaludviklingen, forstået ikke som kapitalens egenbevægelse (enkelkapitalen), men derimod som enkelkapitalens bevægen sig indenfor rammerne af branchekapitalernes og totalkapitalens bevægelse.

I den udstrækning rapporterne bevæger sig udover den empiriske beskrivelse af arbejdspladsforholdene, vedrører det Arbejdstilsynets funktion, som oftest placeret ind i forhold til en konkret "sags" forløb, hvilket indebærer at det i højere grad bliver den moralske kritik af Arbejdstilsynet, der sættes focus på, end det bliver en nærmere forståelse af Arbejdstilsynet som statslig instans med de deraf historisk satte grænser og muligheder for dets funktioner.

I Malerrapporten (1971) siges det:

"...statens arbejdstilsyn har en målsætning, der er i overensstemmelse med statens funktion i det kapitalistiske samfund: at tilsynere klassemodsætningerne (i for-

bindelse med Arbejdstilsynet er det modsætningen mellem arbejderklassens arbejds sundhed og kapitalis disse modsætninger, da disse er i kapitalistklassens interesse."

Statens funktioner forstås som rent ideologiske, nemlig at tilsyløre klassemodsætningerne, yderligere er disse ideologiske tilsyløringsforsøg et direkte resultat af kapitalistklassens interesser; staten fremstår tendentfælt som kapitalejernes forlængede arm. Derimod gives der ikke nogen fremstilling af hvorledes og hvordan de fremtrædende klasseudsætninger som staten (her arbejdstilsynet) retter sine tilsyløringsforsøg imod, er konstitueret af kapitalforholdets historiske udvikling af modsætningerne i kapitalakkumulatons bevægelse.

I den udstrækning statens tiltag, her udtrykt ved arbejdstilsynets ageren ikke formidles af de specifikke udviklingsstræk i akkumulationsforløbet, vil fastlæggelsen af en konkret kampstrategi vanskeliggøres eller umuliggøres. Kun igennem en detaljeret analyse af de historiske udtryk for skærpedelser i kapitalakkumulatons forløb gives der basis for, at afdekke den modsætningsfyldte statslige politik som den viser sig i Arbejdstilsynets arbejde, og herudfra at udvikle en politik overfor denne, som inddrager andre statslige reproduktionssikringspolitikker overfor arbejderklassen, der tilsammen giver betingelserne og karakteren af arbejderklassens reproduktion. Netop dette forhold: at de fagkritiske rapporter ikke søger at inddrage fagbevægelsen og arbejderpartierne samlede politik, det vil her sige den før omtalte sammenhæng mellem på den ene side lønforhøjelse, intensive ring og deraf følgende destruktion af arbejdskraften (manglende mulighed for arbejdskraftens reproduktion gennem lønformen) og på den anden side den stadige forbedring af det sociale sikringsystem (revalidering, pensio-

ner af forskellig art m. v.), og denne politisk historisk bestemte tendens til sammenbrud, indebærer at rapporterne vanskeligt kan danne grundlag for udviklingen af politiske strategier, der ikke blot har de enkeltstående re-produktionssvigt som genstand, men derimod ophævelsen af den kapitalistiske form for produktion.

Vi skal i det følgende afsnit forsøge at fremdrage en række forhold ved rapporternes teoretiske udgangspunkt eller mangel på samme, for dermed at antyde grunden til rapporternes forsnævrede perspektiv.

II. TEORIENS STATUS OG KRAKTER I RAPPORTERNE.

I den udstrækning kritikken af den politiske økonomi inddrages i de fagkritiske rapporter som led i forsøget på at dechiffrere analysens genstand, sker det enten gennem at illustrere de pågældende forhold som udtryk for kapitalens indre satte nødvendigheder eller ved at ligestille den empiriske analyse med den almene teoretiske analyse af kapitalens bevægelse, som så godt nok i empirien er modificeret af en række historiske forhold. Karakteristisk er det, at illustrationsprincipperet er udpræget, når det gælder forståelsen af den industrielle arbejdsproces, hvor de iagttagede ændringer i arbejdsprocessen ses som blotte nødvendigheder (i abstrakt forstand):

"...de hurtigtværende malinger og akkordarbejde. Disse produktivitetsfremmende metoder udgør et væsentligt grundlag for den kapitalistiske produktionsmåde, som igen er forudsætningen for den kapitalistiske samfundsformationsbevarelse". (Malerrapporten. 1971. side 28.)

59.

Det er korrekt at "hurtigtværende lime og akkordarbejde" er væsentlige elementer i den pågældende kapitalistiske produktion, men hvilke forhold har betinget deres realisering som led i profitproduktionen i en given sammenhæng. Hvilke historiske forhold i malerbranchen har fremtvunget disse tiltag. Disse spørgsmål kan ikke besvares ud fra den status, den marxste teori har i disse analyser, hvor kapitalens bevægelseslove ikke begribes som en historisk underlæggelsesproces, subsumtionsproces af de samfundsmæssige forhold. Kritikken af den politiske økonomi fremstår derfor reelt som en abstrakt størrelse, hvis historiske dechiffiringsstatus ikke begribes som et konkret forhold.

Den status der tillegges "den marxste økonomi", betegnelsen for kritikken af den politiske økonomi i en del af rapporterne, kommer til udtryk i behandlingen af enkeltkapitalernes konkurrencesituation, hvor det blot konstateres at de og de ændringer i arbejdsprocessen (nye stoffer, intensivering m. v.) udspringer af den kapitalistiske konkurrence, hvilket indebærer at de specifikke ændringer fremstår som slet og ret "nødvendigheder" der må sættes sig igennem. Der bliver derved ikke etableret en analyse af overfladefænomenerne som historiske realiteter, der bevæger sig indenfor en historisk udviklet totalsamfundsmæssig ramme. Samfundsmæssig proftrate, statslige interventioner i økonomien, kreditvæsen og de heraf betingede betingende ændringer i markedformerne. Sammenfaldende med den abstrakte indfaldsvinkel til kritikken af den politiske økonomi er udlægningen af den, som en teori om rent værdmæssige relationer, hvorved modsætningerne i kapitalens ændringer i profitproduktionen ikke begribes (produktionens værdmæssige og stoflige ka-

60

III. RAPPORTERNES POLITISKE BETYDNING FOR ARBEJDERKLASSEN.

Vi skal nu kort berøre de fagkriftiske rapporters betydning for arbejderklassens kamp. (Det drejer sig udelukkende om de rapporter, som retter sig imod den umiddelbare produktionsproces: arbejdskraftens destruktionsproces i produktionen).

Det er karakteristisk, at rapporterne i deres behandling af perspektiverne af arbejdspladsforholdene som hovedsageligt vil sige, at de politiske perspektiver på forholdet er stillet indenfor en ganske bestemt ramme: den ramme som det kapitalistiske samfunds reproduktionsproblemer på overfladen må fremtræde i, det vil sige som adskilte eller løsgjorte reproduktionsproblemer. Når arbejderklassens kamp udelukkende rettes mod de enkeltstående reproduktionssvigt, er den på forhånd underlagt et reformistisk perspektiv, som er kendetegnet ved forsøg på at afbøde de "uheldige" forhold i samfundet - i et vækstsamfund med hurtige forandringer vil der altid følge visse problemer. Dette betyder at analyserne i hovedsagen er med til at fremtvinge en nødvendig modernisering af de statslige politikker indenfor pågældende reproduktionsfelt. (jvf. forslag til ny arbejdsamstøtlov, 1974).

Det er oplagt at sådanne resultater er relevante for arbejderklassen at opnå, men problemet er, at rapporterne ikke formår at sætte delfeltet ind i den tidligere omtalte totalsamfundsmæssige sammenhæng, hvilket indebærer, at betingelserne for at udvikle kampen over de optrædende enkeltfænomener i en egentlig kamp mod kapitalismen ikke er tilstede. Den snævre reproduktionskamp bliver dermed ikke til en politisk kamp mod kapitalismen:

"Nogle rapporter, hvis indhold er af meget varierende observans, men næsten alle har det tilfælles, at de har medført en øget debat og

en øget aktivitet omkring problemernes løsning. En stor del af disse rapporter har haft et meget "side-tungt" politisk udgangspunkt - men de fleste har dog indeholdt så mange saglige ting, at de alt i alt må siges at have gjort gavn...."

(Thomas Nielsen i forordet til L. O. debetoplæg om arbejdsamstøt: Sikkerhed, sundhed og trivsel.)

Man ser herigennem, at de problemer, som rapporterne empirisk har behandlet bliver indtaget og transformeret ind i den etablerede fagbevægelse, som dernæst på statslig plan indgår i udarbejdelsen af de konkrete statslige indgreb, der nødvendigvis må antage retsformen, kodificeres som lov, hvorved de af arbejderklassen overfor kapitalen stillede krav, transformerer om til et forhold mellem stat og kapital og dermed udslettes enhver antydning af klassemodsigninger i den statslige politik, som de kommer til udtryk på samfundets overflade.

Når de reformistiske løsninger på reproduktionsproblemerne bliver re-sultatet af de fagkriftiske rapporter, hænger det sammen med, at de politiske perspektiver i den udstrækning de er eksplicit tilstede, forsøges etableret ved helt almenne betragtninger over reproduktionsproblemet udspring af den kapitalistiske produktionsmåde. Herved bliver muligheden for at gennemføre en konkret reformismekritik udelukket, fordi en sådan indebærer en historisk formidlet samfundsmæssig-gørelse af de på overfladen isolerede reproduktionssvigt. Således umuliggør de generelle overvejelser over karakteristika ved den kapitalistiske produktionsmåde konkrete vurderinger af, hvilke krav overfor reproduktions-svigtene der på den ene side kan transformerer ind i de eksisterende reformistiske arbejderorganisationer og i statens politikområder og hvilke der på den anden side vil indebære sprængning af de etablerede løsningsformer. Man kan i denne sammenhæng iagttage, at

visse virksomheder afskaffer ellers tilsyneladende, set fra kapitalens side, velfungerende lønsystemer (i. eks. MTM); lønsystemer som ofte har været genstand for kampe fra arbejderklassens side og hvis ophævelse de fagkritiske rapporter har betragtet som væsentlige sejre i sig selv. Den forkortede forståelse af hvordan kapitalens nødvendigheder sætter sig igennem, bunder i en manglende analyse af kapitalakkumulationens historiske udviklingsdynamik, hvor arbejdsprocessen undergår stadige forandringer i kvalitativ henseende og der med overflodig eksisterende lønsystemer og udvikler nye. Det gælder således, at intensivering, formidlet af stofflige forandringer i arbejdsprocessen og i forhold hertil udviklede lønsystemer, i visse brancher og enkeltkaptaler har antaget en sådan karakter, at den produktive konsumtion af arbejdskraften hæmmes, for så vidt på den måde at arbejdskraftens reproduktion uden for arbejdsprocessen, i cirkulationen ikke er tilstrækkelig i forhold til arbejdskraftens produktive konsumtion i arbejdsprocessen. Det bliver derfor nødvendigt at skabe en i forhold til arbejdskraftens ophold i produktionen, kontinuerlig form for reproduktion. Konkret kommer dette til udtryk i f. eks. ændringer af lønsystemerne. (se W. Volpert: Psychologie der Ware Arbeitskraft. Zur Kritik der Arbeits- und Betriebspsychologie.) I den statslige politik viser det sig i en anden form i det nye forslag til bedriftslovgivning.

Uden en indplacering af reproduktionsvigtene på enkeltkapitalplan i en to-talsamfundsmæssig historisk sammenhæng, kan enkeltkapitalernes strategier overfor merværdiproduktionen ikke afdækkes og dermed heller ikke, hvilke kampeformer arbejderklassen må tage i anvendelse. På den anden side bliver kampen tendentielt fixeret i de enkeltstående reproduktionsvigt, idet disse ikke er samfundsmæssigt formidlede.

Derfor falder de to sigtninger i rapporterne, intentionen dels om den umiddelbare forbedring af arbejdspladsforholdene og dels om at skabe et egentligt politisk perspektiv i kampen, i de fleste tilfælde fra hinanden, for så vidt således, at det sidstnævnte elimineres til fordel for den snævre reproduktionskamp.

IV. RAPPORTERNE BLEGREB OM FORHOLDET MELLEM ARBEJDERKLASSENS KAMP OG ØPGØRET MED DEN BORGERLIGE VIDENSKAB.

Vi vil til slut behandle de fagkritiske rapporter udlægning af forholdet mellem arbejderklassens kamp og øpgøret med den borgerlige videnskab og dens udøvers funktion. I det foregående afsnit blev det påvist, at rapporterne i deres analyse ikke har skabt grundlag for at perspektivere den umiddelbare kamp mod destruktionen af arbejdskraften i produktionen til at gælde kampen mod kapitalismen som sådan. Et forhold som blev påvist at hænge sammen med den manglende bestemmelse af sammenhængen mellem udviklingen i produktionsprocessen og bevægelsen i kapitalforholdet på et samfundsmæssigt plan, her specielt den statslige politik udtrykt i social- og arbejdsmarkedspolitikken.

Det er meget få af de fagkritiske rapporter der overhovedet behandler eller antyder denne sammenhæng: således er dette karakteristisk for de tidligere rapporter, mens det for enkelte senere, f. eks. "Rapport fra et skibsværft", bliver trukket ind m. h. t. de helt specifikke arbejdspladsrettede statslige funktioner, altså arbejderbeskyttelseslovgivningen: arbejdstilsyn, bedriftslovgivning m. v. Kan de statslige indgreb bestemmes som indgreb der påvirker forholdet mellem kapital og lønarbejde, betyder det også, at arbejderklassen politisk må forholde sig til de statslige forsøg på løsninger af reproduktionsvigtene.

I forhold til de statslige politikker, hvis funktion er sikringen af kapitalforholdets fortsatte reproduktion, udgør videnskaben en nødvendig funktion som receptudvikler. Ikke kun i relation til de statslige politikker indgår videnskaben som interneret element, men også i enkeltkapitalernes regi.

Videnskaben retter sig således i en mere eller mindre formidlet form mod de svigt, der optræder i det kapitalistiske samfunds reproduktion. På det borgerlige samfunds overflade er reproduktionsvigtens udspring af modsigelserne i den kapitalistiske produktionsproces udslettet, hvilket vil sige, at også videnskaben, som retter sig mod disse, ikke kan begribes i sin kapitalistiske karakter, den fremtræder som slet og ret videnskab. Men reelt fungerer videnskaben som sikrer af den kapitalistiske produktions- og reproduktionsproces: merværdiproduktionen af arbejderklassen, hvilket betyder, at arbejderklassen i sin revolutionære kamp må udvikle eller indarbejde en strategi overfor indholdet i videnskaben og uddannelserne, og dermed etablere en konkret kritik af et bestemt forhold for karakteren af de løsningsforsøg, der udvikles på reproduktionsvigtene.

I de tidligere rapporter var den her kort og ufuldstændig bestemte sammenhæng mellem arbejderklassens kamp/kampbetingelser og den borgerlige videnskab ikke udviklet på nogen måde, hvilket kom til udtryk i, at man arbejdede med to udtryk i, at man arbejdede med to fagkritikker: den eksterne og den interne, hvor den eksterne bestod i analyser gennem anvendelse af den borgerlige videnskab kvalifikation, nu ikke på borgerkabets klasserstandpunkt, men på arbejderklassens. Den interne blev udfoldet omkring videnskabskritikken i form af videnskabsteorien eller ideologikritikken, med det formål, at udvikle "bedre"/"alternativ" teorier, hvorved det perspektiv, at kritikken af den borgerlige videnskab må etableres som en kritik af det borgerlige kapitalistiske samfund udeblev.

I en af de senere fagkritiske rapporter, er der derimod forsøgt en sammenknytning af arbejderklassens reproduktionskamp og videnskabsfunktionen på et specifikt felt. Således formuleres i "Rapport fra et skibsværft" følgende formål og perspektiv:

"Rapportens mål er således, at være et redskab i kampen for ændringer på arbejdspladserne og for at ændre uddannelserne og forskningen i arbejderklassens interesser. Rapporten skal endvidere vise, at det ikke er ligegyldigt for arbejderne, hvad man lærer studenterne på universitetet, hvis de skal tjene arbejdernes interesser, når de kommer ud i stillinger i samfundet. Som det er nu, får studenterne ikke den relevante arbejdsmedicinske og samfundsmæssige viden til dette. Desuden lærer man ikke at forstå arbejdernes problemer og synspunkter, men uddannes til at varetage arbejdsgevnernes interesser.

Det er derfor vigtigt, at der på arbejdspladserne bliver stillet krav om, hvad der skal læres på universiteterne. Og det er meget vigtigt for de studerende, der arbejder kritisk med deres fag, at de får støtte i deres kamp for samfundskritiske studier og for forbedrede arbejdsforhold, så de kan studere de ting, der tjener arbejderklassen". (Rapport fra et skibsværft, Kbh. 1974, Demos, s. 8)

Som det fremføres er det korrekt, at det ikke er ligegyldigt i forhold til arbejderklassens interesser, hvad studenterne lærer på universitetet, men på den anden side gives det indhold i uddannelsen, der er "relevant" for arbejderklassen ikke umiddelbart ud fra en sådan tagtagelse. Som nødvendigt udgangspunkt for en bestemmelse af, hvad der er relevant indhold i uddannelsen, videnskaben for arbejderklassen, må der udvikles en præcis forståelse af pågældende videnskabs eller fags specifikke funktioner og de modsvarende udviklingsfremdrift i disse. Det vil sige, at det specifikke

reproduktionsvigtområde, som videnskaben retter sig imod, må analyseres med hensyn til dets historiske udvikling i forhold til kapital og arbejderklasse, altså funktionsområdets stilling i kapitalforholdet. Herudfra kan kritikken af videnskaben udvikles, såvel med hensyn til dens funktion som

dens specifikke form for teoridannelse. Først på dette grundlag kan der fastlægges en strategi. Men enhver isoleret strategi overfor det enkelte reproduktionsproblem og dermed overfor den enkelte videnskabsgren kvalifikation, vil være underkastet den begrænsning, kun at muliggøre en modernisering eller kapitalprogressiv løsning af kvalifikationen. Sålænge kampen udfoldes indenfor de rammer som afstikkes ud fra det borgerlige samfunds overflade er grænserne for kampens resultater også afstukket.

I den omtalte rapport siges det således:

"Skal arbejds og samfundsmedicinen få større betydning i studiet, bliver det derfor nødvendigt, at arbejderne i denne forbindelse støtter studenternes krav om samfundskritiske studier" (s. 97 i Rapport fra et skibsværft)

Indførelse af arbejds- og samfundsmedicin i den lægelige kvalifikation er på nuværende tidspunkt påbegyndt fra statslig side på forskellig måde, bl. a. ved oprettelse og udbygning af arbejdsmedicinske institutter. (Jvf. forslag til en ny lov for arbejdsmiljø). Det søges hermed ikke sagt, at det er irrelevant at føre en kamp overfor disse ændringer ud fra føromtalte grundlag, men kun at præmisserne for forandringerne på forhånd er sat af det borgerlige samfund selv. De reproduktionsvigt, som lægevidenskaben retter sig imod, udspringer af den kapitalistiske form for produktion, hvorfor en strategi overfor uddannelsen højest kan resultere i en bedre udøvelse af reproduktionsløsningerne, godt nok til fordel for arbejderklassens umiddelbare reproduktionsvilkår.

Hvis kritikken af videnskaben skal overskride de omtalte grænser, må det betyde, at der etableres en sammenhæng mellem de enkeltstående reproduktionsvigt og de derimod rettede videnskaber, behandlet i den formidlige sammenhæng som den borgerlige stat udtrykker gennem sine politikker. De reproduktionsløsninger som den borgerlige stat på et område udvikler, hænger nøje sammen med dens andre løsningsforsøg. Denne sammenknytning af løsningsstrategier, indebærer principielt en transformation af perspektivet fra en isoleret kamp til en almengjort kamp mod kapitalforholdet.

De fagkritiske arbejder må tage udgangspunkt i de enkelte reproduktionsvigt, som de fremtræder på det borgerlige samfunds overflade og som de for også er de forhold som arbejderklassen retter sin kamp imod. Det enkelte reproduktionsvigt må bestemmes i dets totalsamfundsmæssige eksistens, hvor ud fra betingelserne for at bestemme sammenhængen i de statlige reproduktionsløsninger er til stede (f. eks. må sygedagpengereordningen forstås i sammenhæng med forslaget om bedriftsuhedstjeneste m. v.) Kritikken af de til reproduktionsløsningssørgene knyttede videnskaber overgår derfor til en egentlig kritik af det kapitalistiske samfund som sådan og af dets historiske udviklingsniveau.

Den materielle basis for kritikken af videnskaberne/kvalifikationerne er arbejderklassens konkrete kritik, som den kommer til udtryk i reproduktionskampene. Kritikkkens radikalitet er derfor betinget af udviklingsniveauet i klassekampen, og den dermed sammenhængende skærpe i kapitalforholdet

De fagkritiske arbejders sigte må derfor være, at understøtte den generelle politiske udvikling gennem konkrete samarbejdsprojekter. Samtidigt kan der herudfra udvikles en strategi overfor videnskaberne, som tendentielt har deres ophævelse som mål.

De materielle betingelser for at udvikle en strategi, der overskriver reproduktionsvigtens isolerthed, er under den nuværende økonomiske og politiske krise i de vesteuropæiske samfund og specielt DK tendentielt til stede, i og med, at de på det borgerlige samfunds overflade selvstændiggjorte reproduktionsvigt erkendes i deres samfundsmæssige totalitet som betingede af den kapitalistiske form for produktion. Betingelserne for den afbevægelsen og arbejderpartierne (specielt Soc. Dem.) førte reformeristiske politik vanskeliggøres eller umuliggøres. Det er nu ikke længere muligt gennem de

statslige politikker (specielt den statslige arbejdsmarkeds- og socialpolitik) at afbøde kapitalakkumulationsprocessens destruktive kraft overfor arbejderklassen. Ligesåvel som arbejderpartierne gennem staten ikke kan kompensere for krisens nedslag i arbejderklassens reproduktionsbetingelser, ligeså vel kan fagforeningerne ikke igennem lønkrav sikre bevarelsen af forholdet mellem løn og præstation. Under krisen ser vi derfor på den ene side begrænsninger i de statslige sociale ydelser, indkomstpoltiske indgreb og dermed på den anden side en udhuling af de etablerede fagforeningers fundament: sikring af lønstigninger i relation til arbejdspræstationens forøgelse. Disse forhold, den generelle sænkning af arbejdskraftens værdi (faldende løn, indskrænkning af de sociale ydelser), usikkerhed med hensyn til arbejdet (mulighed for arbejdsledsning), er alle fremmende for nedbrydningen af socialpartnerbevidstheden og dermed for skabelsen af en klassebevidsthed, hvis perspektiv er den politiske kamp mod staten og kapitalen.

Den økonomiske og politiske krise sætter sig også igennem indenfor de statslige uddannelsespolitik, hvilket viser sig i politisk repressive og disciplinerende stramminger, forringelse af studenternes økonomiske vilkår samt i forsøg på indholdsmæssigt at styre videnskaben og uddannelserne

i overensstemmelse med de på grund af krisen nyopdagede reproduktionsvigt.

Konsekvensen af disse uddannelsespolitiske stramminger, er en mulig ødelæggelse af de socialistiske studenters arbejdsbetingelser og dermed ophævelsen af den fagkritiske strategi, forstået som den revolutionære kritik af kapitalismen og den heri indkorporerede videnskab. Betingelserne for at modstå den borgerlige stats politiske repræsentation, er at udvikle faglige organiseringer i forhold til de enkelte fagvidenskaber, som kan bevæge sig autonomt overfor det institutionaliserede udtryk for videnskaben. Sådanne organiseringer, fagfronter, må samtidig ses som resultat af nødvendigheden af at udvikle en form, hvori den objektivt satte modsætning mellem på den ene side videnskabens og dens udøvere (studenter og akademikere) og på den anden side arbejderklassens kamp mod profitproduktionens forskellige udtryk, kan bevæge sig. Disse fagorganiseringer af socialistiske studenter, vil udgøre den konkrete forrindingsinstans mellem dels videnskabskritikken og den politiske kamp på universitetet og dels dele af arbejderklassens kamp, som under krisen undergår en radikalisering. Sådanne autonome organiseringer står ved siden af staten, som det borgerlige samfunds forrindingsinstans, hvilket udgør grundlaget for en revolutionær perspektivering af det fagkritiske arbejde: understøttelse af den generelle politiske kamp samt udviklingen af en strategi overfor videnskaberne/uddannelserne.

Torben Pilegård Jensen.

Med hensyn til en mere detaljeret beskrivelse af det fagkritiske arbejdes teoretisk-politiske grundlag og udvikling i DK, henvises til en artikel i NORDISK FORUM, hæfte 1-2/1974 Udarbejdet af Arbejdsudvalget i Fagkritisk Front (Århus): "Om fagkritik".

De rapporter, der henvises til, er Malerrapporten 1971 og 1972, Slagterirapporten, linoliumsrapporten, Murerrapporten, Bryggerirapporten, Svejerørapporten, m.fl. Begrundelsen for at koncentrere kritikken om netop disse rapporter er for det første, at disse rapporter har et ensartet fagligt-politisk focuseringspunkt. De fysiske-sundhedsmæssige konsekvenser af arbejdskraftens kapitalunderlæggelse i forbindelse med ændringer i den u-middelbare produktionsproces.

For det andet, at de fleste af de nævnte rapporter, var de første forsøg på at drive 'eksterne' fagkritiske arbejde, som havde eksplisit politisk sigte i forhold til den indtil da udviklede videnskabs- og ideologikritik.

Vi er naturligvis bekendte med, at der også samtidig med disse rapporter og sidenhen er lavet anden form for 'ekstern' fagkritik, for ikke at tale om den deciderede universitetstrettede fagkritik. En kritik af disse aktiviteter gør artiklen ikke forsøg på at udvikle. Vi vil i det følgende anvende begrebet destruktiv af arbejdskraften fremfor nedslidning, idet begrebet nedslidning er behæftet med den borgerlige videnskabs selvforsståelse af, hvad forholdet er mellem "teknik og arbejder".

Vi vil ikke her komme ind på de enkelte videnskabsers specifikke kapitalsubsumtion, men henviser til Kurt Ågåed Nielsen artikel i NORDISK FORUM nr 5 1975 om "Samfundsvidenskabens samfundsmæssige rolle og fagkritik", hvor samfundsvidenskabernes kapitalrelation udvikles. For naturvidenskaben

bernes vedkommende kan henvises til "Videnskab og kapital". Særnummer af tidsskriftet FAGKRITIK, udgivet af MODTRYK 1974.

4. Gennemførelsen af sygedagpenge-ordningen indebar, at der nu ikke længere krævedes karensdage i tilfælde af sygdom. Arbejdsgiveren betaler sygedagpengene, hvilket betyder, at den øjeblikkelige behandling af ulykkestilfælde m.v. betaler sig økonomisk. Derudover sikrer den hurtige reproduktion af arbejdskraften et kontinuerligt forløb af værdioverførslen af den faste kapital.

5. Jvf. her en gruppe smedes kamp mod MTM-systemet på Thomas T. Sabroes fabrik i Århus. Dagbladet

INFORMATION 7.3.1975

LITTERATUR:

1. Torben Heinskov: Efter Rapport fra et skibsværft", Studenterbladet nr. 9-10, 1975.
2. Kurt Ågåed Nielsen: Samfundsvidenskab og fagkritik, Sociologisk Institut. April 1974.
3. Bryggerirapporten, Kbh 72.
4. Rapport fra et skibsværft, Kbh. 74.
5. Maler Rapporten, fagkritiske tekster, 3, Århus 1971.
6. Slagterirapport, fagkritiske tekster, 2, Århus 1971.
7. Forslag til lov om arbejdsmiljø. Folketingets forhandling 27.11.74. fremsat d. 24.10.74, førstebehandling.
8. Walter Volpert: Psychologie der Ware Arbeitskraft, Zur Kritik der Arbeits- und Betriebspsychologie, i Kritik der Bürgerlichen Psychologie. (Fischer Taschenbuch, 6198).
9. AK. Resultate der Arbeitskonferenz. 1 jg. Nr. 1, september 1974.
10. Funke m.fl.: Lønformer og intensivering af arbejdet - en antologi, MODTRYK 1974.
11. NORDISK FORUM nr. 1-2/1974 og nr. 5/1975.

TORBEN PILEGÅRD JENSEN er undervisningsassistent på sociologisk institut på kbh.'s universitet. priv. adr.: Hallingsd. 18, 2100 kbh Ø tlf. 01/ØB 7375

OM FRONTPOLITIK OG -ORGANISATION OG MANGEL PÅ SAMME (II).

5. Hvad er Fronten "for en én"?

Fagkritisk Front er en anti-kapitalistisk enhedsorganisation, oprettet som opposition til den kapitalistisk dominerede politik og praksis omk. videnskab og uddannelsessektor med basis i grupper af samfundskritiske, socialistiske studenter og lærere på visse høje-læreanstalter i Århus-området.

Og her et forsøg på at afklare nogle begreber:

Anti-kapitalistisk, netop i modsætning til på den ene side socialistisk (eller kommunistisk eller revolutionær - om man vil) og på den anden side anti-bureaukratisk (eller anti-autoritær eller anti-statslig - om man vil).

Det er desværre en alt for udbredt misforståelse, at når en række udtalt, overbeviste socialistiske samles i en organisation, har man også en socialistisk organisation. Men ligesålidt som andre helheder blot kan betragtes som summen af deres enkelte dele, således helheder ikke Fronten. Der er hverken subjektivt eller objektivt baggrund i Fronten for at kæde den socialistisk. For det første findes der ikke i FF baggrund for - ej heller er der lagt op til - nogen fælles opfattelse af, hvad det "samfundsmæssige alternativ" skulle være. Og skulle vi opføre, hvilke opfattelser, der er af mål og midler i FF ville det - uden at skulle antyde en Thurstonesk venstre-højre-skala, som vil være sociologer og andre avislæsere bekendt - strække sig fra diverse Tupamaros-partisan-inspirerede opfattelser til diverse venstre-SO-SF-VS-"nærdemokrati"-reform-opfattelser over forskellige socialistiske enhedsfronts/folkfronts-opfattelser. - For det andet er selve opfattelsen på læreanstalterne med det formål at drive videnskabs- og samfundskritisk uddannelse og forskåning igennem via marxistiske og andre redskaber, heller ikke noget, der må forveksles med at forske i eller uddanne sig til socialisme, endstige at gøre det på socialistisk manér. Selvom man skulle være uenig i, at det sidste kun er noget, der gøres i socialistiske samfund (under heldige omstændigheder), så står dog stadig tilbage, at selvom FF havde nok så mange arbejderkontakter i sit arbejde, blev der ikke af den grund tale om, at det politiske grundlag blev mere éntydigt, eller socialistisk - ved blot nok så mange gange at sætte "arbejder" foran.

Når dette er sagt, må også siges: Hvis der ikke i Fronten var kim til noget, der engang vil kunne indgå i en omfattende socialistisk bevægelse med det omfattende og direkte mål at omstøde kapitalismen og opbygge kapitalismen, så ville de fleste - og jeg selv med - givet-

Med hensyn til en mere detaljeret beskrivelse af det fagkritiske arbejdes teoretisk-politiske grundlag og udvikling i DK, henvises til en artikel i NORDISK FORUM, hæfte 1-2/1974 Udarbejdet af Arbejdsudvalget i Fagkritisk Front (Århus): "Om fagkritik".

De rapporter, der henvises til, er Malerrapporten 1971 og 1972, Slagterirapporten, linoiumsrapporten, Murerreporten, Bryggerirapporten, Svejseregserapporten, m.fl. Begrundelsen for at koncentrere kritikken om netop disse rapporter er for det første, at disse rapporter har et ensartet fagligt-politisk fokuseringspunkt. De fysisk-sundhedsmæssige konsekvenser af arbejdskraftens kapitalunderlæggelse i forbindelse med ændringer i den uimidelbare produktionsproces. For det andet, at de fleste af de nævnte rapporter, var de første forsøg på at drive 'eksterne' fagkritiske arbejde, som havde eksPLICIT politisk sigte i forhold til den indtil da udviklede videnskabs- og ideologikritik.

Vi er naturligvis bekendte med, at der også samtidig med disse rapporter og sidenhen er lavet anden form for 'ekstern' fagkritik, for ikke at tale om den deciderede universitetsrettede fagkritik. En kritik af disse aktiviteter gør artiklen ikke forsøg på at udvikle. Vi vil i det følgende anvende begrebet destruktion af arbejdskraften fremfor nedslidning, idet begrebet nedslidning er behæftet med den borgerlige videnskabs selvforståelse af, hvad forholdet er mellem 'teknik og arbejde'.

Vi vil ikke her komme ind på de enkelte videnskabers specifikke kapitalsubsumtion, men henviser til Kurt Ågård Nielsens artikel i NORDISK FORUM nr 5 1975 om "Samfundsvidenskabens samfundsmæssige rolle og fagkritik", hvor samfundsvidenskabernes kapitalrelation udvikles. For naturvidenskab-

bernes vedkommende kan henvises til "Videnskab og kapital". Særnummer af tidsskriftet FAGKRITIK, udgivet af MODTRYK 1974.

4. Gennemførelsen af sygedagpengeordningen indebar, at der nu ikke længere krævedes karensdage i tilfælde af sygdom. Arbejdsgiveren betaler sygedagpengene, hvilket betyder, at den øjeblikkelige behandling af øykkestilfælde m.v. betaler sig økonomisk. Derudover sikrer den hurtige reproduktion af arbejdskraften et kontinuerligt forløb af værdioverførslen af den faste kapital.

5. Jvf. her en gruppe smedes kamp mod MTM-systemet på Thomas T. Sabroes fabrik i Århus. Dagbladet

INFORMATION 7.3.1975

LIT T E R A T U R :

1. Torben Heinskov: Efter "Rapport fra et skibsværft", Studentebladet nr. 9-10, 1975.
2. Kurt Ågård Nielsen: Samfundsvidenskab og fagkritik, Sociologisk Institut. April 1974.
3. Bryggerirapporten, Kbh. 72.
4. Rapport fra et skibsværft, Kbh. 74.
5. Maler Rapporten, fagkritiske tekster, 3, Århus 1971.
6. Slagterirapport, fagkritiske tekster, 2, Århus 1971.
7. Forslag til lov om arbejdsmiljø, Folketingets forhandling 27.11.74. fremsat d. 24.10.74, førstebehandling.
8. Walter Volpert: Psychologie der Ware Arbeitskraft, Zur Kritik der Arbeits- und Betriebspsychologie, i Kritik der Bürgerlichen Psychologie. (Fischer Taschenbuch, 6198).
9. AK. Resultate der Arbeitskonferenz. 1 jg. Nr. 1, september 1974.
10. Funke m.fl.: Lønformer og intensivering af arbejdet - en antologi, MODTRYK 1974.
11. NORDISK FORUM nr. 1-2/1974 og nr. 5/1975.

TORBEN PILEGÅRD JENSEN er undervisningsassistent på sociologisk institut på kbh.'s universitet. priv. adr.: Hallingsd. 18, 2100 kbh Ø tlf. 01/ØB 7375

5. Hvad er Fronten "for en én"?

Fagkritisk Front er en anti-kapitalistisk enhedsorganisation, oprettet som opposition til den kapitalistisk dominerede politik og praksis omk. videnskab og uddannelsessektor med basis i grupper af samfundskritiske, socialistiske studenter og lærere på visse høje-re læreanstalter i Århus-området.

Og her et forsøg på at afklare nogle begreber:

Anti-kapitalistisk, netop i modsætning til på den ene side socialistisk (eller kommunistisk eller revolutionær - om man vil) og på den anden side anti-bureaukratisk (eller anti-autoritär eller anti-statslig - om man vil).

Det er desværre en alt for udbredt misforståelse, at når en række udtalt, overbeviste socialister samles i en organisation, har man også en socialistisk organisation. Men ligesålidt som andre helheder blot kan betragtes som summen af deres enkeltdele, således heller ikke Fronten. Der er hverken subjektivt eller objektivt baggrund i Fronten for at kæde den socialistisk. For det første findes der ikke i FF baggrund for - ejheller er der lagt op til - nogen fælles opfattelse af, hvad det "samfundsmæssige alternativ" skulle være. Og skulle vi opføre, hvilke opfattelser, der er af mål og midler i FF ville det - uden at skulle antyde en Thurstonesk venstre-højre-skæle, som vil være sociologer og andre avislæsere bekendt - strække sig fra diverse Tupamaros-partisan-inspirerede opfattelser til diverse venstre-SD-SF-VS-"nærdemokrati"-reform-opfattelser over forskellige socialistiske enhedsfronts/folkefronts-opfattelser. - For det andet er selve organiseringen på læreanstalterne med det formål at drive videnskabs- og samfundskritisk uddannelse og forskning igennem via marxistiske og andre redskaber, heller ikke noget, der må forveksles med at forske i eller uddanne sig til socialisme, endstige at gøre det på socialistisk manér. Selvom man skulle være uenig i, at det sidste kun er noget, der gøres i socialistiske samfund (under heldige omstændigheder), så står dog stadig tilbage, at selvom FF havde nok så mange arbejderkontakter i sit arbejde, blev der ikke af den grund tale om, at det politiske grundlag blev mere éntydigt, eller socialistisk - ved blot nok så mange gange at sætte "arbejder" foran.

Når dette er sagt, må også siges: Hvis der ikke i Fronten var til noget, der engang vil kunne indgå i en omfattende socialistisk bevægelse med det omfattende og direkte mål at omstøde kapitalismen og opbygge kapitalismen, så ville de fleste - og jeg selv med - givet-

vis have forladt fronten for år tilbage. Men at stå fast på og for-
 re enighed om en bestemt form, hvorunder dette skulle ske ville være
 en ligeså omsonst "clair-voyance" som det ville være ødelæggende for
 Frontens forfølgelse af sine anti-kapitalistiske opgaver.

Når jeg fremhæver det anti-kapitalistiske overfor det socialist-
 iske, betyder det således ikke, at socialisme blot er en sag, som
 partiet eller partierne skulle tage sig af, men det er på den anden
 side en uomgængelig opgave for det parti eller andet, der kalder sig
 socialistisk, at klarlægge sin stilling til socialismen hvem? hvad?
 hvor? hvorledes? og hvorfor? - og basere sit virke herpå, med en sam-
 let strategi i forh. t. diverse klasser og klassefraktioner og social-
 le lag.

Af hensyn til at "socialistisk" er et ord, der bruges i flæng, vil
 jeg foreslå af "afløse" det af sondringen mellem reformistisk-revisi-
 onistiske organisationer og revolutionære organisationer - eller sys-
 temkonforme og systemnegerende (^{nye}socialistiske) primærorganisationer.
 Kriterierne for en sådan sondring er naturligvis primært politisk-
 programmatisk betinget. Men hertil må føjes den økonomisk-socialt ba-
 sis for (og opbakning bag) organisationens virke og evnen til orga-
 nisatorisk-politisk at forbinde og ophæve sondringen økonomisk og po-
 litisk kamp - begge dele som væsentlige dimensioner, eller "objektive"
 kriterier. Således er det klart, at de forskellige parti-forbereder-
 grupper, hvor besluttede de end er på revolutionære fremstød m.v.
 m.h.t. basis er svagt stillede - og kun i begrænset omfang organisa-
 torisk er i stand til - hvis de ellers er indstillet herpå - at for-
 binde deres politiske agt med økonomisk "magt".

Anti-kapitalistiske organisationers opgaver kan omfatte opgøret
 med nok så omfattende dele af kapitalismens form og væsen - men det
 er ikke desto mindre rettet mod bestemte symptomer - som forbindes
 med kapitalen som årsag. Det være sig rettet mod løn- og arbejdsfor-
 hold, arbejdsløshed, bolig- og andre forbrugerforhold og de politik-
 ker, der knyttes hertil, og andre former for undertrykkelse, der mere
 eller mindre direkte knyttes til kapitalforholdet. Den vil således
 typisk være knyttet til bestemte arbejder- eller socialgruppers orga-
 nisering (til "forsvar") mod kapitalen eller "kapitalbestemte" stats-
 tiltag. Det er ikke mindst denne tilknytning til en bestemt social-
 gruppebasis, der giver dem deres anti-kapitalistiske karakter, men
 som godt formelt kan formelt gå på tværs af alm. klasseskel - fx. for-
 brugerorganisationer eller for den sags skyld forskellige partiers
 samling om et anti-kapitalistisk minimumsprogram af "folkefronts"-
 eller enhedsfrontstypen.

Men for at kunne skelne mellem forskellige former for anti-kapi-
 talisme må vi ligeledes inddrage en sondring mellem det, der kun kal-
 des hhv. systemkonforme og systemnegerende anti-kapitalistiske orga-
 nisationer (el. kapitalikonforme og kapitalnegerende organisationer).
 Sondringen går altså dels på, om organisationerne er baseret på det
 kapitalistiske systems institutionelle og legale begrænsninger eller
 peger ud over disse samt af karakteren i deres sociale basis.

Mere konkret er fx. fagforeningerne - i deres nærværende former -
 ikke indrettet på eller i stand til at overskride kapitalismen, men
 baserer sig derimod på kapitalistklassen som deres modpart også er
 deres forudsætning. Men det gør dem ikke egtl. system-bevarende, end-
 sige reaktionære (§) Men derimod netop systemkonformt anti-kapitalis-
 tiske. Spørgsmålet om de (fagpositionelle el. lign.) anti-kapita-
 listiske grupper er systemnegerende eller ej afhænger ikke blot af
 deres subjektive hang til socialisme, men snarere af deres evne til
 at antage en permanent form og inddrage arbejdere på tværs af fag-
 skel og parti-næssige skillelinjer på et anti-kapitalistisk (kamp)-
 grundlag. Men for så vidt er det ikke afgørende om de er udtalt soci-
 alistiske eller ej, hvis de i øvrigt evner at sætte deres forehaven-
 der igennem også over længere sigt.

Overført på studentervilkår kunne vi naturligvis blot benytte en
 tilsvarende analytisk inddeling - men jeg finder det ret problemat-
 tisk på en studs at kalde SR/DSF systemkonformt anti-kapitalistisk.
 I deres nuværende form og som masseorganisation, er det korrekt, at
 de anlagt med fagforeninger er vævet ind i et formelt styringsmæs-
 sigt, legalt mønster. Men det er p. den anden side ligeså korrekt,
 at aktionsmæssigt og lign. er de legale begrænsninger ikke særskilt
 omfattende. Inidlertid er spørgsmålet om deres antikapitalistiske ka-
 rakter overhovedet også et kombineret socio-økonomisk og politisk-org.
 spørgsmål. Tendentielt er organisationen umiddelbart anti-autoritet
 og anti-statistisk (anti-statslig), dvs. med lærerne og stuten som
 modpart. Den har således "demokratiske" og anti-hierarkiske el. anti-
 bureaukratiske opgaver udadtil som inddadtil, som ikke skal kimses ud.
 I samme takt som kapitaltilpasningen af udarbejdelse via stuten, bli-
 ver en nødvendighed, i samme takt bliver også DSFs rolle underleves,
 og potentielt anti-kapitalistisk, hvilket ikke gør betingelserne eller
 rollen identisk med en faglig organisations rolle (jvf. afsn. 4). Og
 stadig er kapitalen ikke umiddelbar modpart, derimod stuten som en for-
 længet arm.

(§) På den borgerlige fløj, politisk og socialt, kan man foreslå en så-
 dan sondring mellem egtl. systembevarende reform-"radikale"-organisa-
 tioner og system-deformere, direkte reaktionære organisationer.

69.

Endelig - Frontens rolle - igen ikke umiddelbart at sammenligne med fag-oppositionelle, anti-kapitalistiske grupper, eller lignende. Dens retning er igen umiddelbart også anti-autoritær og anti-statslig - og det var ikke mindst Fronten som gruppe, der i sin tid var med til at indpode dette i SR/DSF-grundlaget. Og jeg mener stadig et væsentligt element el. moment i Fronten, der indgår i det daglige arbejde. Men tør man nok sige, afgørende ændret i forhold til, hvad der udgjorde udgangspunktet for den voluntaristiske protest-bevægelse. (f.)

Men hvori består da fundamentet for det nu hævdede anti-kapitalistiske ved Fronten? Umiddelbart politisk set: Ved kritikken af det kapitalistiske samfund og en genopbygning af den marx'ske videnskabsforståelse. Selvom dette må foregå organiseret, kommer det imidlertid ikke ud over den "individuelle" forståelse, og trods en vis institutionalisering, ikke i brugsformer, der har samfundsmæssig karakter (dvs. indgår som integreret del i undervisningen).

Og det hænger selvfølgelig sammen med de betingelser, hvorunder arbejdet foregår. Som socialt funderet på universitetet (og specielt studentergruppen) er Frontens potentialer naturligt umiddelbart bestemt af mulighederne og begrænsningerne, der ligger heri - og i undervisningsforholdene elendigørelse. Her er det naturligvis afgørende vigtigt, i hvilket omfang studerende kan omsætte deres erfaringer i en praktiseret overskridelse (indholdes- og formmæssigt) af studentets "kapital"-bindinger - og give dette permanent organiserede former. Hvad der i øvrigt ligger i en anti-kapitalistisk organiseret kamp på og fra universitetet, skal jeg overlade nøjere til andres forhuft og fantasi - baseret på konkrete vilkår - at afgøre. Blot dette: Umiddelbart er det klart, at sikrede muligheder for den indbyrdes kommunikation af resultater og fælles kamp i uddannelsessektoren er af væsentlig betydning for de studerende selv (og lærerne), som led i opbygningen af en anti-kapitalistisk bevidsthed - og dens organisering. Betydningen for kommende akademikere og deres virke er uklar - med mindre de da bliver i uddannelsessektoren, hvor de må indgå i sådanne former for specifik "ideologisk" kamp og organisering - men kan iøvrigt kun fungere som en bevidsthedsmæssig balbæst, som må omsættes, hvor de nu end pløjes.

Det andet aspekt er naturligvis de direkte relationer uadtil - primært "forskningen". Her eksisterer allerede mere eller mindre intention som sådan vil være dens "lokale", socialt indsnævrede karakter og dens manglende forbindelse af politik og økonomi. Ved siden af det anti-autoritære islet var som en global pendant, det anti-imperialistiske islet tydeligt (Virt-nam) og senere det anti-monopolistiske islet (bl.a. anti-Er-bev.) givetvis et springbræt for mange til det anti-kapitalistiske islet. Og begge dele kan ses som "snævre" afarter af denne.

70.

situationaliserede former for samarbejde, fx. til gymnasierne (lære-bøger, og dermed også til forlovene) og hospitaler m.v. (medicinere, psykologer etc.) og "teknisk" industriel forskning (fra såvel uni.-fysikere som DTH, KVL og lign.) ligesom staten indimellem laver "kon-taktsforskning". Der eksisterer således kanaler, som kan og må på-tvæktsforskning". Men så klart ikke til arbejder-virknes (og der kunne nævnes flere). Og det er egentlige anti-kapitalistiske potentielle ligger i Fronten, Omend som sagt: "Forsk om - og i - ar-bejderklassen" på nuværende tidspunkt ville være den rimeligste "pa-rolle"(afsn. 4.4.).

At påvirkningskanaler går i mange retninger fra uni. er én sag. Hovedproblemet er imidlertid, at meget få påvirkningskanaler går fra det alm. samfund til universiteterne - undtagen via folketing og di-verse udvalg. Hvilke forvrængninger af universitetets virke dette giver, er kendt - ligesom de reelle misforhold, det giver anledning til: in-dividualiseret, statsinstitutionaliseret mere eller mindre planlagt planløshed (en specifik form for "samfundsplanens" planløshed). Ikke desto mindre et grundforhold, der selvom det ofte er konstateret, sjældent er penetreret(hverken teoretisk eller praktisk).

Skal vi dernæst billedlig talt samle begreberne: Anti-kapitalis-tisk vil til forskel fra socialistisk sige, at bekæmpe symptomerne uden at have en (i det mindste i teorien) færdigudviklet diagnose el-ler medicin, men til forskel fra fx. anti-autoritær eller anti-stats-lig vil det tillige sige at kende til årsagerne - og derfor også sæt-te sløget ind mod årsagerne.

Enhedsorganisation har jeg kaldt FF i mangel af bedre. For enhedsfront i den forstand det er blevet brugt indenfor den internationale arbej-derbevægelse, er der ikke tale om. Nemlig som samling af forskellige partier eller lign. organisationer og grupper med politisk tilhør på et fælles minimumsgrundlag. Man kan sige, at Studentefronten i sin tidlige barndom startede som det, nogen ville kalde en "enhedsfront-fra-neden" (det velkendte parti-studenter-rend-sammen i 1968)- der snarere kunne kaldes en "folkefront-fra-neden" el. organisationsfront. Men hurtigt udviklede det sig til, hvad man almindeligvis har kaldt en medlemsfront, dvs. en front, hvor folk indgik på et fællesgrundlag som enkeltmedlemmer, og ikke i kraft af deltagelse i en "primær"-or-ganisation, men med en jævn tilslutning fra "partierne", incl. dele af RU og DSU for en tid, Hvilket ikke hindrede en del af venstregrup-perne i i det små at tage afstand fra "rektorvalgsaktionen" (dog ik-ke Komm.S.). Herefter har der været tale om en gradvis "afskalling"

af primærorganiserede - efter bruddet med opstilling til SR og forsøg på en fagfrontsopbygning. Enten fordi man lagde vægt på "partiobygningen", eller lagde vægt på egne studentorganisationer - specielt Komm.S., senere er også gjort et forsøg fra SFu med Socialistisk Uddannelsesfront. Her bevarer man dog, som ved de øvrige, enkeltmedlemmer i fagfronterne.

Med opbygningen af fagfronterne står vi i dag i en anden organisatorisk situation. Som kan minde om "organisationsfrontens" struktur med relativt selvstændige underafdelinger - nemlig fagfronterne, der fungerer som de organiserende enheder (hvilket bare kan ses på kartoteket: i sin tid bygget op alfabetisk efter navne, i dag efter fagfronter). Dette samtidig med at enkeltmedlemmer - og passive, menerede medlemmer stadig ses. Som den mellemting, FF hermed bliver mellem en organisations- og medlemsfront, kunne man kalde den med et gammelt ord en "aktiv(ist)-gruppe-front", omend brostenene nu er lagt på hylde - som bogholdere. Her snarest som udtryk for at der almindeligvis er forbundet et vist aktivitetskrav til medlemskab. Benævnelsen er imidlertid ikke så vigtig, hvis man forstår, hvad det indebærer. Og til vort formål er fagfronter og fagfrontsgrupper udmærket.

En af de ting, det indebærer, er at forbindelsen til FF i dag ikke primært går via en central fællesudsendelse eller via centrale medlemsmøder, som i medlemsfrontens tid, men via fagfronterne i det omfang, de er faktisk kapable at formidle informationer og kontakter. Og det har ofte kun været i begrænset omfang. Samtidig har der med opbygningen af FF som en fagfronternes front vist sig tendenser til faglig indsnævretthed - nok en naturlig konsekvens i forb. m. basisopbygningsfasen (modvirket for en del af fælles skolingsbestræbelser). Og et ligeså "naturligt" modstykke til faglig opsplittning og om-sig-gribende vækst i aktiviteter har været, at der lagdes vægt på en øget central koordinering - og formel central styring af aktiviteterne. Forbundet med en tendens til bureaukratisering, via stadige udvækster på FFAU. Altsammen forhold, som jeg skal komme ind på i de følgende afsnit.

Bemærkningerne i dette afsnit, giver imidlertid anledning til en nøjere præcisering af, hvad der indledende blev sagt som karakteriserende Frontens status: FF er en anti-kapitalistisk enhedsorganisation i en potentielt kapitalnegerende opposition til kapitalistisk dominerende politik og praksis omk. uddannelse og videnskab med basis i fagfronter organiserede grupper af lærere og styderende.

Men efter dette forsøg på præcisering af, hvad Fronten er står dog stadig spørgsmålet: Quo vadis?

72.

6. Hvor går Fronten hen? - kommentarer til nogle af det seneste års praksisser:

I dette afsnit skal jeg nærmere tage de spørgsmål op, som rejstes foran i "problemkataloget" (afsn. 2).

Først dog nogle kommentarer til MMFGs oplæg - som udmærker sig ved sin grundighed i redegørelsen for de centrale aktiviteter og deres udvikling det seneste år (MM, FFAU og undergrupper). Det li-der efter min mening af de svagheder (som man iflg. indledningen selv erkender), at den dels tager sit udgangspunkt i netop disse centrale aktiviteter og deres ophobning, dels "historisk" foran-krer sig i de nærværende problemer, som de kronologisk er dukket op. Det betyder dels at den faglige baggrund for de centrale aktivite-ters fremtoning i alt for ringe grad indreflekteres i bedømmelsen af dem, dels at de mister blikket for de forskellige aktivitetsområders indre sammenhæng. Dvs. man får et historisk overblik, men for en del på bekostning af det indholdsmæssige overblik. Endvidere at de fixerer sig på den umiddelbare krises betydning på arbejdet fremover, mere end på en klargøring af, hvad arbejdsområderne for FF faktisk består i.

Resultatet bliver også, at MMFG kun kan foreslå nogle pletvise reformer, som er nødvendiggjort at umiddelbare praktiske grunde, mens de politiske argumenter reelt bliver sekundære (jvf. her Krise-projektet og FFMM-omdannelserne).

Ang. de bemærkninger MMFG - ret løst fra det øvrige - har gjort sig om FF som en "universitetsbaseret "mellemlagsorganisation" hvis opgave, det er at føre "ikke... studentpolitik, men socialis-tisk politik" (jvf. FFB 3, s. 49) - til dette får de foregående sid-er lov til at stå som mine foreløbige kommentarer. I fælliteten fin-der jeg ikke at de flg. sider i MMFG-oplægget giver nogen nøjere af-kløring af, hvad der ligger heri. - Der er dog endnu et par senten-ser, som kræver en bemærkning: "For os har begrebet student ingen po-litøkonomisk relevans. Det er en ren socialiseringskategori... In-teressebegrebet er en socialpartnerkategori. Interessebestemmelserne hviler på vilkårlige socialgrupper og rummer derfor ingen objektiv signifikans i politøkonomisk forstand." (s. 50) - Nu kan politøkonomi-ens jo tages til indtægt for meget - men helt korrekt: ikke for at have "skabt" studenterbegrebet eller interessebegrebet. Men hvis d'Herrers hermed vil hævde, at det ligger uden for politøkonomiens ræk-kevidde - fordi det ikke indgår i Kapitalens 3. bind eller lign. - så gør de politøkonomien og os en "bjørnetjeneste": Hverken student

73.

eller interesse kan reduceres til rene socialiseringsformligheder (som iøvrigt også har politiskonomisk "relevans", jvf. fx. Marx om kooperationsformer/samarbejdsformer i industrien) - eller til "ideologiske" forvrængninger. Studenter må knyttes til kvalificeringsfor-
mer (og dermed reproduktionsformer) for bestemte "mellemklasseslag" under kapitalismen, og interessen må i sin politiskonomisk klassere-
laterede form knyttes såvel til klasserne som sådan, som til de fraktioner og lag, de består af (jvf. hertil afsn 4.1.)

Der kan ikke være noget formål i at henvise til at det jo bare er "overfladekategorier" uden politiskonomisk relevans eller signifikans. At det er overfladekategorier betyder netop, at det er de kategorier man - bl.a. med politiskonomiens hjælp - skal have forklaret og givet et indhold.

Såvidt det generelle i MMFGs oplæg. Jeg skal hen ad vejen tage nogle af deres mere konkrete forslag op i det følgende.

3.1. Diffusiteten i den enkelte FF-aktiviteter må dels ses som noget ned-
arvet - knyttet til nedarvede frontfunktioner - dels ses som bestemt aktuelt problem, med aktuelle forudsætninger - bl.a. forårets mange-
hånde aktiviteter.

Til de organisatoriske frontfaser, der er skitseret ovenfor (i afsn. 5) knytter sig også forskellige indholdsmæssigt dominerende fo-
reteelser. Således var medlemsfrontens dage typisk knyttet til sty-
relseslovsaktionernes og rådsarbejds "opbakning bag parlamentarisk-
representative organer: SR". Og her skabtes den egl. basis for råds-
arbejds nære samordning med frontaktiviteter, en samordning, der stadig eksisterer. Nu iflg. sagens natur med mere vægt på koordine-
ring på decentral plan, hvor det i enkelte tilfælde kan være svært at se forskel på Råd og Front. - I overensstemmelse med opfattelsen af arbejdsdelingen ovenfor, må den væsentligste nuværende opgave lig-
ge i, at sørge for at FFs "parlamentariskere" dels samarbejder indbyr-
des, dels ikke arbejder i et vacuum i Fronten, selvbestaltet eller "struktur-bestaltet". Men fagfronterne som sådan kan ikke opfattes som egl. "backing-grupper" for rådet, kun som en slags "reference-
gruppe" for rådsfolk. (3)

Fagfronternes opbygningsfase, og dvs. Studenterfrontens omorgani-
sering til Fagkritiske Fronter faldt sammen med skolingsfasen i FF, og først og fremmest opbygningen af kritipoløk.-bevidstheden (fra in-
troduktionsgennemgange, til kapitallæsninger og kategorividereduavik-
lingsforsøg). Man kan hertil sige, at i en tid hvor de enkelte Fron-
ter i stigende grad vendte sig indad mod det enkelte studieområdes

(§) I de tidl. Frontår var der nærmest sammenfald mellem centrale råds-
(fortsættes n.s.)

74.

forudsætninger var en af kritipoløkkens væsentligste funktioner at skabe en vis fællesnævn i aktiviteter med i øvrigt meget forskel-
lig retning. Og den var med til at skabe en Frontens fællesbevidst-
hed, der også har gjort det muligt på tværs af forskellige fagområ-
der at skabe en kommunikation, for ikke at sige at der er skabt basis
for en tradition. Medvirkende hertil var, at ud af disse lokale sko-
lingsaktiviteter sprang hurtigt behovet for en central koordinerings-
og støttegruppe, Frontens skolingsgruppe (FFSG), som har spillet en
central rolle i formidlingen af dette til bl.a. nye fagområder m.v.

Men problemfri har skoling ikke været. På samme tid har nemlig
konkretiseringen af kritipoløk. og de faktiske forskelle mellem de for-
skellige fagområder været skudt i baggrunden i skolingsarbejdet i en
grad, der dels har hindret indbyggede kritiske potentialer i at komme
frem i relation til fagene, dels har det også haft konsekvenser for
være muligheder for fremstød ved fag, der hverken m.h.t. studievikar
eller -indhold har kunnet kapere kritipoløk. (mere herom afsn. 6.4).

Hertil kommer måske nok så væsentligt, at skolingsarbejdet i prak-
sis er blevet udvidet til at omfatte alt fra decideret grundskoling
til mere eller mindre avancerede realanalyseprojekter og kategorivi-
dereudviklinger i takt med at disse er vokset frem. I takt med denne
opsvulmning er der også kommet en risiko for, at de indholdsmæssige
og fagligt baserede diskussioner som gruppens funktioner bliver redu-
ceret til at gruppen må fungere som et ekspeditionskortor for alle-
hånde aktiviteter. Dette bl.a. som udtryk for, at gruppen indholds-
mæssigt på én gang har skullet tage stilling til problemer på højst
forskellige niveauer, som udtryk for at diverse "realanalyseprojek-
ter" og lign. er gået ind under skolingsens formelle vinger (jvf. fx.
skolingens denne sommer og nu), mens de egl. rekrutteringspædagogiske
og -politiske problemer må træde i baggrunden.

Problemet accentueres naturligvis af at kategoriudvikling og real-
analyseproblematikken i sig selv er særdeles vidtspændende og befinder
sig på mange niveauer. Det gør det også svært at afgrænse i forh. t.
skoling, her forstået som egl. grundskoling og grundlæggende viden-
skabsteori-kritik. Aktiviteter, der igen i takt med teoriernes videre-
udvikling, må være flexible.

Ikke desto mindre finder jeg, at det er nødvendigt at drage en
skillelinje mellem disse aktivitetsformer. Samtidig: et det også FF-
historisk bliver nødvendigt at skelne mellem den egl. opbygningsfase

(§ - fortsat): grupper og frontgrupper (ekstern og intern fagkritik,
m.v.). Heri behøver ikke at ligge noget odiøst - heller ikke decen-
tralt - forudsat det kan ses som en hensigtsmæssig "apparatudnyttelse"
samt at man ikke forfalder til "parlamentariske rygdelingsmanøvrer."
Samt at man ikke reducerer SPS opgaver til "fagkritik-varetagelse."

for fagfronterne, hvor vægten måtte lægges på selvkvalificerende og rekrutterende "grundskoling" (med parlamentarikken i baghånden), og en konsoliderings- og reorganiseringsskole for FE, som jeg mener vi står midt i og hvor vægten lægges på kritipoløkkens praktisk-faglige videreudvikling og realanalyse. At realanalysedebatten endnu befinder sig på det plan, hvor betimeligheden og karakteren af denne diskuterer abstrakt i stedet for på baggrund af etgl. foreliggende analyser og materiale viser blot den danske bevægelses begrænsede stade. Dvs. intentionerne har overvægt over de faktiske eksekutioner. Uden hermed at skulle forklejne intentionerne eller de givne bidrags betydning.

En slags skæringstermin kan også antydes - nemlig vinteren 1974, hvor på baggrund af de mangeartede aktiviteter lokalt og centralt, reorganisering- og kompetencedebatten sættes ind, mellem lokalt og centralt. Og siden er ingen af delene blevet mindre opsvulmende, eller mindre relevante. Hermed var (på godt og ondt) fagfronternes etablering anskuet som en kendsgerning, omend endnu politisk og organisatorisk uformidlet, men FF som fagfronternes front til forskel fra medlemsfronten var på vej til at blive en realitet.

Men der er mange hurdlar at komme over i en sådan proces. For ud over at skillelinjerne og prioriteringerne mellem de forskellige aktiviteter bliver svære at drøge, og at forholdet mellem centralt og lokalt giver problemer (som jeg skal komme tilbage til afsn. 6.5.) - må også det højst forskellige udviklingsniveau hos de forskellige fagfronter tages i betragtning. Ikke blot bemandingsmæssigt, men nok så meget indholdsmæssigt.

2. Aktiviteternes status ved fagfronterne.

P.gr.a. den store forskel mellem de enkelte fagfronter kunne man fristes til at sige, at spørgsmålet om hvilke aktiviteter og hvilke organisationsformer, der er hensigtsmæssige kun afgøres ud fra de enkelte fagfronts konkrete situation. Og i det mindste er det klart, at man ikke kan arbejde med en "énstrengt model", der ikke tager hensyn til udviklingsniveau. Ikke desto mindre finder jeg, det bl.a. på baggrund af vore hidtige erfaringer er både muligt og væsentligt, at gå ud fra en generel "opbygningsmodel" for fronterne og så denne i forhold til en for nuværende optimal "færdigform" for en allerede udviklet lokalfront.

Med baggrund i det foregående afsnit kan vi indenfor lokalfronterne skelne mellem 5 hovedfunktioner, der igen modsvarer forskellige gruppeorganisationsformer. Indenfor den "færdige form" er det hhv.:

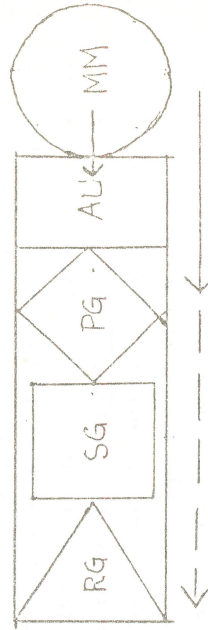
- a) rådgruppen (RG) - "parlamentarikerne" - idet vi forudsætter at Fronten dels har folk i lokale råd og diverse repræsentationsorganer, dels at disse arbejder i en mere eller mindre selvstændig gruppepraksis i Råd og i Front. Denne (eller disse) frontgrupper ansætteliggøres grafisk ved en trekant: ▽ (se nedenfor).
- b) skolingsgruppen (SG), der her forstås snævert grupper, der forbereder grundskoling og evt. bredere rekrutteringsopgaver (også etgl. grundlæggende videnskabssteoretisk kritik af faget - (læreboøger, undervisningsindhold og -form) - betragter jeg som indenfor denne kategori & evt. RG). Grafisk betegnet ved en kvadrat: □.

c) projektgruppen (PG), der her forstås som egentlig realanalyse-mindede (subs. videregående videnskabssteori-) grupper, hvad enten disse fungerer på læsegruppeplanet eller i en praktisk (uadvendt) produktions- eller kommunikationssammenhæng. Grafisk en rhombe: ◇.

d) arbejdsudvalget (AU), som varetager de egentlig koordinerende og styrende funktioner ovenfor og evt. mellem grupperingerne: □.

e) endelig medlemsmødet (MM) - dvs. det lokale - som alt afhængig af den arbejdsdeling, man finder mellem MM og AU har besluttende beføjelser og fungerer som diskussionsforum. Grafisk ved en cirkel: ○.

Mønsteret for vores lokalfront ser herefter således ud, idet vi går ud fra, at alle medlemmer med ikke-passiv status eller lign. er knyttet til en af grupperingerne:

(At der hertil kan tænkes diverse under- eller overgrupper, skal ikke optage os her).

Ved hjælp af pikene nedenfor "fronten", kan vi også anskueliggøre beslutningsvejen (← --- --- ---), som forklarer sig selv. Desuden, hvad jeg finder er den "optimale" prioriteringsvej (← --- ---) mellem aktiviteterne. Der ligger heri, at i det øjeblik vi har disse aktiviteter faktisk etableret, finder jeg det må være skolingsgruppens opgave - udover grundlæggende skoling - at sørge for at indrette sig efter, hvad der er etableret af projekter ved fronten (for at sikre rekruttering til dette arbejde, samt formidling "nedad" af dets resultater). Endvidere at det er rådgruppens opgave at sikre støtte til disse aktiviteter og deres koordinering med andre aktiviteter ved faget - ud-

de øvrigt fagligt institutionelle opgaver. Med andre ord: prioriteringen sker ud fra de projekter, der satses på at realisere på kortere eller længere sigt i frontens regi. Heri skulle der ikke ligge meget nyt - bortset fra grafikken - i forh. t. den almindelige opfattelse af hvad der optimalt skal "styre" hvad.

Det er imidlertid klart, at det ikke blot er en "firkantet" model, men også at det forudsætter en udbygget enkeltfrontspraksis og -disciplin, der ikke er til stede på denne dag - ej heller hvor basis faglig er til stede for at arbejde med klare sondringer mellem disse grupperinger indbyrdes - idet samarbejdet ofte er minimalt selv inden for disse "grupperinger". Men det er som bekendt langt fra ved alle fag, at det er muligt at arbejde praktisk med sådanne sondringer.

Og skal vi se på opbygningsmodellen " eller lokalfronternes lange og trange vej, så starter den som regel i den helt anden ende. Dvs. typisk med en samling "parlamentarikere" og folk, der går i gang med at opbygge en (egen) grundskoling, mere eller mindre fagligt relateret. Adskilt projektarbejde i ovennævnte udbyggede forstand er nærmest udelukket, og der er evt. et direkte sammenfald mellem MM-AU-(PG)-SG-RG. Derfor må "prioriteringsvejene" også modificeres. For at klare dette, vover jeg en ny generalisering: Jo mindre udviklet den rådsrådsråds "rygdækning", jo mere vægt på en direkte faglig relateret af skoling (og projektarbejde). Jo mindre udviklet skoling, jo mere vægt på faglig relateret og skolefunktioner i evt. projektarbejde.

Det skulle for så vidt være unødvendigt at eksemplificere - men dog for at anskueliggøre og klargøre, at man heller ikke skal se for "firkantet" på dette forhold - eksemplet Jurø: Her var en meget snæver "rådsbasis" blandt studenter, men bl.a. enkelte lærerkræfter at bygge på i lokalfronten. Udgangspt. var her en gruppe omk. et egl. "eksternt" projekt (Arbejdsretsrapporten) - senere udviklet over et fagrelateret "projektarbejde" (Juristen og samfundet) - der igen kunne danne basis for et selvstændigt fagrelateret skolingsarbejde, som igen styrkede rådsarbejdet, så man nu har omk. halvdelen af rådspladserne. Og 30-40 medlemmer.

Anderledes studie-institutionaliseret grundskoling og projektarbejde findes naturligvis på især hum.-området, hvor en række af de opgaver, som vi her kan udskille som specifikt frontarbejde bliver mere studieintensive hvilket bl.a. gør det svært at udskille arbejdsgrupperne som egl. "front-grupper", eller blot at opfatte dem som egl. koordineringsgrupper på hver deres område. Samtidig bryder bl. a. tværfagsinstitutionen de faglige rammer ned, og man tør vel sige

- godt det samme.

Ikke desto mindre finder jeg disse modelbetragtninger brugbare som udgangspunkt for en afklaring af aktiviteterens indbyrdes status og styrkelse ved de enkelte fag - men også for at afklare deres status mellem de enkelte fagområder. For det er selvfølgelig klart, at der må blive tale om en række tværfaglige modifikationer, forbundet med udbygningen af samarbejdsformer på alle disse områder.

6.3. I betragtning af FFs store strukturelle uligheder og specielt "bevidsthedsproducenternes" store dominans i Fronten bliver det nødvendigt at gå ind på dette på så mange områder presserende emne. Således viser de tværfaglige "modifikationer" sig vel særlig klart på hum.-området, ligesom projektarbejdet her er ved at tage klarere former - samtidig med at man står overfor en tvivlsom situation efter 1. december.

Årsagerne til hum.-overvægten er flere: Dejs at der nu engang findes flest hum.-er på universitetet, men nok så væsentligt er naturligtvis, at det er her vi finder de mest grelle studieforhold små men vilkårede friere studievilkår - ligesom der her har været en mængde "overleverede og overlevede" traditioner at gøre op med. Man kan tilføje, at det er disse "bevidstheds(re)producerende" fag, hvor borgerskabets krise rent ideologisk måtte slå hårdest igennem. Mens den "tekniske" og "administrative" fornuft stadig har kunnet fungere som retningsplanke for diverse "tekniker"- og "administrator"-fag.

Dette går i Frontsammenhæng i retning af visse sejlvforstærkende tendenser, hvor bedre rekrutteringsvilkår støtter hum.-diskussionernes tiltagen i FF, hvormed følger flere umiddelbare relationsmuligheder for hum.-ere. - Overvægtigheden er da heller intet nyt fænomen - og på trods af visse bestræbelser på at distribuere hum.-folk (fx. som skolere) ud til forskellige fag, kan man sige, at det ikke har kunnet ændre billedet væsentligt, ej heller har rekrutteringspolitikken været særligt klar.

Trods en evt. mere afklaret og "uddannedt" rekrutteringspolitik - som jeg finder nødvendig, jvf. næste afsnit - tror jeg dog ikke billedet vil ændre sig væsentligt indenfor den kommende tid. Jvf. at der faktisk er reelle årsager hertil, og at disse givet vil forstærkes i de kommende måneder. Det gør det desto mere nødvendigt, at gøre sig problematikken klar - for at "musene" og "elefanterne" kan finde ud af en modus vivendi, hvor ingen af parterne skulle have årsag til at løbe forskrækket hver deres vej.

Udover at det er nødvendigt, at de forskellige parter gør sig forskellene i vilkårene bevidst, skal jeg kort antyde, hvad det iøvrigt

måtte indebære: "Parlamentarisk" - i rådssammenhæng - nytter det ikke at hverken reducere agitation til en mindstefællesnævner for alle fagenes problemer eller at fremstille det som om hum.s og andres problemer var alles problemer, evt. i den modificerede form: I dag RUC: I morgen dig! (med bredt agitatorisk sigte skal jeg ikke afvise, at det kunne bruges om diverse adgangsbegrænsningstiltag og lign.). Men her som på andre områder gælder det om at gøre oplysninger og kommentarer specifikke, dvs. klarlægge forskellene samtidig med at man påviser nødvendigheden af den fælles optræden. - Det specifikke gælder ligeledes ved skolings- og projektarbejde. Det er her væsentligt, at der skommer en person- og gruppemæssig "udadvendthed" i forhold til andre fag og fagområder i form af emnemæssigt bestemt samarbejde på tværs af fag- og fakultetsgrænser. Dette ikke specielt for at forhindre "dobbeltarbejde", som givet er nødvendig i skoling og også indenfor visse grænser i projektarbejdet. Derimod for at sikre en spredning og konfrontation mellem de forskellige skolings- og projektområder. Er det i denne forb. fx. for meget forventet at hum.'er og "andre" videnskabssteoretikere gav sig til at studere "naturdialektikkens" og de matematiske generalisationsprincippers misérer m.v.? At psyk.- eller samf.folk går i lag med biologiske, geografiske og fysiske (incl. atomfysiske) foreteelser? (Naturligvis ikke over én kam, men i enkeltgrupper). For nu blot at nævne nogle eksempler relateret til et af smertensbørnene, naturvidenskaberne.

Det er muligt, at der ligger nogle fornuftigheder gemt i den "marguardige" fagopdeling og udledning af hvilke fag, der af de sociale omstændigheder og den konjunkturbestemte bevidsthed er udset til at indtage en særlig plads for tiden og fremtiden; nemlig samfundvidenskab i stort. Samtidig med de samfundsmæssige problemers ophoben skulle det specielt nødvendiggøre den samfundsmæssige realanalyse.

Det kan imidlertid forlede til en temmelig indskrænket opfattelse af, hvad realanalyse dækker - og af hvad der er "aktuelle" problemer. (Er videnskabs- og uddannelseskritik ikke særdeles aktuelt?) (og reelt? Dertil kan vi nævne pol.-jur.-folks kritik af statsbureaukrati - hum.'er m.fl.s kritik af pædagogik, massemedier etc. - arkitekters analyse af boligforhold - med. og psyk.-analyser af helse- og socialpolitik - nat-geo-miljøanalyser (jvf. atomkraftværk) - etnografers imperialismekritik - mat-dat-kybernetik-kritik mv. mv.)

Skulle samfundsvidenskaben som sådan specielt opprioriteres måtte det være ud fra en betragtning over at bredere funderede samfundsanalyser kunne og skulle indrettes på brug af mere specifikt arbejdende grupper - i forh. t. skoling, mere konkret projektarbejde og i forh. t. arbejderklassen og de grupper der arbejder her og hermed.

Spørgsmålet bliver således snarest: hvorledes sikre bredden i arbejdet, samtidig med at der opretholdes/oprettes klare former for koordination og prioritering. Og samtidig med at man nedbryder faglige skranke og begrænsninger i såvel indre som ydre kanaler. At bredden forsåvidt allerede er til stede - omend i embryonar, uadviklet form, det kan bl.a. referaterne fra fronterne i FEB 4 tages som eksempel på. Men dette uden at der er kommet egtl. fælles bestræbelser i gang omk. dette områdes koordinering (omend det er sket i det små v. fx. tværfag, og seminarer - til tider "lanasækkende" på bestemte områder). Der er imidlertid flere forhold der gør, at der nu er blevet frem-sat forslag i Fronten om at Fronten sætter sig i spidsen for et Krise-projekt. - Næmlig dels den alm. krise i samfundet. Dels den tilstund-ende krise på humaniora. Dels koordineringskrisen i de begyndende projektarbejde i FF.

Allerførst: Ligesom vi ikke løser den første krise v.h.j.a. de to næste, løser vi heller ikke den anden ved den tredje (eller den tredje je ved at "løse" den anden). - Og - selvom den første krise blev løst (en ny, omend midlertidig højkonjunktur) er det ikke hermed sagt at hum.-krisen også blev løst (denne krise er i øvrigt gammel). Og blev denne umiddelbart løst, ville den tredje givet stadig eksistere (den er til gengæld ret ny). Altså vi bliver nødt til at ønske dem hver for sig for at kunne samle dem i en Frontsammenhæng.

Det er naturligtvis klart, at Fronten bør udnytte de muligheder, der ligger i den foreliggende krise til fx. at opnå uadviede studenterkontakter og arbejderkontakter via konkrete analyser omk. krisen, arbejdsløshed, statsstiltag m.v. - ligesom man måtte udnytte en højkonjunktur til konkrete analyser omk. produktivitetsræs, fagretsligt system, anti-EF-analyser m.v. -- Det er endvidere klart, at man ved hjælp af niora må finde alternative kanaler i arbejdet for at kunne fortsætte efter december med stadigt at udfolde og udvikle sine potentialer. -- Det er klart, at projekter, der beskæftiger sig med krisen og dens konkrete, aktuelle gennemslag i uddannelsessystem og arbejdslivet må have en høj prioritering i Fronten --- Men det er ikke klart, at fronter på hum. & særdeleshed, eller ff i almindelighed skulle gøre denne kriseanalyse til en fælles ledetråd i projektarbejdet. Jeg vil sige: tvært imod - man løser ikke koordineringsproblemet ved at fordrø opslutning bag ét stort fællesprojekt, man skyder det derimod fra sig, og skyder en række evt. etablerede, men i øvrigt en række lokalt eler på anden måde betydningsfulde projektarbejder fra sig.

Frontens opgave må være på baggrund af de eksisterende, arbejdsnære projekter (i forskellige faglige eller tværfaglige sammenhænge) og sørge for disses inddragelse og koordinering via sikringen af muligheder for samlet og fuldt repræsenteret diskussion mellem disse - og via muligheden for herigennem at opstille en samlet prioriteringsliste ud fra en vurdering af deres indholdsmæssige, faglige og aktuelle "slagkraftige" relevans og udviklingsgrad.

M.h.t. til humanioras specielle stilling skal jeg her blot tage et enkelt forhold op - min viden om situationen er i øvrigt begrænset. Og jeg tager tværfagsinstitutionen op ikke fordi den specielt hidtil har været et hum.-fænomen - men det er jo nu engang tilfældet snarest fordi den konkret belyser tværfaglighedsproblematikken. Helt bortset fra, at dens fremtid bevillingsmæssigt er uvis, vil jeg her arbejde under den forudsætning, at institutionen fortsætter: Hvad enten dette sker med statstilskud - evt. beskåret for en række assistentstillinger m.v. og forbeholdt "rigtige" lærere - eller det sker i form af en alternativ undervisningspraksis, m. fx. tilknytning til fritidslov el. lign. (disse "detaljer" er ikke mit ærinde).

Udgangspunkt er endvidere, at FF ønsker at fremme tværfagligheden som sådan og p.gr.a. det politiske islæt, den muliggør, "selv" i institutionaliseret tilstand. Samt at vi ønsker at fremme dens formalisering og institutionalisering i forh. t. hum. såvel som ved andre fagområder. Der kan her tænkes flere mulige udviklingslinjer, og vi kan opdele dem i fire:

a) At man ved andre fakulteter starter arbejdet på at opbygge noget lignende, bl.a. ud fra en forudsætning om, at basisuddannelserne vil komme før eller siden med en ændret "fagopdeling" i de første år. Tværfag kan således ses som både en forberedelse på noget sådant, og som led i skabelsen af en kritisk overbygning på en sådan struktur. Nedbrydningen af specialiseringen og de herved øgede fagpolitiske muligheder forudsat.

b) En udbygning af den eksisterende hum.-tværfagsinstitution til også at omfatte andre fakulteters genstandsområder. Dels i form af en udbygning af den eksisterende emnegodkendelsesprocedure i studienævne, intensivt og ekstensivt, dvs. også omfattende fx. de mere naturvidenskabeligt relaterede fag. Hvilket igen ville forudsætte inddragelse af nye lærerkræfter og emneområder. Begrundelse her bl.a. den langsigtede at en basisuddannelsesstrukturs båse er ligefuldt indskrænkende, og den mere taktisk betonedede, at et sådant udviklingsforløb p.g.f.a. "friktionen" ved andre fagområder er både en forudsætning for, at der kommer gang i tværfag og er politisk "opportunt",

c) en kombination af begge dele (dvs. a og b) ud fra de forholdsvis denævrende lokale mulighedsprincip.

d) subsidiært en negering af begge dele gennem afvisning af institutionaliseringen som politisk uhensigtsmæssig eller blot umulig. Da jeg ikke kan se baggrund for eller nogen hensigtsmæssighed i en kategorisk afvisning (a) - selvom der er udsigt til indskrænkninger og omorganiseringer på lærerside på hum. - og da jeg ikke mener det muligt, at lægge sig fast på et af alternativene a) og b), bliver tilbage c). Denne kan endvidere ansues ud fra den synsvinkel, at det må være en "taktisk" opgave - og fordel - i den nuværende situation, at sikre støtte fra andre fakulteter til og indgående i tværfagseksperimentet som helhed.

Konsekvenserne for fronterne af en udbygning af "institutionaliseringen", hvad enten denne har karakter af skoling eller af projekt (og tværfaglig eller ej), er for så vidt ret enkle. Jeg finder man grundlæggende må fastholde den struktur, der er antydnet i det foregående afsnit - således at frontfolk fra et fag, der indgår i tværfagsprojektsammenhæng eller i undervisningen på eget fag, søger at opretholde et mindstemål af koordination. Endvidere at man i dette arbejde søger at formidle et samarbejde med andre frontfolk fra andre fag i "projektet" (incl. lærere). Desuden - at man herunder klargør sig forskellen mellem frontgrupper og basisgrupper, hvori frontfolk deltager som "skolere" eller "menige" deltagere (jvf. hertil afsn. 4.4. i FFB 5, s. 35 og afsn. 6.4).

Disse helt enkle retningslinjer - som desværre i en række tilfælde ikke engang søges tilstræbt ved de enkelte fag (p.gr.o. individualiseret tilmelding, arbejdspress etc.) - er imidlertid en af de væsentligste forudsætninger for overhovedet at kunne føre en politisering igennem af undervisningen i institutionaliseret form, for ikke at tale om skoling og projektarbejde i decideret frontrej.

I de tilfælde, hvor der står et frontmenneske som lærer vil man måske endda i ekstra grad føle at sådanne "forholdsregler" er overflødige. Det er de ikke - tværtimod er det af afgørende betydning for det indhold, der kan lægges i undervisning - af skolings- eller projektkarakter - at man her unytter sin "lærerkanal".

Dette er igen en af de væsentlige forudsætninger for, at "institutionalisering" ikke blot bliver en "sovepude" for de kombinerede frontlærer- og -studentkræfter. Hvis sådanne mindstemål af retningslinjer følges finder jeg, at der er al mulig grund til at sikre en kanalisering af kræfter og emnebehandling ind under tværfag etc. Dette naturligvis samtidig med, at man sørger for ikke - hverken i skoling eller projektarbejde - at gøre sig afhængig af denne.

82.

4. Rekrutteringen til fronterne involverer en række problemer. Herunder det ovenstående om musene og elefanterne, dvs. faglig retning og form for rekruttering, principielle og formelle krav til frontmedlemskab - og rekrutteringskanaler og grundskolingsindhold.

Ang. den faglige retning for rekrutteringen finder jeg det nødvendigt, at der aktivt søges en styrkelse af arbejdet i de "svage" fronter, incl. de der ligger udenfor universitetet, dvs. med en mere koordineret indsats end hidtil. Dette alt imens man ved hum., psyk., samf., søger at styrke arbejdet i faglige basisgrupper, men uden at give disse direkte fronttilknytning. Disse retningslinjer dels af "organisatoriske" spredningsårsager, men nok så meget af den "politiske" årsag, at pludselig stemningsbetinget indslusning undgås, hvor der ikke er mulighed for en aktiv "beskæftigelse" i fronterne.

Endvidere må der sondres klart mellem basisgrupper og frontgrupper. Hvor man til de første kun kan stille det krav, at de beskæftiger sig grundigt med deres emne, må man til de andre kunne stille det krav, at de gør det samme under hensyntagen til og som led i en fagfronts koordinering og prioritering. Også kun herved kan basisgrupper af forskellig slags blive til en egentlig rekrutteringskanal for fagfronterne. Fx. mener jeg, at en del af psyk.-frontens problemer kan tilskrives, at man ikke har ført sådanne sondringer igennem (i praksis, termene er her ikke det væsentlige), men har ladet basisgrupper indgå umiddelbart som frontgrupper uden nøjere koordinering eller kriterier. De muligheder man således iflg. medlemstal skulle have haft for fx. at påvirke forårets aktioner på faget viste sig imidlertid snarest med modsat "fortegn": man var ikke i stand til at koordinere i frontregi. Når psyk. her er trukket frem er det ikke fordi de i den henseende udgør det eneste eksempel. Men snarere fordi det her sås tydeligst i forb. m. det store medlemstal.

Men hvilke generelle krav kan da stilles til frontmedlemskab? Og er kvalifikationsniveauet ved de nævnte fag ikke så meget større end ved de andre, at det betinger den større indslusning? Generelt bygger fronterne på et ikke særligt specificeret aktivitetskrav - et krav, der som regel vurderes individuelt sammen med visse forventninger om en gruppepraksis (dette sidste måtte og udmøntes nøjere fx. i forb. t. diverse "speciale-skrivere" og "lærnotabiliteter" m.m.). Til det kan naturligvis føjes andre medlemskriterier, dels politisk tilhørsforhold (en negativ afgrænsning mod "højre"), minimum kritipolok.-skoling subs. praktisk fapolitisk/kritisk skoling - og betalt medlemskontingent. (Kriterier for "passiv" status - "midlertidigt"svingende). Men naturligvis er det et stadigt problem: hvem skal med, hvad skal

de kunne præstere, og hvad skal der faktisk præsteres? Hvilket naturligtvis også viser sig som problem i forb. m. optagelse af nye fagfronter.

Udover at jeg finder, at et gruppeaktivitetskrav må være grundlæggende (med mulige individuelle modifikationer), så står dog stadig tilbage hvordan da med (gruppe)aktivitetens karakter? - og kvalifikationsniveau? Dette kan naturligvis ikke vurderes uafhængigt af fagets øvrige stode. Hvor almindeligvis hverken den grundlæggende lærebogskritik eller kritipolok.-grundskoling (som gruppeaktivitet betragtet) er "frontadgangskort" ved de "gamle" fag - hvor det som reglær inkluderet i almindelige rusaktiviteter og undervisning) så vil den på andre steder være at betragte som en uhørt ekstravagant provokation. Når dette er konstateret, mener jeg dog stadig at det må fastholdes, at disse aktiviteter nok er ting, som fronterne skal støtte og formidle, men det er ikke (tilstrækkelige: for nye fronter) "front-internal" aktiviteter. Hvor megen mislyd det end kan give i de ører, der er fyldt op med "parlamentarisme-snak", finder jeg at en ny frontgruppe eller nye fagfronter må stilles som en yderligere betingelse, at den har udviklet/udvikler en fagpolitisk aktivitet i relation til fagets organer og timerne - som dels er på linje med almindelig frontpolitik og dels antager manifesteret form på faget/institutionen. Og dette fordi det er det eneste praktisk-konkrete "mål" på en aktivstatus.

Som konsekvens af denne linje må også det "individuelle" medlemskab af FF opføre, dvs. medlemskab udenom en fagfront, hvor der ellers er en sådan på området - og iøvrigt, at enkeltpersoner udenfor det "kendte" regi må henvises til nærtstående fagfronter. Hvor der er tale om en decideret "opbygningsgruppe" lokalt, må den naturligvis have status som sådan med associationsordning og lign.

Hvorvidt rekruttering i øvrigt skal foregå udelukkende via "godkendte" skolingskurser eller også via råds- og projektgrubearbejde i diverse basisgrupper, det må naturligvis være helt op til den enkelte fagfront at afgøre, når blot man gør sig skellet klart mellem frontgrupper og basisgrupper.

M.h.t. grundskolingen er det nok værd at gøre opmærksom på nøjere forhold i forb. m. den efterhånden almindelige kritik af kritipolok. som udgangspkt. for skolingen. I realiteten ser jeg problemet her ligger i den manglende konkretisering og eksemplificering i forb. m. kritipolok.-gennemgangen. Dette har betydning, at man med en vis ret har kunnet kalde skolingen "elitær" (jvf. FFB 3/Peer Riis, s.1). Men jeg finder ikke det er noget nødvendigtvis indbygget i kritipolokken, deri-

med i den form, som man har givet (den pædagogiske) fremstillingen. Blot for at antyde problemet: Med en vis kategorisk-ret kan det hævdes, at kun en "grundgennemgang", der når frem til 3. bindes "mange kapitler" i deres "realitet in Allgemeinem", såvel som "in Besonderem" (for nu at blive i det kendte Rosdolsky-Schanz-Bunzelske sprog) - give nødvendigheden af og muligheden for en egtl. konkretisering. Såvidt den "rene lære" - pædagogisk bliver det imidlertid en skinproblemstilling. Som illustrativ historisk eksempel vil jeg nævne Marx' himself i bind 1-kategoriernes porer: Her tales i lange baner under den absolutte og relative merværdiproduktion om arbejdskampe og statsindgreb (Kampen om arbejdsdag/tider) og produktionsmetoder, industrielle samarbejdsformer og fabrikslovgivning (arbejderbeskyttelse). At disse forhold eksisterer i dag i ændrede, tilspisede former behøver vel ingen eksemplificering. -- Marx' "illustrative" metode udmærker sig ved udsondringen af og koncentrereringen på bestemte aspekter (ved arbejdsforhold, statsindgreb m.v.), som netop rives ud af deres "almindelige" sammenhæng, for des bedre at kunne placeres ind i den igen. Desuden ved sin historisk-empiriske fundering, som i dag med de midler vi har til rådighed skulle kunne gøres en del grundigere. Altså: vi må frem til at kunne bruge realanalyserne og deres resultater i grundskolingen.

Når det ikke har været tilfældet skyldes det naturligvis, at realanalyserne er så lidt udviklet som tilfældet er. Og dertil må man "historisk" konstatere, at i sig selv har "genopbygningen" af den marx'ske dialektiske metode - og gennemtrængningen af kategoriernes spind som sådan - nødvendiggjort en kategorisk, videnskabsteoretisk overvægt i gennemgangen.

Dette være sagt for, at kritpoløkken ikke uden videre lægges "for had" - selv i forb. m. grundskoling på nye fronter. Tilbage står dog stadig nødvendigheden af, at relatere skolingen direkte til studenterne faglige situation, så de bliver i stand til at placere sig selv og deres fag samfundsmæssigt. Som det bliver centralt at få udbygget (og indbygget i gennemgangen) over hele linjen. Bl.a. v.h.j.a. uddannelsesøkonomi, erhvervsfunktionskritik, videnskabskritik fagligt relateret. Og naturligvis de problemer, der opstår, hvor fagobjektet ikke har noget umiddelbart forhold (eller blot middelbart) til kapitallogik m.v. Det gælder specielt naturvidenskaberne, til dels "biologiske" fag, men også fx. individual-psykologi, og historievidenskab i bred forstand. Her er det givetvis nødvendigt at gå videnskabskritisk til værks "indefra". I denne forbindelse kan jeg i øvrigt kun være enig i de retningsslinjer, der er blevet skitseret for skolings-

arbejdets decentralisering i bl.a. FFB 3 (M.Hegnsvad) omk. en indledning på sektorgrupper i forbindelse med skolingen. Men finder til gengæld, man må "adskille" grundskoling og projektarbejde m.h.t. koordineringsforum.

Når der her er insisteret på sondringen mellem grundskoling/-rekruttering og projektarbejde, så ikke fordi sondringen er absolut, eller i alle tilfælde umiddelbart til at få øje på - men fordi den i stigende grad bliver "sand". Kritpoløkken (som lærestof) er et overstødet stadium for Fronten som sådan, men vil vedblivende være et grundliggende skolingselement, som i takt med krise- og statssteoriens og realanalysens udvikling kan beriges - og i stigende grad fagrelateres - men det kan ikke opheves. - Og kommer skillelinjen ikke frem klart (om det så er i form af en klar "niveaudeling" af skolingstilbuddene, som det hedder i dag), så risikerer vi netop, at russer og nye fronter forspiser sig på de "elitære" kritpoløk.- og realanalyseindikatordiskussioner, der visserligen burde foregå andetsteds. (For at forebygge misforståelser: russer og andre "introducenter" kan udmærket beskæftiges med andet end reproduktion af "Kapitalintroduktioner" og ansføres til selv at gå i research-marken. Men de bliver ikke af den grund mere modtagelige for el. politiserede af, at skulle indgå i diskussioner om "transformations-detaljer", "omslagstider" eller komparation af II. og III. Internationales revisionismer).

For projektarbejde betyder det imidlertid, at der i langt højere grad må lægges vægt på den pædagogiske formidling og brugbarhed til skoling m.v. Således at forstå, at det indgår som en klar del af projektet, hvem der er målgruppen, dvs. hvilken kommunikationssammenhæng arbejdet skal indgå i. Og skal man her nævne et problem ved sammenknytningen mellem den almindelige "videnskabelige" meritering og institutionalisering af projekter (fx. som afløsningsopgaver) - så er det især den manglende pædagogiske kvalitet i arbejderne.

Denne har imidlertid i sig selv en funktion som middel til at sikre en vis kontinuitet i projektarbejdet. Dvs. hvis skolingen skal indrettes efter projektarbejdet, som må være målet, så må projektgrupperne være skolingsbevindte.

Sammenfattende kan siges, at bredden (såvel som intensiteten) i arbejdet i Fronten kun sikres via en klar rekrutteringspolitik, kombineret med et skolings- og projektarbejde, der er "rekrut-minded."